

ความรู้และความเข้าใจของคณะกรรมการในการนำรายงานทางการบัญชี
และการเงินไปใช้ประโยชน์ในการบริหารสหกรณ์การเกษตร
ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี

นางสาวนิรมล เลิศพันธ์

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต
แขนงวิชาสหกรณ์ สาขาวิชาเกษตรศาสตร์และสหกรณ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

พ.ศ. 2556

**Knowledge and Understanding of the Board in Utilization of Accounting and
Financial Reports for Management of the Agricultural Cooperatives in
Surat Thani Province**

Miss Niramol Lertphan

An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
the Degree of Master of Business Administration in Cooperatives
School of Agriculture and Cooperatives
Sukhothai Thammathirat Open University

2013

หัวข้อการศึกษาค้นคว้าอิสระ	ความรู้และความเข้าใจของคณะกรรมการในการนำรายงาน ทางการบัญชีและการเงินไปใช้ประโยชน์ในการบริหารสหกรณ์ การเกษตรในจังหวัดสุราษฎร์ธานี
ชื่อและนามสกุล	นางสาวนิรมล เลิศพันธ์
แขนงวิชา	สหกรณ์
สาขาวิชา	เกษตรศาสตร์และสหกรณ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
อาจารย์ที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์สังเสริม หอมกลิ่น

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้ ได้รับความเห็นชอบให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรระดับปริญญาโท เมื่อวันที่ 3 พฤษภาคม 2557

คณะกรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระ

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์สังเสริม หอมกลิ่น)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์กัญญา ประสานวุฒิ)

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร. อัจฉรา จิตตลดากร)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาเกษตรศาสตร์และสหกรณ์

ชื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ ความรู้และความเข้าใจของคณะกรรมการในการนำรายงาน
ทางการบัญชีและการเงินไปใช้ประโยชน์ในการบริหารสหกรณ์
การเกษตรในจังหวัดสุราษฎร์ธานี

ผู้ศึกษา นางสาวนิรมล เลิศพันธ์ **รหัสนักศึกษา** 2559001744 **ปริญญา** บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต
(สหกรณ์) **อาจารย์ที่ปรึกษา** รองศาสตราจารย์ส่งเสริม หอมกลิ่น **ปีการศึกษา** 2556

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ลักษณะส่วนบุคคลของคณะกรรมการสหกรณ์การเกษตร 2) ความรู้และความเข้าใจของคณะกรรมการเกี่ยวกับรายงานทางการบัญชีและการเงินของสหกรณ์การเกษตร และ 3) การใช้รายงานทางการบัญชีและการเงินในการบริหารงานของคณะกรรมการสหกรณ์การเกษตร

ประชากรที่ศึกษา คือ คณะกรรมการดำเนินการของสหกรณ์การเกษตรทั้งหมดในจังหวัดสุราษฎร์ธานี คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง ประกอบด้วย ประธานกรรมการ รองประธานกรรมการ เลขานุการ และเหรัญญิก หรือกรรมการอื่นของสหกรณ์ จำนวน 26 สหกรณ์ ๆ ละ 4 คน รวม 104 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา คือแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการศึกษา พบว่า 1) คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์เป็นเพศชาย ร้อยละ 74.0 อายุระหว่าง 41 – 50 ปี ร้อยละ 41.3 จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ร้อยละ 52.9 ประกอบอาชีพทำสวน ร้อยละ 82.7 และประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่งในสหกรณ์ 6 ปีขึ้นไป ร้อยละ 44.2 2) คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์มีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับรายงานทางการบัญชีและการเงิน โดยสามารถตอบคำถามได้อย่างถูกต้องระดับดีมาก ร้อยละ 50.96 ระดับดี ร้อยละ 32.69 และระดับปานกลาง ร้อยละ 16.35 3) คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์มีการใช้ประโยชน์จากรายงานทางการบัญชีและการเงินในการบริหารสหกรณ์ ด้านการวางแผน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ด้านการควบคุม โดยรวมอยู่ในระดับน้อย และด้านการตัดสินใจ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ข้อเสนอแนะได้แก่ ข้อมูลทางการเงินต้องเป็นปัจจุบันเพื่อใช้ในการแก้ปัญหาได้ทันทั่วทั้งที่ และ คณะกรรมการควรได้รับการศึกษาอบรมเพิ่มเติม และควรเพิ่มประสบการณ์ในการวิเคราะห์ข้อมูลทางการบัญชีและการเงินสหกรณ์

คำสำคัญ รายงานทางการบัญชีและการเงิน การนำรายงานไปใช้ประโยชน์ สหกรณ์การเกษตร จังหวัดสุราษฎร์ธานี

Independent Study title : Knowledge and Understanding of the Board in Utilization of Accounting and Financial Reports for Management of the Agricultural Cooperatives in Surat Thani Province

Author: Miss Niramol Lertphan; **ID:** 2559001744;

Degree: Master of Business Administration (Cooperatives);

Independent Study advisor: Songserm Homglin, Associate Professor;

Academic year: 2013

Abstract

The objectives of this research were to study 1) personal factors of the board of agricultural cooperatives, 2) knowledge and understanding of the board of agricultural cooperatives in accounting and financial reports, and 3) utilization of accounting and financial reports in the management by the board of agricultural cooperatives.

The population in this study was the operational boards of all agricultural cooperatives in Surat Thani Province. Purposive sampling was used to select samples of four members from each of 26 agricultural cooperatives, with a total of 104 samples, including president, vice-president, secretary, treasurer, or other committee members. The data collecting process was answering questionnaire. The statistical methodology used to analyze data including frequency, percentage, mean, and standard deviation.

The findings were found that 1) the operational committees, 74.0 % of them were male; 41.3 % of them were between 41-50 years old; 52.9 % of them finished secondary education; 82.7 % of them were a gardener; and 44.2 % of them had experience in serving as on a committee for six years or more. 2) The knowledge and understanding of operational boards in accounting and financial reports, 50.96 % of them could answer questions correctly at very good level. 32.69 % of them were at good level. And 16.35 % of them were at medium level. 3) The utilization of accounting and financial reports in the management of agricultural cooperatives in the aspect of the operation planning was generally at medium level; in the aspect of supervision was generally at a little level; and in the aspect of decision-making was generally at medium level. They suggested that the financial data should have been updated in order that any problems could be solved promptly; the board should have been provided additional training and should have more experience in analyzing the accounting and financial data.

Keywords: Accounting and financial report, Report utilization, Agricultural Cooperative, Surat Thani Province

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่องนี้ สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี เนื่องจากได้รับความกรุณาเป็นอย่างยิ่งจากรองศาสตราจารย์สงเสริม หอมกลิ่น และอาจารย์จากมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช อีกหลายท่านที่กรุณาให้คำแนะนำและติดตามตรวจแก้ไข ตลอดจนให้ข้อเสนอแนะต่างๆ ในการศึกษาค้นคว้าอิสระครั้งนี้อย่างใกล้ชิด นับตั้งแต่เริ่มต้นจนสำเร็จเรียบร้อยสมบูรณ์ ผู้ศึกษาขอกราบขอบพระคุณท่านอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณประธานกรรมการ รองประธานกรรมการ เลขานุการ เภรัญญิกหรือ กรรมการสหกรณ์ ผู้จัดการ เจ้าหน้าที่ และสหกรณ์การเกษตรในจังหวัดสุราษฎร์ธานี ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล และผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ให้คำปรึกษาแนะนำ เป็นอย่างดี รวมทั้งท่านที่ไม่ได้กล่าวนามที่มีส่วนช่วยให้การศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์

ท้ายสุดนี้ผู้ศึกษาขอกราบขอบพระคุณ บิดา(พ.ต.ท.มนู เลิศพันธ์) มารดา(นางจรีศักดิ์ เลิศพันธ์) ที่ได้อบรมเลี้ยงดูให้การอุปการะ รวมไปถึงเพื่อนนักศึกษา รุ่นพี่และเพื่อนร่วมงานสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์สุราษฎร์ธานี ที่เป็นกำลังใจและสนับสนุนการศึกษาค้นคว้าอิสระนี้ มาโดยตลอด

นิรมล เลิศพันธ์

เมษายน 2557

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ฅ
สารบัญภาพ	ฎ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการศึกษา	2
กรอบแนวคิดการศึกษา	3
ขอบเขตของการศึกษา	3
นิยามศัพท์เฉพาะ	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	4
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	6
บริบทเกี่ยวกับสหกรณ์	6
ข้อมูลทั่วไปของจังหวัดสุราษฎร์ธานี	11
บริบทเกี่ยวกับสหกรณ์การเกษตรทั่วไป และสหกรณ์การเกษตรในจังหวัด สุราษฎร์ธานี	13
แนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการบัญชี การเงิน การบัญชีบริหารของ สหกรณ์	18
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	31
บทที่ 3 วิธีดำเนินการศึกษา	34
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	34
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา	35
การเก็บรวบรวมข้อมูล	36
การวิเคราะห์ข้อมูล	37

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการศึกษาและการวิเคราะห์ข้อมูล	39
ตอนที่ 1 ลักษณะส่วนบุคคลของคณะกรรมการ	40
ตอนที่ 2 ความรู้และความเข้าใจในรายงานทางการบัญชีและการเงิน ของสหกรณ์	42
ตอนที่ 3 การใช้ประโยชน์จากรายงานทางการบัญชีและการเงินในการ บริหารสหกรณ์	47
ตอนที่ 4 การเปรียบเทียบลักษณะส่วนบุคคลของคณะกรรมการ กับความรู้และความเข้าใจในรายงานทางการบัญชีและการเงิน ของสหกรณ์	50
ตอนที่ 5 การเปรียบเทียบลักษณะส่วนบุคคลของคณะกรรมการ กับระดับการใช้ประโยชน์จากรายงานทางการบัญชีและการเงิน ของสหกรณ์ในการบริหารสหกรณ์	55
ตอนที่ 6 ข้อเสนอแนะในการใช้รายงานทางการบัญชีและการเงินของสหกรณ์ ในการบริหารสหกรณ์	61
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	62
สรุปผลการวิจัย	62
อภิปรายผล	66
ข้อเสนอแนะ	67
บรรณานุกรม	69
ภาคผนวก	72
ประวัติผู้ศึกษา	79

สารบัญญัตินี้

	หน้า
ตารางที่ 2.1 จำนวนและผลการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรในจังหวัดสุราษฎร์ธานี.....	16
ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละของลักษณะส่วนบุคคลของคณะกรรมการ.....	40
ตารางที่ 4.2 จำนวนและร้อยละของความถูกต้องจากการทดสอบความรู้ และความเข้าใจในรายงานทางการเงินของสหกรณ์.....	42
ตารางที่ 4.3 จำนวนและร้อยละของระดับคะแนนจากการทดสอบความรู้และความเข้าใจ ในรายงานทางการเงิน.....	46
ตารางที่ 4.4 ระดับการใช้ประโยชน์จากรายงานทางการเงินของสหกรณ์ ในการบริหารสหกรณ์: การวางแผน.....	47
ตารางที่ 4.5 ระดับการใช้ประโยชน์จากรายงานทางการเงินของสหกรณ์ในการ บริหารสหกรณ์: การควบคุม.....	48
ตารางที่ 4.6 ระดับการใช้ประโยชน์จากรายงานทางการเงินของสหกรณ์ในการ บริหารสหกรณ์: การตัดสินใจ.....	49
ตารางที่ 4.7 การเปรียบเทียบลักษณะส่วนบุคคลของคณะกรรมการกับความรู้และความเข้าใจใน รายงานทางการเงินของสหกรณ์จำแนกตามเพศ.....	50
ตารางที่ 4.8 การเปรียบเทียบลักษณะส่วนบุคคลของคณะกรรมการกับความรู้และความเข้าใจใน รายงานทางการเงินของสหกรณ์จำแนกตามอายุ.....	51
ตารางที่ 4.9 การเปรียบเทียบลักษณะส่วนบุคคลของคณะกรรมการกับความรู้และความเข้าใจใน รายงานทางการเงินของสหกรณ์จำแนกตามระดับการศึกษา.....	52
ตารางที่ 4.10 การเปรียบเทียบลักษณะส่วนบุคคลของคณะกรรมการกับความรู้และความเข้าใจใน รายงานทางการเงินของสหกรณ์จำแนกตามอาชีพ.....	52
ตารางที่ 4.11 การเปรียบเทียบลักษณะส่วนบุคคลของคณะกรรมการกับความรู้และความเข้าใจใน รายงานทางการเงินของสหกรณ์จำแนกตามตำแหน่งในสหกรณ์.....	53
ตารางที่ 4.12 การเปรียบเทียบลักษณะส่วนบุคคลของคณะกรรมการกับความรู้และความเข้าใจใน รายงานทางการเงินของสหกรณ์จำแนกตามประสบการณ์ในการดำรง ตำแหน่งในสหกรณ์.....	54

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 4.13 การเปรียบเทียบลักษณะส่วนบุคคลของคณะกรรมการกับระดับ การใช้ประโยชน์จากรายงานทางการบัญชีและการเงินของสหกรณ์ ในการบริหารสหกรณ์ จำแนกตามเพศ.....	55
ตารางที่ 4.14 การเปรียบเทียบลักษณะส่วนบุคคลของคณะกรรมการกับระดับ การใช้ประโยชน์จากรายงานทางการบัญชีและการเงินของสหกรณ์ ในการบริหารสหกรณ์ จำแนกตามอายุ.....	56
ตารางที่ 4.15 การเปรียบเทียบลักษณะส่วนบุคคลของคณะกรรมการกับระดับ การใช้ประโยชน์จากรายงานทางการบัญชีและการเงินของสหกรณ์ ในการบริหารสหกรณ์ จำแนกตามระดับการศึกษา.....	57
ตารางที่ 4.16 การเปรียบเทียบลักษณะส่วนบุคคลของคณะกรรมการกับระดับ การใช้ประโยชน์จากรายงานทางการบัญชีและการเงินของสหกรณ์ ในการบริหารสหกรณ์ จำแนกตามอาชีพ.....	58
ตารางที่ 4.17 การเปรียบเทียบลักษณะส่วนบุคคลของคณะกรรมการกับระดับ การใช้ประโยชน์จากรายงานทางการบัญชีและการเงินของสหกรณ์ ในการบริหารสหกรณ์ จำแนกตามตำแหน่งในสหกรณ์.....	59
ตารางที่ 4.18 การเปรียบเทียบลักษณะส่วนบุคคลของคณะกรรมการกับระดับ การใช้ประโยชน์จากรายงานทางการบัญชีและการเงินของสหกรณ์ ในการบริหารสหกรณ์ จำแนกตามประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่ง ในสหกรณ์.....	60

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการศึกษา.....	3
ภาพที่ 2.1 แผนภูมิแสดงโครงสร้างการดำเนินงานของสหกรณ์.....	9
ภาพที่ 2.2 ภาพลักษณะรูปร่างของจังหวัดสุราษฎร์ธานี.....	12

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สหกรณ์การเกษตรเป็นสหกรณ์ที่จัดตั้งขึ้นในหมู่ผู้มีอาชีพทางการเกษตรรวมตัวกัน จัดตั้งขึ้น และจดทะเบียนเป็นนิติบุคคลก่อนนายทะเบียนสหกรณ์ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้สมาชิก ดำเนินกิจกรรมร่วมกันและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เพื่อแก้ไขความเดือดร้อนในการประกอบอาชีพ ของสมาชิก และช่วยยกระดับฐานะความเป็นอยู่ของสมาชิกให้ดีขึ้น

สหกรณ์การเกษตรดำเนินธุรกิจแบบอเนกประสงค์ เพื่อส่งเสริมให้สมาชิกดำเนินธุรกิจ ร่วมกัน ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และช่วยเหลือส่วนรวม โดยใช้หลักคุณธรรมและจริยธรรมอันดี งามตามพื้นฐานของมนุษย์ เพื่อให้เกิดประโยชน์แก่สมาชิกและส่วนรวม ให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ และสังคม ตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับของสหกรณ์

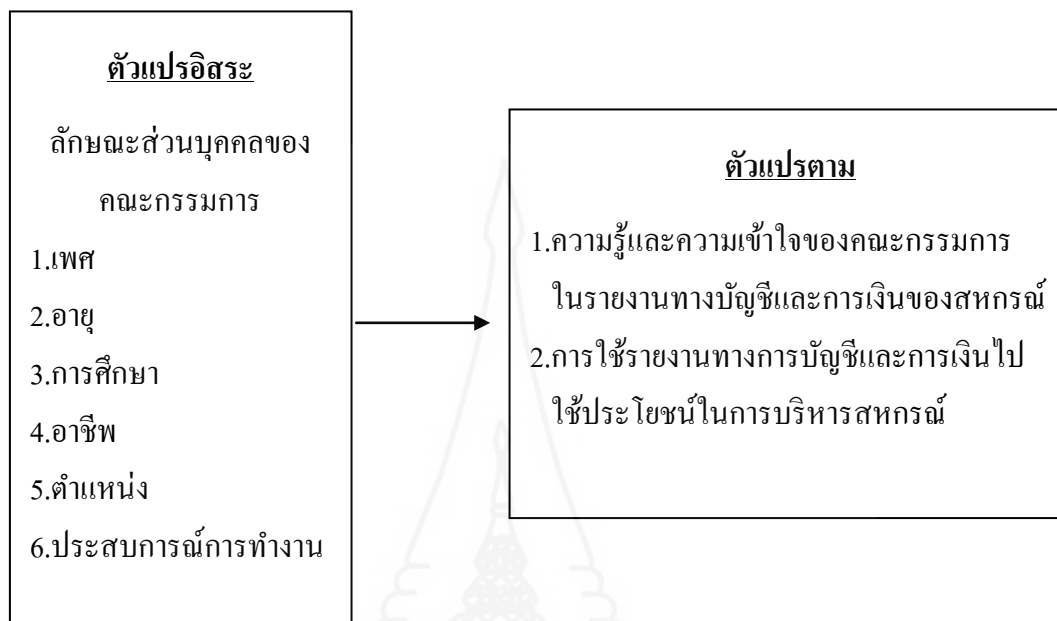
การดำเนินงานของสหกรณ์เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับนั้น คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ในฐานะผู้บริหารสหกรณ์มีหน้าที่รับผิดชอบในการวางแผน การดำเนินงาน และการควบคุม ดูแลการดำเนินงานของสหกรณ์ให้เป็นไปตามนโยบาย แผนงาน หรือเป้าหมายที่กำหนดอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยข้อมูลทางการบัญชีและการเงิน ของสหกรณ์จากการจัดทำบัญชีและงบการเงิน ทำให้ทราบถึงฐานะการเงินและผลการดำเนินงาน ของสหกรณ์ รวมทั้งใช้ข้อมูลทางบัญชีในการวางแผน การควบคุมและการตัดสินใจในการ บริหารงานสหกรณ์ ในปัจจุบันสถานการณ์ หรือสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ที่มีการเปลี่ยนแปลง ตลอดเวลา คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ในฐานะผู้บริหารสหกรณ์จำเป็นต้องมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับข้อมูลทางบัญชีในงบทดลองและงบการเงินหรือรายงานทางการเงินของ สหกรณ์ ไม่ว่าจะเป็นงบดุล งบกำไรขาดทุน งบต้นทุนขาย/บริการ และหมายเหตุประกอบงบ การเงินรวมถึงการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในการบริหารงานสหกรณ์ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การใช้ประโยชน์จากงบการเงินของสหกรณ์นั้น คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ จำเป็นต้องมีความรู้ความเข้าใจงบการเงิน เพื่อให้สามารถอ่านวิเคราะห์และแปลความหมายข้อมูลในงบการเงินได้อย่างถูกต้อง เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการบริหารงาน ไม่ว่าจะเป็นการวางแผนการควบคุมการดำเนินงานของสหกรณ์ให้เป็นไปตามนโยบายและแผนงานที่กำหนด ตลอดจนการตัดสินใจทางธุรกิจของสหกรณ์ รวมถึงแก้ไขปรับปรุงการบริหารงานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ใช้ประเมินประสิทธิภาพและวัดผลการปฏิบัติงานของฝ่ายจัดการ รวมถึงวางระบบการควบคุมภายในของสหกรณ์ ตลอดจนทราบถึงความสามารถในการให้บริการและเอื้ออำนวยประโยชน์ต่อสมาชิกในการทำธุรกิจกับสหกรณ์ตามหลักการและวิธีการสหกรณ์ และเพื่อขอเครดิตจากสถาบันการเงินต่าง ๆ นอกจากนั้น ใช้เป็นข้อมูลประเมินผลการดำเนินงานและการบริหารงานว่า ดีขึ้น หรือลดลง ทำให้ทราบข้อดี หรือข้อบกพร่องทางการเงินของสหกรณ์และเป็นประโยชน์ในการนำมาใช้ปรับปรุงการปฏิบัติงาน หรือเป็นข้อเสนอแนะสำหรับการดำเนินงานในปีต่อ ๆ ไป คณะกรรมการดำเนินการของสหกรณ์ การประกอบอาชีพเป็นเกษตรกร การมีความรู้ ความเข้าใจในรายงาทางการเงินของสหกรณ์และการนำไปใช้ประโยชน์ในการบริหารสหกรณ์ค่อนข้างจะต่ำ จึงมีการนำไปใช้ประโยชน์ในการบริหารสหกรณ์ค่อนข้างจะต่ำไปด้วย ผู้ศึกษาในฐานะผู้สอบบัญชีภาครัฐ จึงสนใจศึกษาความรู้และความเข้าใจของคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ ตลอดจนว่ามีความรู้ ความเข้าใจอย่างไร และมีการนำไปใช้ประโยชน์ในการบริหารของสหกรณ์อย่างไร จึงทำการศึกษารื่อง ความรู้และความเข้าใจของคณะกรรมการในการนำรายงานทางการเงินไปใช้ประโยชน์ในการบริหารสหกรณ์การเกษตรในพื้นที่จังหวัดสุราษฎร์ธานี นั้น

2. วัตถุประสงค์การศึกษา

- 2.1 เพื่อศึกษาลักษณะส่วนบุคคลของคณะกรรมการสหกรณ์การเกษตร ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี
- 2.2 เพื่อศึกษาความรู้และความเข้าใจของคณะกรรมการในรายงานทางการเงินและการบัญชีและการเงินของสหกรณ์การเกษตรในจังหวัดสุราษฎร์ธานี
- 2.3 เพื่อศึกษาการใช้รายงานทางการเงินและการบัญชีและการเงินในการบริหารงานของคณะกรรมการสหกรณ์การเกษตรในจังหวัดสุราษฎร์ธานี

3. กรอบแนวคิดการศึกษา

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการศึกษา

4. ขอบเขตของการศึกษา

4.1 ขอบเขตด้านพื้นที่ คือ การศึกษาเรื่องนี้ครอบคลุมเฉพาะสหกรณ์การเกษตรในจังหวัดสุราษฎร์ธานีที่มีสถานะดำเนินธุรกิจเท่านั้น

4.2 ขอบเขตด้านประชากร คือ คณะกรรมการดำเนินการ ซึ่งดำรงตำแหน่ง ประธานกรรมการ 1 ราย รองประธานกรรมการ 1 ราย เลขานุการ 1 ราย และเหรัญญิกหรือกรรมการอื่น 1 ราย ของสหกรณ์การเกษตรในจังหวัดสุราษฎร์ธานีทั้งหมด จำนวน 26 สหกรณ์ๆละ 4 ราย รวม 104 ราย

4.3 ขอบเขตด้านเวลา คือ ระยะเวลาในการดำเนินการศึกษาค้นคว้าอิสระ ตั้งแต่ช่วงเดือนมกราคม 2557 – เดือนเมษายน 2557 และระยะเวลาในการเก็บข้อมูลปฐมภูมิ ตั้งแต่ช่วงเดือนกุมภาพันธ์ 2557 – เดือนมีนาคม 2557

5. นิยามศัพท์เฉพาะ

5.1 สหกรณ์ หมายถึง สหกรณ์การเกษตรในจังหวัดสุราษฎร์ธานี

5.2 คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ หมายถึง คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์การเกษตร ประกอบด้วย ประธานคณะกรรมการดำเนินการ รองประธานคณะกรรมการดำเนินการ เลขานุการ เภสัชกรหรือกรรมการอื่น จำนวน 4 ราย ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี

5.3 ลักษณะส่วนบุคคลของคณะกรรมการ หมายถึง เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ ตำแหน่ง และประสบการณ์การทำงาน

5.4 ความรู้และความเข้าใจของคณะกรรมการในรายงานทางการบัญชีและการเงินของสหกรณ์ หมายถึง ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับรายงานทางการบัญชีของสหกรณ์และรายงานทางการเงินของสหกรณ์ที่เกี่ยวข้อง

5.5 การใช้รายงานทางการบัญชีและการเงินไปใช้ประโยชน์ในการบริหารสหกรณ์ หมายถึง การนำไปใช้ประโยชน์ในการบริหาร การวางแผน การควบคุม และการตัดสินใจในการบริหารงานของสหกรณ์

5.6 รายงานทางการบัญชีและการเงินของสหกรณ์ หมายถึง รายงานผลการดำเนินงานฐานะการเงิน หรือการเปลี่ยนแปลงฐานะการเงินของสหกรณ์ ได้แก่ งบทดลอง งบดุล งบกำไรขาดทุน หมายถึง เหตุประกอบงบการเงิน ซึ่งจัดทำขึ้นจากข้อมูลทางการเงินที่จดบันทึกไว้ในรอบระยะเวลาหนึ่ง

5.7 การนำไปใช้ประโยชน์ในการบริหาร หมายถึง การใช้ประโยชน์จากการวิเคราะห์การเงิน เป็นการประยุกต์การวิเคราะห์งบการเงินโดยวิธีต่าง ๆ เพื่อประโยชน์ในการวางแผน การควบคุมการดำเนินงาน และการตัดสินใจดำเนินการของสหกรณ์

6. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

6.1 นำระดับความรู้และความเข้าใจของคณะกรรมการในรายงานทางการบัญชีและการเงินของสหกรณ์ เพื่อนำไปสู่การพัฒนา ส่งเสริม ให้คณะกรรมการมีความสามารถในการบริหารจัดการสหกรณ์ได้ดียิ่งขึ้น ตรงตามลักษณะส่วนบุคคลของคณะกรรมการ

6.2 นำระดับการใช้รายงานทางการบัญชีและการเงินของคณะกรรมการสหกรณ์การเกษตรในจังหวัดสุราษฎร์ธานี ไปส่งเสริมให้คณะกรรมการสามารถนำไปใช้ประโยชน์เพิ่มขึ้นและบริหารจัดการสหกรณ์ได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

6.3 นำข้อมูลข้อเสนอแนะในการใช้รายงานทางการบัญชีและการเงิน ในการบริหารงาน
ของคณะกรรมการสหกรณ์การเกษตรในจังหวัดสุราษฎร์ธานีไปสู่การพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาครั้งนี้ถือว่าอิสระครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสารและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อพัฒนากรอบแนวคิด และเป็นแนวทางในการศึกษา ซึ่งได้สรุปประเด็นที่สำคัญใน 5 ประเด็นต่อไปนี้

1. บริบทเกี่ยวกับสหกรณ์
2. ข้อมูลทั่วไปของจังหวัดสุราษฎร์ธานี
3. บริบทเกี่ยวกับสหกรณ์การเกษตรทั่วไปและสหกรณ์การเกษตรในจังหวัดสุราษฎร์ธานี
4. แนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการบัญชี การเงิน การบัญชีบริหารของสหกรณ์
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. บริบทเกี่ยวกับสหกรณ์

กรมส่งเสริมสหกรณ์ (2555: 10 - 63) ได้สรุปความหมายของสหกรณ์ คุณค่าอุดมการณ์ หลักการ และวิธีการสหกรณ์ ไว้ดังนี้

1.1 ความหมายของสหกรณ์ (Cooperatives)

สหกรณ์ คือ องค์กรของบรรดาบุคคล ซึ่งรวมกลุ่มกันโดยสมัครใจในการดำเนินวิสาหกิจที่พวกเขาเป็นเจ้าของร่วมกัน และควบคุมตามหลักประชาธิปไตย เพื่อสนองความต้องการ (อันจำเป็น) และความหวังร่วมกันทางเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม

1.2 ความหมายของคุณค่าของสหกรณ์ (Cooperative Value)

สหกรณ์อยู่บนพื้นฐานแห่งคุณค่าของการช่วยตนเองความรับผิดชอบต่อตนเอง ความเป็นประชาธิปไตย ความเสมอภาค ความเที่ยงธรรมและความเป็นเอกภาพ สมาชิกสหกรณ์เชื่อมั่นในคุณค่าทางจริยธรรมแห่งความสุจริต ความเปิดเผย ความรับผิดชอบต่อสังคมและความเอื้ออาทรต่อผู้อื่น โดยสืบทอดประเพณีปฏิบัติของผู้ริเริ่มการสหกรณ์

1.3 ความหมายของอุดมการณ์สหกรณ์ (Cooperative Ideology)

อุดมการณ์สหกรณ์ คือ ความเชื่อร่วมกันที่ว่า การช่วยตนเองและการช่วยเหลือ ซึ่งกันและกันตามหลักการสหกรณ์ซึ่งจะนำไปสู่การกินดี อยู่ดี มีความเป็นธรรมและสันติสุขในสังคม

1.4 ความหมายหลักการของสหกรณ์ (Cooperative Principles)

หลักการสหกรณ์ คือ แนวทางที่สหกรณ์ยึดถือปฏิบัติเพื่อให้คุณค่าของสหกรณ์เกิดผลเป็นรูปธรรม ซึ่งประกอบด้วยหลักการสำคัญรวม 7 ประการ กล่าวคือ

1.4.1 หลักการที่ 1 การเป็นสมาชิกด้วยความสมัครใจและเปิดกว้าง พึงตระหนักว่าการเข้าและออกจากการเป็นสมาชิกจะต้องเป็นไปตามความสมัครใจของบุคคล (คำว่า “บุคคล” หมายถึงทั้งบุคคลธรรมดาและนิติบุคคล) ไม่ใช่ถูกชักจูงโน้มน้าว ล่อลวง บังคับ ข่มขู่จากผู้อื่น

1.4.2 หลักการที่ 2 การควบคุมโดยสมาชิกตามหลักประชาธิปไตย พึงตระหนักว่าเป็นหน้าที่ของสมาชิกทุกคนที่จะต้องร่วมแรงกาย ใจ และสติปัญญาในการดำเนินการและการควบคุมดูแลการดำเนินงานของสหกรณ์ตามวิถีทางประชาธิปไตย เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยผ่านช่องทางหรือองค์กรต่างๆ เช่น คณะกรรมการดำเนินการ ผู้ตรวจสอบกิจการและที่ประชุมใหญ่

1.4.3 หลักการที่ 3 การมีส่วนร่วมทางเศรษฐกิจของสมาชิก มุ่งเน้นให้สมาชิกทุกคนพึงตระหนักว่าบทบาทที่สำคัญของตนคือ การที่ต้องเป็นทั้งเจ้าของและลูกค้าในคนเดียวกัน (Co-owners and customers) จึงต้องทำหน้าที่เป็นทั้งผู้สมทบทุน ผู้ควบคุม และผู้อุดหนุน หรือผู้ใช้บริการของสหกรณ์ มิใช่เข้ามาเป็นสมาชิกเพียงเพื่อมุ่งหวังได้รับประโยชน์จากสหกรณ์เท่านั้น

1.4.4 หลักการที่ 4 การปกครองตนเองและความเป็นอิสระ สมาชิก กรรมการ และพนักงานสหกรณ์ รวมทั้งหน่วยงานส่งเสริมสหกรณ์ต้องสำนึกและตระหนักอยู่เสมอว่า สหกรณ์เป็นองค์กรช่วยตนเอง และปกครองตนเอง เพราะฉะนั้นสหกรณ์ต้องเป็นอิสระในการตัดสินใจหรือทำสัญญาใดๆ ตามเงื่อนไขที่สหกรณ์ยอมรับได้กับบุคคลภายนอกหรือรัฐบาล การรับความช่วยเหลือหรือสนับสนุนจากรัฐหรือบุคคลภายนอก ไม่ขัดกับหลักความเป็นอิสระของสหกรณ์ หากผู้ให้ความช่วยเหลือมุ่งหมายให้สหกรณ์ช่วยเหลือตนเองได้ และควบคุมตามหลักประชาธิปไตย รวมทั้งชำระไว้ซึ่งความเป็นตัวของตัวเองของสหกรณ์

1.4.5 หลักการที่ 5 การศึกษา ฝึกอบรม และสารสนเทศ การศึกษามุ่งเน้นให้สมาชิกและบุคคลทั่วไปซึ่งถือว่าเป็นผู้ที่จะเป็นสมาชิกในอนาคตมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการสหกรณ์ รวมทั้งมีความสำนึกและตระหนักในสิทธิและหน้าที่ของสมาชิกหรือให้เป็นผู้มีจิตวิญญาณสหกรณ์ การฝึกอบรมมุ่งให้กรรมการ ผู้จัดการ และพนักงานสหกรณ์ มีความรู้ความสามารถ ทักษะ รวมทั้งความรับผิดชอบในบทบาทหน้าที่ของตน ส่วนสารสนเทศนั้น มุ่งให้บุคคลทุกกลุ่ม

โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับเยาวชนและผู้ในด้านความคิดเห็น เช่น ผู้นำชุมชน นักหนังสือพิมพ์ นักเขียน ผู้นำองค์กร พัฒนาชุมชน ฯลฯ โดยเน้นการติดต่อสื่อสาร 2 ทาง

1.4.6 หลักการที่ 6 การร่วมมือระหว่างสหกรณ์ เป็นหลักการเกี่ยวกับการร่วมมือระหว่างบุคคลธรรมดาในการจัดตั้งสหกรณ์ การร่วมมือกันระหว่างสหกรณ์ทำได้ทั้งในแนวนอนและแนวตั้ง ในแนวนอนสหกรณ์ทุกสหกรณ์ไม่ว่าประเภทเดียวกันหรือไม่ สามารถร่วมมือกันได้ ในทุกระดับเพื่อประโยชน์สูงสุดของสมาชิกและขบวนการสหกรณ์ ในแนวตั้งสหกรณ์ท้องถิ่นประเภทเดียวกัน รวมตัวกันทางธุรกิจเป็นชุมนุมสหกรณ์ระดับภูมิภาค หรือระดับประเทศ และระดับระหว่างประเทศ และสหกรณ์ทุกประเภท ทุกระดับ ทุกสหกรณ์ รวมตัวกันเป็นองค์การสหกรณ์สูงสุด (Apex Organization) เพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมด้านอุดมการณ์ การศึกษา การฝึกอบรม การส่งเสริมแนะนำ การกำกับดูแล การตรวจสอบ การวิจัยและการพัฒนา

วัตถุประสงค์สำคัญของการร่วมมือระหว่างสหกรณ์ คือ เพื่อให้สหกรณ์สามารถอำนวยความสะดวกทางเศรษฐกิจและสังคมแก่สมาชิกอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด และทำให้ขบวนการสหกรณ์เข้มแข็ง และสหกรณ์ขั้นสูงต้องเป็นสหกรณ์ที่มีความเข้มแข็งและยั่งยืน มีชีวิตชีวา (Viable and Sustainable) และร่วมมือกันในลักษณะของ “ระบบรวม” หรือเป็นเอกภาพ

1.4.7 หลักการที่ 7 การเอื้ออาทรต่อชุมชน สหกรณ์เป็นองค์การทางเศรษฐกิจและสังคมและเป็นส่วนหนึ่งของชุมชนที่สหกรณ์ตั้งอยู่ เพราะฉะนั้นการดำเนินงานของสหกรณ์ต้องเป็นไปเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนของชุมชนนั้นๆ ซึ่งหมายความว่าเป็นการพัฒนาที่ไม่ทำลายทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมและระบบนิเวศ หรือเป็นการพัฒนาที่สนองความต้องการและความใฝ่ฝันของคนรุ่นปัจจุบันโดยไม่ทำลายโอกาส ความสามารถ และอนาคตของคนรุ่นหลัง

1.5 ความหมายของวิธีการสหกรณ์ (Cooperative Practices)

วิธีการสหกรณ์ คือ การนำหลักการสหกรณ์มาประยุกต์ใช้ในการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคม เพื่อประโยชน์ของมวลสมาชิกและชุมชน โดยไม่ละเลยหลักการธุรกิจที่ดี

1.6 ประเภทของสหกรณ์

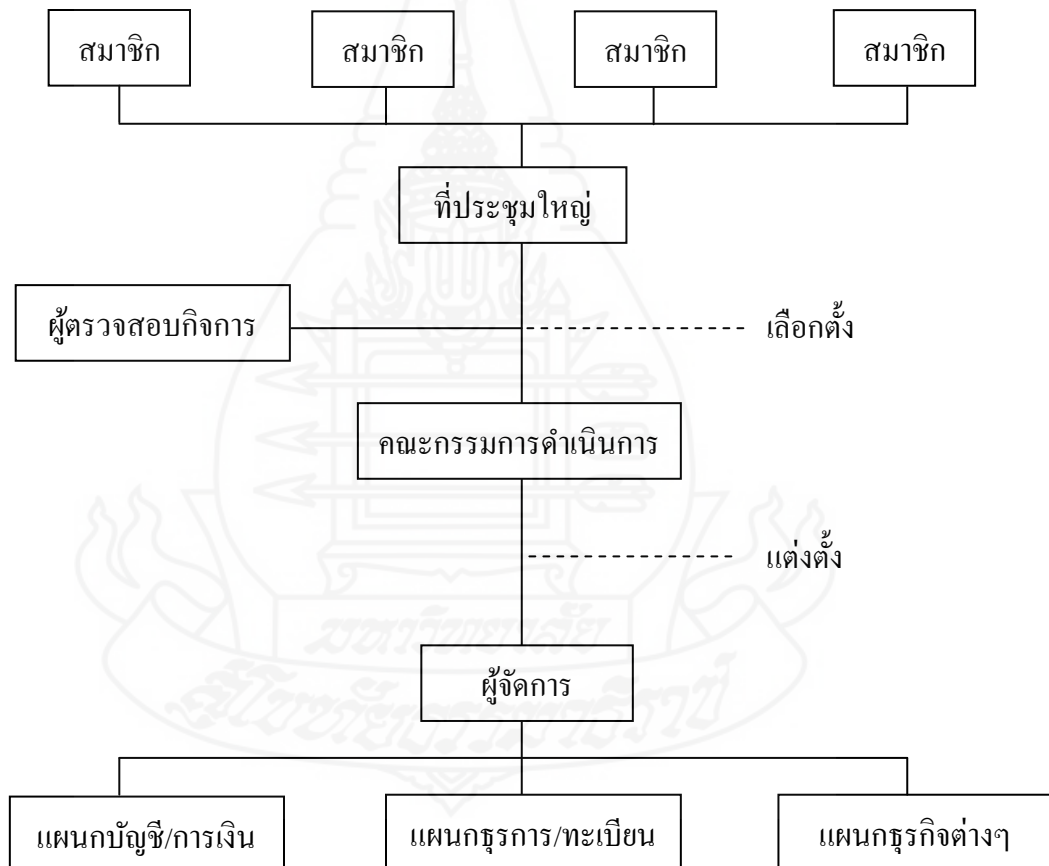
เมื่อวันที่ 29 มิถุนายน 2548 กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้ออกกฎกระทรวง เพื่อกำหนดประเภทของสหกรณ์ที่จะรับจดทะเบียน โดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา 5 และมาตรา 33 วรคสองแห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ.2542 อันเป็นพระราชบัญญัติที่มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา 29 ประกอบกับมาตรา 35 และมาตรา 45 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ออกกฎกระทรวงไว้ ดังนี้

ประเภทของสหกรณ์ที่จะรับจดทะเบียน คือ สหกรณ์การเกษตร สหกรณ์ประมง สหกรณ์นิคม สหกรณ์ร้านค้า สหกรณ์บริการ สหกรณ์ออมทรัพย์ สหกรณ์เครดิตยูเนียน

ทั้งนี้ ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 122 ตอนที่ 63 ก วันที่ 4 สิงหาคม 2548 มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 5 สิงหาคม 2548 เป็นต้นไป

การบริหารงานของสหกรณ์ทั้ง 7 ประเภท จะยึดหลักเดียวกัน คือ บริหารงานโดยสมาชิก สมาชิกทุกคน จะเลือกตัวแทนซึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการดำเนินการ” จากที่ประชุมใหญ่ คณะกรรมการดำเนินการมีหน้าที่กำหนดนโยบายการบริหารงานให้สหกรณ์จัดจ้าง “ผู้จัดการ” ให้ปฏิบัติงานในสหกรณ์ภายใต้การควบคุมดูแลของคณะกรรมการดำเนินการ

1.6 โครงสร้างการดำเนินงานของสหกรณ์

ภาพที่ 2.1 แผนภูมิแสดงโครงสร้างการดำเนินงานของสหกรณ์

1.6.1 สมาชิก หมายถึง ผู้ลงชื่อขอจดทะเบียนสหกรณ์และผู้ที่มีชื่ออยู่ในบัญชีของ ผู้ที่จะเป็นสมาชิกสหกรณ์ รวมทั้งผู้ที่สมัครเป็นสมาชิกภายหลังที่สหกรณ์ได้จดทะเบียนแล้ว โดย ถือว่าได้เป็นสมาชิกเมื่อได้รับชำระค่าหุ้นตามจำนวนที่จะถือครบถ้วนแล้ว (มาตรา 39)

1.6.2 ที่ประชุมใหญ่ของสมาชิก สหกรณ์จะมีการประชุมสมาชิกทั้งหมดหรือ ผู้แทนสมาชิกอย่างน้อยปีละครั้ง เรียกว่า การประชุมใหญ่ เพื่อพิจารณาเรื่องต่างๆ ดังนี้

- (1) รับทราบเรื่องการรับสมาชิกเข้าใหม่และลาออกจากสหกรณ์
- (2) กำหนดวงเงินกู้ยืม
- (3) กำหนดค่าพาหนะและเบี้ยเลี้ยงของคณะกรรมการดำเนินการ
- (4) เลือกตั้งคณะกรรมการดำเนินการหรือถอดถอนกรรมการดำเนินการทั้ง คณะหรือรายตัว
- (5) เลือกตั้งผู้ตรวจสอบกิจการ
- (6) พิจารณานุมัติงบดุลและรายงานประจำปี
- (7) พิจารณาจัดสรรกำไรสุทธิประจำปี
- (8) พิจารณาแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับ
- (9) พิจารณากำหนดนโยบายการดำเนินงานของสหกรณ์
- (10) พิจารณารายงานของผู้ตรวจสอบกิจการ
- (11) พิจารณาข้ออุทธรณ์ของสมาชิกเกี่ยวกับมติของคณะกรรมการดำเนินการ
- (12) พิจารณาและปฏิบัติตามคำสั่งหรือคำแนะนำของนายทะเบียนสหกรณ์ รองนายทะเบียนสหกรณ์ ผู้ตรวจการสหกรณ์ ผู้สอบบัญชี พนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งนายทะเบียน สหกรณ์มอบหมาย หรือเจ้าหน้าที่ส่งเสริมสหกรณ์
- (13) พิจารณาลงมติให้สหกรณ์สมัครเข้าเป็นสมาชิกของชุมนุมสหกรณ์หรือ ให้เข้าร่วมกับสหกรณ์อื่นในการจัดตั้งชุมนุมสหกรณ์
- (14) พิจารณาให้ความช่วยเหลือและประสานงานกับสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย ในการส่งเสริมและเผยแพร่กิจการสหกรณ์ตลอดจนการรับคำแนะนำช่วยเหลือทาง วิชาการสหกรณ์และการศึกษาฝึกอบรมวิชาการเกี่ยวกับกิจการสหกรณ์
- (15) พิจารณาควบสหกรณ์และแยกสหกรณ์ (มาตรา 90,96)

1.6.3 คณะกรรมการดำเนินการ เลือกมาจากสมาชิกในที่ประชุมใหญ่ คณะกรรมการ ดำเนินการมีหน้าที่กำหนดนโยบาย วัตถุประสงค์ และแนวทางปฏิบัติงานของสหกรณ์

1.6.4 ผู้จัดการ หมายถึง ผู้ที่จะต้องรับผิดชอบการจัดการธุรกิจของสหกรณ์ให้ เป็นไปตามนโยบายที่คณะกรรมการดำเนินการกำหนด ผู้จัดการจึงควรเป็นผู้ที่มีความรู้

ความสามารถและประสิทธิภาพในการทำงาน ผู้จัดการจะจัดจ้างเจ้าหน้าที่ให้ทำงานในสหกรณ์ตาม ปริมาณธุรกิจและฐานะการเงินของสหกรณ์

2. ข้อมูลทั่วไปของจังหวัดสุราษฎร์ธานี

2.1 ข้อมูลทั่วไปของจังหวัดสุราษฎร์ธานี (<http://www.wikipedia.org> ค้นคืนวันที่ 23 กุมภาพันธ์ 2557)

จังหวัดสุราษฎร์ธานี มักจะเรียกกันด้วยชื่อสั้น ๆ ว่า "สุราษฎร์" ใช้อักษรย่อ "สฎ" เป็น จังหวัดในภาคใต้ตอนบน มีพื้นที่ขนาดใหญ่เป็นอันดับ 6 ของประเทศ และมีประชากรหนาแน่น อันดับ 59 ของประเทศ นับเป็นจังหวัดหนึ่งที่มีประวัติศาสตร์ยาวนาน มีหลักฐานทั้งประวัติศาสตร์ และ โบราณคดีเก่าแก่และยังมีแหล่งท่องเที่ยวและอุทยานแห่งชาติหลายแห่ง

จังหวัดสุราษฎร์ธานีตั้งอยู่ในฝั่งตะวันออกของภาคใต้ โดยมีสภาพภูมิประเทศที่ หลากหลายทั้งที่ราบสูง ภูมิประเทศแบบภูเขา รวมทั้งที่ราบชายฝั่ง มีพื้นที่ครอบคลุมถึงในบริเวณ อ่าวไทย ทั้งบริเวณที่เป็นทะเลและเป็นเกาะ เกาะในพื้นที่จังหวัดสุราษฎร์มีทั้งขนาดใหญ่และ ขนาดเล็ก เกาะขนาดใหญ่เป็นที่รู้จัก เช่น เกาะสมุย เกาะพะงัน และหมู่เกาะอ่างทอง เนื่องจากทำเล ที่ตั้งจึงได้รับอิทธิพลจากมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ ซึ่งเกิดบริเวณทะเลอันดามันบ้างเป็นครั้งคราว เนื่องจากจะมีแนวเทือกเขาตะนาวศรี เทือกเขาภูเก็ต และเทือกเขานครศรีธรรมราช แถบบริเวณ จังหวัดระนอง จังหวัดชุมพร จังหวัดพังงา จังหวัดภูเก็ต และจังหวัดนครศรีธรรมราช เป็นแนว ช่วยลดอิทธิพลของลมมรสุมดังกล่าว ในทางกลับกันพื้นที่จังหวัดสุราษฎร์ธานีจะได้รับอิทธิพล จากมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือเป็นส่วนใหญ่ มรสุมตะวันออกเฉียงเหนือปกคลุมมีแหล่งกำเนิด บริเวณทะเลจีนใต้และอ่าวไทย ทำให้จังหวัดสุราษฎร์ธานีมีช่วงฤดูฝนกินระยะเวลาตั้งแต่เดือน ตุลาคมจนถึงเดือนมกราคม

ประชากรส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ โดยประกอบอาชีพทางการเกษตร เป็นหลัก โดยใช้พื้นที่ในการทำเกษตรประมาณร้อยละ 45 ของพื้นที่ทั้งหมด นอกจากนี้ ยังประกอบอาชีพทางด้านปศุสัตว์ ประมง อุตสาหกรรม รวมทั้งมีการทำเหมืองแร่ด้วย

ส่วนการเดินทางมายังจังหวัดสุราษฎร์ธานีสามารถใช้ได้หลายเส้นทาง ทั้งทางรถไฟ เครื่องบิน รถโดยสารประจำทาง เรือ และรถยนต์ส่วนบุคคล

สถานที่สำคัญภายในจังหวัดนั้น มีทั้งแหล่งโบราณสถาน เช่น พระบรมธาตุไชยา พระ ธาตุนครสุราษฎร์ พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติไชยา ซากเมืองโบราณสมัยอาณาจักรศรีวิชัย แหล่ง ท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ได้แก่ อุทยานแห่งชาติทั้งอุทยานแห่งชาติทางบก และอุทยานแห่งชาติ

ทางทะเล น้ำตก เกาะ แม่น้ำ เขื่อน วัด และพระอารามหลวง เป็นต้นและยังเป็นแหล่งสืบสาน ประเพณีที่สำคัญของชาวลัวะ คือประเพณีชักพระ ทอดผ้าป่าและแข่งขันเรือยาวชิงถ้วยพระราชทาน อีกด้วย

นอกจากนี้ ยังมีผลิตผล และผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรที่เป็นที่รู้จัก เช่น ไข่เค็ม ไซยา หอยนางรม และเงาะ โรงเรียน

2.2 คำขวัญ ตรา ต้นไม้ ดอกไม้ประจำจังหวัด

คำขวัญประจำจังหวัด ได้แก่ เมืองร้อยเกาะ เงาะอร่อย หอยใหญ่ ไข่แดง แหล่งธรรมชาติ
ตราประจำจังหวัด คือ พระบรมธาตุไชยา ซึ่งมีศิลปะแบบศรีวิชัย ตั้งอยู่ ณ วัดพระบรมธาตุไชยารวิหาร โดยสร้างขึ้นเมื่อประมาณพุทธศตวรรษที่ 13-14 และเป็นสถานที่บรรจุพระบรมสารีริกธาตุของสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าด้วย

ต้นไม้ประจำจังหวัด ได้แก่ ต้นเคี่ยม (*Cotylelobium melanoxylon*) ตั้งอยู่อำเภอวิภาวดี
ดอกไม้ประจำจังหวัด ได้แก่ ดอกบัวผุด (*Rafflesia kerrii*) ตั้งอยู่อำเภอพนม

2.3 ลักษณะรูปร่างของจังหวัด

ลักษณะรูปร่างของจังหวัดสุราษฎร์ธานี ลักษณะรูปร่างของจังหวัดสุราษฎร์ธานีมีรูปร่างลักษณะคล้ายกับ "ผีเสื้อที่กำลังกางปีกโบยบินอยู่"

ภาพที่ 2.2 ภาพลักษณะรูปร่างของจังหวัดสุราษฎร์ธานี

2.4 เพลงประจำจังหวัด

เพลงประจำจังหวัด

สุราษฎร์ธานี รุ่งเรืองสมเมืองคนดี อิกธารตาปี นามพระธีรราชประทาน เป็นแดนอุดม
ไม้ปลา มะพร้าวมาเนิ่นนาน เหล่าราษฎร์สุขสานต์ มุ่งมั่นขยันทำกิน มิ่งขวัญ ชาวเมือง มืองค์พระ
ธาตุพุทธศาสน์ประเทือง ถิ่นชนกตัญญูยิ่ง เมตตาอยู่อาจิม ร่วมรักแผ่นดิน คนดี นี้ไชโย

2.5 สภาพภูมิประเทศ

สภาพภูมิประเทศของจังหวัดสุราษฎร์ธานี

จังหวัดสุราษฎร์ธานีตั้งอยู่ฝั่งตะวันออกของภาคใต้ โดยมีจังหวัดที่มีอาณาเขตติดกัน

ดังนี้

ด้านเหนือ ติดกับจังหวัดระนอง จังหวัดชุมพร และอำเภอไทย

ด้านใต้ ติดกับจังหวัดกระบี่และจังหวัดนครศรีธรรมราช

ด้านตะวันออก ติดกับจังหวัดนครศรีธรรมราชและอำเภอไทย

ด้านตะวันตก ติดกับจังหวัดพังงา

3. บริบทเกี่ยวกับสหกรณ์การเกษตรทั่วไป และสหกรณ์การเกษตรในจังหวัดสุราษฎร์ธานี

3.1 สหกรณ์การเกษตรทั่วไป

สหกรณ์การเกษตร เป็นสหกรณ์ที่จัดตั้งขึ้นในหมู่ผู้มีอาชีพทางการเกษตรรวมตัวกัน
จัดตั้งขึ้น และจดทะเบียนเป็นนิติบุคคลต่อนายทะเบียนสหกรณ์ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้สมาชิก
ดำเนินกิจกรรมร่วมกันและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เพื่อแก้ไขความเดือดร้อนในการประกอบอาชีพ
ของสมาชิก และช่วยยกระดับฐานะความเป็นอยู่ของสมาชิกให้ดีขึ้น

สหกรณ์การเกษตรแห่งแรกได้จัดตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 26 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2459 ชื่อว่า
“สหกรณ์ วัดจันทร์” ในจังหวัดพิษณุโลก เป็นสหกรณ์การเกษตรชนิดไม่จำกัด มีขนาดเล็กในระดับ
หมู่บ้านตั้งขึ้นในหมู่เกษตรกรที่มีรายได้น้อยและมีหนี้สินมาก มีสมาชิกแรกตั้งจำนวน 16 คน มีทุน
ดำเนินงานจำนวน 3,080 บาท จากค่าธรรมเนียมแรกเข้า 80 บาท และเป็นทุนจากการกู้แบงก์
สยามกัมมาจล (ธนาคารไทยพาณิชย์ในปัจจุบัน) 3,000 บาท

วัตถุประสงค์ของสหกรณ์การเกษตร คือ สหกรณ์การเกษตรดำเนินธุรกิจแบบ
อเนกประสงค์ เพื่อส่งเสริมให้สมาชิกดำเนินธุรกิจร่วมกัน ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และช่วยเหลือ
ส่วนรวม โดยใช้หลักคุณธรรมและจริยธรรมอันดีงามตามพื้นฐานของมนุษย์ เพื่อให้เกิดประโยชน์

แก่สมาชิกและส่วนรวม ให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นทั้งทางด้านเศรษฐกิจและสังคม ตามที่กำหนดไว้ใน
ข้อบังคับของสหกรณ์

สาเหตุที่ต้องจัดตั้งสหกรณ์การเกษตร เนื่องจากในการประกอบอาชีพของเกษตรกร
มักประสบปัญหาต่างๆ ที่สำคัญๆ ดังนี้

3.1.1 ขาดแคลนเงินทุน เงินทุนที่ใช้ในการประกอบอาชีพมีไม่เพียงพอ ต้องกู้ยืม
จากพ่อค้าหรือนายทุนในท้องถิ่น ซึ่งต้องเสียดอกเบี้ยแพง

3.1.2 ขาดแคลนที่ดินทำกิน เกษตรกรบางรายมีที่ดินทำกินน้อย บางรายไม่มีที่ดิน
ทำกินเป็นของตนเอง ต้องเช่าที่ดินผู้อื่นทำกิน โดยเสียค่าเช่าแพงและถูกเอารัดเอาเปรียบจากการเช่า

3.1.3 ปัญหาในเรื่องการผลิต เกษตรกรขาดความรู้เกี่ยวกับการผลิตสมัยใหม่ที่
ถูกต้อง เช่น การใช้ปุ๋ย ยาฆ่าแมลง ยาปราบศัตรูพืช พันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ ทำให้ผลผลิตที่ได้รับต่ำไม่คุ้ม
กับการลงทุน นอกจากนั้นผลผลิตที่ได้ไม่มีคุณภาพ และไม่เป็นที่ต้องการของตลาด ขาด
ปัจจัยพื้นฐานที่จำเป็น เช่น ระบบชลประทาน

3.1.4 ปัญหาการตลาด เกษตรกรถูกเอารัดเอาเปรียบในเรื่องการชั่ง ตวง วัด และ
มีความจำเป็นต้องจำหน่ายผลผลิตตามฤดูกาล เนื่องจากไม่มีที่เก็บรักษาผลผลิต จึงถูกกดราคาจาก
พ่อค้าเป็นเหตุให้ไม่มีรายได้เพื่อนำมาเป็นค่าใช้จ่ายในครอบครัว

ปัญหาทางเศรษฐกิจข้างต้น มีผลกระทบต่อสังคมในชุมชน ทำให้คุณภาพชีวิต
และฐานะความเป็นอยู่ต่ำกว่าคนประกอบอาชีพอื่น ขาดการศึกษา การอนามัย และขาดความ
ปลอดภัยในทรัพย์สิน

จากปัญหาที่เกษตรกรประสบอยู่ทั่วไป ดังกล่าวมาแล้วข้างต้น เป็นเรื่องยากที่
เกษตรกรแต่ละคน จะแก้ปัญหาได้สำเร็จตามลำพังตนเอง หนทางที่จะสำเร็จได้ โดยเกษตรกร
จะต้องร่วมมือกันแก้ปัญหา โดยการรวมกลุ่มกันเป็นสหกรณ์และจดทะเบียนให้ถูกต้องตาม
พระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2542 ทั้งนี้เพราะสหกรณ์สามารถช่วยแก้ปัญหาต่างๆ ได้ดังนี้

1) ธุรกิจการซื้อ คือ การจัดหาวัสดุอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับการเกษตร เช่น ปุ๋ย
ยาปราบศัตรูพืช เมล็ดพืช และสิ่งของที่จำเป็นมาจำหน่ายแก่สมาชิก โดยจะสำรวจความต้องการของ
สมาชิกก่อน แล้วสหกรณ์จะเป็นผู้จัดหาจำหน่ายต่อไป ซึ่งเพราะการรวมซื้อในปริมาณมาก จะ
ทำให้ซื้อได้ในราคา ที่ต่ำลง และเมื่อถึงสิ้นปีหากสหกรณ์มีกำไรก็จะเงินจำนวนนี้มาเฉลี่ยคืนแก่
สมาชิกด้วย

2) ธุรกิจขายหรือการรวบรวมผลผลิต ให้แก่สมาชิกทำให้มีอำนาจการต่อรอง
มากขึ้น ผลผลิตจะขายได้ในราคาสูง สมาชิกไม่ถูกเอารัดเอาเปรียบจากพ่อค้าในเรื่องการชั่ง ตวง วัด
หรือ ถูกกดราคาในการรับซื้อผลผลิต

3) ธุรกิจธนกิจ (สินเชื่อ)

(1) การให้เงินกู้ เมื่อเกษตรกรรวมตัวกันเป็นสหกรณ์สามารถสร้างความเชื่อถือให้กับสถาบันการเงิน หน่วยงานของทางราชการและบุคคลทั่วไป โดยสหกรณ์จะจัดหาเงินกู้ดอกเบี้ยต่ำมาให้สมาชิกนำไปลงทุนเพื่อการเกษตร ซึ่งสหกรณ์จะพิจารณาจากแผนดำเนินการหรือแผนการใช้เงินกู้ของสมาชิกประกอบการให้เงินกู้ เช่น สหกรณ์อาจให้เงินกู้แก่สมาชิกเพื่อนำไปซื้อวัสดุการเกษตร ค่าใช้จ่ายที่จำเป็นในครอบครัว หรือเพื่อนำไปบุกเบิกปรับปรุงที่ดิน หรือจัดซื้อที่ดินการเกษตร ในกรณีที่มีสมาชิกไม่มีที่ดินทำกิน หรือมีน้อยไม่เพียงพอต่อการทำการเกษตร

(2) การรับฝากเงิน เพื่อส่งเสริมให้สมาชิกรู้จักและเห็นคุณค่าประโยชน์ของการออมทรัพย์ และเพื่อเป็นการระดมทุนในสหกรณ์ สหกรณ์จะรับเงินฝากจากสมาชิก 2 ประเภท คือ เงินฝากออมทรัพย์ และเงินฝากประจำ โดยสหกรณ์จะจ่ายดอกเบี้ยในอัตราเดียวกับธนาคารพาณิชย์

4) ธุรกิจการส่งเสริมอาชีพและบริการ สหกรณ์อาจจัดให้มีเจ้าหน้าที่ที่มีความรู้ทางด้านเกษตรคอยให้ความรู้และคำแนะนำทางด้านเกษตร หรืออาจขอความร่วมมือจากหน่วยราชการอื่น ในการให้คำปรึกษาแนะนำให้สมาชิกมีความรู้ ความเข้าใจในหลักวิชาการแผนใหม่ ตลอดจนการวางแผนการผลิตให้สามารถผลิตสินค้าที่มีคุณภาพและปริมาณตรงกับความต้องการของตลาด นอกจากนี้ยังส่งเสริมให้กลุ่มแม่บ้านสหกรณ์ทำอาชีพเสริมเพื่อเพิ่มรายได้ให้กับครอบครัว

5) การศึกษาอบรม สหกรณ์จะจัดให้มีการศึกษาอบรมแก่สมาชิก คณะกรรมการสหกรณ์ ผู้จัดการ ตลอดจนเจ้าหน้าที่ของสหกรณ์อยู่เสมอ เพื่อให้ผู้เกี่ยวข้องได้ทราบถึงหลักการ วิธีการสหกรณ์ สิทธิหน้าที่และความรับผิดชอบของแต่ละบุคคล

สหกรณ์ช่วยให้เกษตรกรที่อยู่ในชุมชน หรือสังคมนั้นมีคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น สังคมมีความสุข บุตรหลานสมาชิกได้รับการศึกษาสูงขึ้น มีสุขภาพอนามัยที่ดีเนื่องจากเกษตรกรมีฐานะความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น

3.2 สหกรณ์การเกษตรในจังหวัดสุราษฎร์ธานี

ตารางที่ 2.1 จำนวนและผลการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรในจังหวัดสุราษฎร์ธานี

ลำดับ ที่	ชื่อสหกรณ์	สินทรัพย์	หนี้สิน	ทุน	กำไร(ขาดทุน) สุทธิ	จำนวน สมาชิก
1	สหกรณ์การเกษตร เกาะพะงัน จำกัด	45,166,328.88	16,441,154.15	28,725,174.73	3,804,654.11	684
2	สหกรณ์การเกษตร เกาะสมุย จำกัด	123,825,037.56	136,357,978.37	(12,532,940.81)	(5,066,113.91)	659
3	สหกรณ์การเกษตรเขา นาใน จำกัด	2,700,583.28	2,136,925.31	563,657.97	(152,934.95)	192
4	สหกรณ์การเกษตรคีรีรัฐ นิคม จำกัด	4,656,005.41	7,539,995.45	(2,883,990.04)	(533,840.29)	442
5	สหกรณ์การเกษตรเทียน ชา จำกัด	26,926,196.89	28,751,952.18	(1,825,755.29)	19,292.69	1,104
6	สหกรณ์การเกษตรชัย บุรี จำกัด	20,932,653.99	7,522,430.12	13,410,223.87	1,841,130.09	461
7	สหกรณ์การเกษตรไชยา จำกัด	284,245,874.29	187,210,574.66	97,035,299.63	6,379,738.77	1,704
8	สหกรณ์การเกษตรตะ กุกใต้ จำกัด	3,013,227.15	632,275.00	2,380,952.15	161,848.91	182
9	สหกรณ์การเกษตรท่า ชนะ จำกัด	182,675,350.25	104,691,241.24	77,984,109.01	5,489,273.04	1,448
10	สหกรณ์การเกษตรนิคม สร้างตนเองพระแสง จำกัด	2,715,862.51	782,622.35	1,933,240.16	910,336.00	368
11	สหกรณ์การเกษตรบ้าน เขี้ยวหลาน จำกัด	119,853,732.67	106,599,689.07	13,254,043.60	(7,566,016.13)	1,959
12	สหกรณ์การเกษตรบ้าน ตาขุน จำกัด	151,979,681.86	151,022,376.88	957,304.98	(8,188,865.30)	1,363
13	สหกรณ์การเกษตรบ้าน นาเดิม จำกัด	39,445,810.75	25,707,148.71	13,738,662.04	1,432,144.39	435
14	สหกรณ์การเกษตรบ้าน นาสาร จำกัด	131,097,242.37	56,094,290.44	75,002,951.93	4,434,509.99	779
15	สหกรณ์การเกษตรปฏิรูป ที่ดินท่าแซะ จำกัด	5,093,184.61	2,920,101.35	2,173,083.26	822,429.04	461

ตารางที่ 2.1 (ต่อ)

ลำดับ ที่	ชื่อสหกรณ์	สินทรัพย์	หนี้สิน	ทุน	กำไร(ขาดทุน) สุทธิ	จำนวน สมาชิก
17	สหกรณ์การเกษตร ปฏิรูปที่ดินเพื่อคนจนสุ ราษฎร์ธานี จำกัด	1,723,495.55	63,969.13	1,659,526.42	46,028.72	809
18	สหกรณ์การเกษตร ป่าลุ่มน้ำมันวัฒนา จำกัด	2,204,021.24	1,669,315.52	534,705.72	(680,434.83)	529
19	สหกรณ์การเกษตรพระ แสง จำกัด	6,679,332.41	6,603,195.38	76,137.03	(144,181.46)	571
20	สหกรณ์การเกษตร พูนพิน จำกัด	112,462,286.99	70,825,690.62	41,636,596.37	1,899,695.01	1,167
21	สหกรณ์การเกษตรเพื่อ การตลาดลูกค้า ธ.ก.ส. สุราษฎร์ธานี จำกัด	31,400,407.78	15,724,008.93	15,676,398.85	372,879.95	51,139
22	สหกรณ์การเกษตรเมือง กาญจนดิษฐ์ จำกัด	68,536,030.70	36,386,952.81	32,149,077.89	1,360,028.93	764
23	สหกรณ์การเกษตรเมือง ดอนสัก จำกัด	32,517,625.15	18,279,506.07	14,238,119.08	2,088,859.64	740
24	สหกรณ์การเกษตรเมือง สุราษฎร์ธานี จำกัด	326,354,656.18	194,926,457.42	131,428,198.76	12,477,168.33	1,399
25	สหกรณ์การเกษตรศุก นิมิตกาญจนดิษฐ์ จำกัด	1,785,237.27	1,116,891.18	668,346.09	4,312.47	344
26	สหกรณ์ผู้ผลิตยางพารา สุราษฎร์ธานี จำกัด	30,341,943.24	8,278,384.60	22,063,558.64	4,748,273.91	3,463

ที่มา : รายงานผลการตรวจสอบบัญชีและงบการเงินของสหกรณ์ (2556)

3.3 บทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์

3.3.1 ภาระกรรมการ มีอำนาจหน้าที่ดังนี้

- 1) เป็นประธานในที่ประชุมใหญ่และที่ประชุมคณะกรรมการดำเนินการและ
ควบคุมการประชุมดังกล่าวให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย
- 2) ควบคุมดูแลการดำเนินงานทั่วไปของสหกรณ์ให้เป็นไปด้วยความ
เรียบร้อยและอยู่ในวัตถุประสงค์ของสหกรณ์

3) ลงลายมือชื่อในเอกสารต่าง ๆ ในนามสหกรณ์ ตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับนี้

4) ดำเนินการอื่น ๆ ตามที่คณะกรรมการดำเนินการมอบหมายให้ ภายใต้อำนาจหน้าที่ของสหกรณ์

3.3.2 รองประธานกรรมการ มีอำนาจหน้าที่ดังนี้

1) ปฏิบัติการในอำนาจหน้าที่ของประธานกรรมการแทนประธานกรรมการ เมื่อประธานกรรมการไม่อยู่หรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ หรือเมื่อตำแหน่งประธานกรรมการว่างลง

2) ปฏิบัติการตามที่ประธานกรรมการมอบหมายให้

3) ดำเนินการอื่น ๆ ตามที่คณะกรรมการดำเนินการมอบหมายให้ ภายใต้อำนาจหน้าที่ของสหกรณ์

3.3.3 เลขานุการ มีอำนาจหน้าที่ดังนี้

1) จัดทำรายงานการประชุมใหญ่และรายงานการประชุมคณะกรรมการดำเนินการทุกครั้ง

2) ดูแล รักษาเอกสารและรายงานการประชุมของสหกรณ์ให้เรียบร้อยอยู่เสมอ

3) แจ้งนัดประชุมไปยังบรรดาสมาชิกหรือกรรมการดำเนินการ แล้วแต่กรณี

4) ดำเนินการอื่น ๆ ตามที่คณะกรรมการดำเนินการมอบหมายให้ ภายใต้อำนาจหน้าที่ของสหกรณ์

3.3.4 เภรัญญิก มีอำนาจหน้าที่ดังนี้

1) ควบคุม ดูแล ตรวจสอบการรับจ่าย การเก็บรักษาเงินและทรัพย์สินของสหกรณ์ให้เป็นไปโดยถูกต้องเรียบร้อย

2) ดำเนินการอื่น ๆ ตามที่คณะกรรมการดำเนินการมอบหมายให้ ภายใต้อำนาจหน้าที่ของสหกรณ์

4. แนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการบัญชี การเงิน การบัญชีบริหารของสหกรณ์

4.1 ความหมายของการบัญชี

โอภาวดี เข็มทอง (2548:1-5) ได้รวบรวมความหมายของการบัญชีไว้ ดังนี้

การบัญชี (Accounting) มีความหมายตามที่สมาคมนักบัญชีและผู้สอบบัญชี รับอนุญาตแห่งประเทศไทย ได้บัญญัติไว้ว่า คือ “ศิลปะของการเก็บรวบรวม บันทึก จำแนก และทำ

สรุปข้อมูลอันเกี่ยวกับเหตุการณ์ทางเศรษฐกิจในรูปตัวเงิน ผลงานขั้นสุดท้ายของการบัญชี ก็คือ การให้ข้อมูลทางการเงิน ซึ่งเป็นประโยชน์แก่บุคคลหลายฝ่าย และผู้ที่สนใจในกิจกรรมของกิจการ” จากคำนิยามดังกล่าวข้างต้น จะเห็นได้ว่า กิจกรรมของ “การบัญชี” นั้น จะประกอบด้วย

4.1.1 การจดบันทึก (Recording) รายการทางการเงินที่เกิดขึ้นของกิจการตามเอกสารหลักฐาน โดยบันทึกเป็นหน่วยเงินตรา โดยการบันทึกอย่างมีหลักเกณฑ์ภายใต้ข้อกำหนดของนักบัญชี

4.2.2 การจัดหมวดหมู่ (Classifying) เป็นการนำข้อมูลที่ได้นับบันทึกไว้ตามหลักเกณฑ์นั้น มาจัดหมวดหมู่ให้เป็นสินทรัพย์ หนี้สิน ส่วนของตัวเอง รายได้ และค่าใช้จ่าย

4.3.3 การสรุปผล (Summarizing) เป็นการนำข้อมูลที่จัดหมวดหมู่ไว้แล้วนั้น มาสรุปผลออกมาเป็นงบการเงิน (Financial statements)

4.4.4 การตีความผลสรุป (Interpreting) นำเสนอการวิเคราะห์ผลสรุปหรืองบการเงินนั้นต่อผู้เกี่ยวข้อง เพื่อให้ประโยชน์จากงบการเงินนั้น ๆ การวิเคราะห์อาจทำในรูปของอัตราส่วนทางการเงิน แนวโน้มทางการเงินของงวดบัญชีต่าง ๆ

การบัญชี แบ่งออกเป็น 2 ประเภท ตามวัตถุประสงค์ในการจัดทำ โดยแบ่งออกเป็น

1. การบัญชีการเงิน (Financial Accounting) เป็นการบัญชีที่จัดทำขึ้นโดยวัตถุประสงค์เพื่อการรวบรวมข้อมูลทางการเงินของกิจการ โดยการจดบันทึกข้อมูลทางการเงินทั้งที่เป็นตัวเลข และเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในการดำเนินงาน ภายใต้ข้อกำหนดของมาตรฐานการบัญชี แล้วสรุปเป็นรายงานการเงิน เพื่อรายงานให้ผู้เกี่ยวข้องได้ทราบและใช้ประโยชน์จากรายงานการเงินนั้น ๆ ผู้เกี่ยวข้องในที่นี้ได้แก่

- ผู้ลงทุนหรือเจ้าของกิจการ สำหรับสหกรณ์ก็คือ สมาชิกสหกรณ์นั่นเอง เพื่อใช้ข้อมูลการเงินนี้ในการวิเคราะห์ความสำเร็จในการลงทุน การตัดสินใจเพิ่ม/ลดการลงทุน การจัดสรรผลกำไรเพื่อตอบแทนแก่พนักงานสหกรณ์ คณะกรรมการดำเนินการ (คคก.) และสมาชิกผู้เป็นเจ้าของกิจการ

- เจ้าหนี้หรือผู้ให้กู้ เพื่อการตัดสินใจในการให้สินเชื่อ

- ลูกจ้าง/พนักงาน เพื่อประเมินความสามารถของกิจการในการจ่ายค่าตอบแทน บำเหน็จบำนาญ และโอกาสความก้าวหน้าในการทำงานกับกิจการต่อไป

- หน่วยงานรัฐ เพื่อการควบคุม กำกับแนะนำ และการจัดเก็บภาษี

- ผู้สอบบัญชี เพื่อให้ความคิดเห็นต่องบการเงิน และเสนอรายงานต่อผู้ถือหุ้นของกิจการหรือต่อสมาชิกสหกรณ์ในที่ประชุมใหญ่

- สาธารณชน เพื่อทราบแนวโน้มของความสำเร็จของกิจการ ซึ่งอาจมีผลกระทบต่อสาธารณะในด้านสังคมและเศรษฐกิจไทยรวม

2. การบัญชีบริหาร (Management Accounting) เป็นการบัญชีที่จัดทำขึ้นโดยวัตถุประสงค์เพื่อเสนอต่อผู้บริหารกิจการ หรือในสหกรณ์ก็คือ คณะกรรมการดำเนินการ (คคก.) เพื่อใช้ในการวางแผน การควบคุมการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพ และใช้ในการตัดสินใจเกี่ยวกับเรื่องภายในของกิจการ โดยข้อมูลนั้นอาจเป็นตัวเงินหรือไม่ก็ได้ แต่เน้นในเรื่องของความรวดเร็วในการจัดทำข้อมูลให้ทันการตัดสินใจของผู้บริหาร และเน้นความเฉพาะเจาะจงของข้อมูลที่จำเป็นต้องใช้ในการตัดสินใจ เช่น ตัวเลขสำคัญ (Key figures) ต่าง ๆ อาทิ ยอดขายต่อตารางเมตรของสหกรณ์ร้านค้า จำนวนสมาชิกและลูกค้าทั่วไปที่เข้ามาซื้อสินค้าในร้านในชั่วโมงต่าง ๆ ของช่วงวันที่เปิดขาย จำนวนชั่วโมงสีข้าวของโรงสีข้าวของสหกรณ์ จำนวนชั่วโมงเครื่องจักรในการไถที่ดินของสมาชิก จำนวนเนื้อที่เกี่ยวพร้อมนวดของสมาชิกในแต่ละฤดูการผลิต ข้อมูลการซื้อปุ๋ยเคมี ปุ๋ยอินทรีย์ เมล็ดพันธุ์ และเนื้อที่เพาะปลูกของสมาชิกสหกรณ์ ข้อมูลสินเชื่อที่เกษตรกรสมาชิกต้องการต่อฤดูเพาะปลูก เหล่านี้ เป็นต้น ข้อมูลดังกล่าวในบางกรณีอาจเป็นข้อมูลในอดีต แต่ในบางกรณีอาจเป็นข้อมูลประมาณการในอนาคต รูปแบบของการรายงานจึงไม่แน่นอนตายตัว ขึ้นอยู่กับความต้องการของผู้บริหารที่จำเป็นต้องใช้ข้อมูลในรูปแบบใดเพื่อการตัดสินใจในการบริหารที่ทันต่อเวลา และมีประสิทธิภาพ

4.2 ความสำคัญของการบัญชี และการเงินของสหกรณ์

โองาวัตติ์ เข้มทอง (2548:1-6) ได้รวบรวมเกี่ยวกับความสำคัญของการบัญชีไว้ดังนี้

การบัญชีนั้นในเมื่อแยกเป็น 2 ประเภท ตามวัตถุประสงค์ที่จัดทำขึ้น เพื่อบุคคลภายนอก และเพื่อผู้บริหารกิจการ ดังนั้น ความสำคัญของการบัญชีก็แยกเป็นต่อบุคคลภายนอก และต่อผู้บริหารกิจการเช่นเดียวกัน โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. ความสำคัญของการบัญชีต่อบุคคลภายนอก ผู้ใช้ข้อมูลบัญชีภายนอก ได้แก่ ผู้ถือหุ้น เจ้าหนี้ ลูกค้า พนักงานและลูกจ้าง สถาบันการเงิน นักวิเคราะห์ ที่ปรึกษาการลงทุน หน่วยงานราชการ ฯลฯ ดังนั้นนโยบายของการบัญชีต่อผู้ใ้ภายนอกจึงมีดังนี้

1.1 ให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจลงทุน และให้สินเชื่อ ข้อมูลที่นำเสนอควรเป็นข้อมูลที่ทำให้ความเข้าใจได้ง่ายสำหรับผู้ที่มีความรู้ทางธุรกิจพอสมควร แต่เนื่องจากผู้ลงทุน เจ้าหนี้ และผู้ที่ต้องการใช้ข้อมูลทางการบัญชีเหล่านี้ มีความรู้ทางธุรกิจและสถานะแวดล้อมในระดับที่แตกต่างกัน ทำให้ความเข้าใจทางการเงินการบัญชีอาจจะแตกต่างกันไปด้วย ดังนั้นข้อมูลทางบัญชีที่นำเสนอนี้ ควรใช้ได้สำหรับบุคคลทุกประเภทที่มีความต้องการ และตั้งใจที่จะศึกษาข้อมูลนั้น ๆ เพื่อการตัดสินใจลงทุนในกิจการหรือให้สินเชื่อแก่กิจการ

1.2 ให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการประมาณกระแสเงินสด ข้อมูลทางการเงินช่วยให้ผู้ลงทุนและเจ้าหนี้ในปัจจุบันและอนาคต รวมทั้งผู้ใช้อย่างอื่น ๆ มีความเข้าใจและสามารถประเมินกระแสเงินสดที่กิจการจะได้รับในอนาคต ทำให้สามารถประมาณการเงินปันผลความสามารถในการจ่ายดอกเบี้ยและเงินต้นได้ นอกจากนี้กระแสเงินสดของกิจการยังมีผลกระทบต่อราคาตลาดของหุ้นกู้และหุ้นทุนของกิจการด้วย ซึ่งในกรณีของสหกรณ์ราคาหุ้นจะคงที่ไม่มีขึ้นลงตาม พ.ร.บ. สหกรณ์กำหนด

1.3 ให้ข้อมูลเกี่ยวกับทรัพยากรของกิจการ ข้อมูลทางการเงินเกี่ยวข้องกับทรัพยากรทางเศรษฐกิจของกิจการสิทธิเรียกร้องต่อทรัพยากรหรือภาระผูกพันของกิจการ ข้อมูลเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงในทรัพยากร และสิทธิเรียกร้องในทรัพยากรอื่นเนื่องจากเหตุการณ์และสถานการณ์แวดล้อมที่เกิดขึ้น ข้อมูลต่าง ๆ เหล่านี้ ได้แก่

1) ข้อมูลเกี่ยวกับทรัพยากรทางเศรษฐกิจภาระผูกพัน และส่วนของผู้ถือหุ้น จะช่วยให้ผู้ใช้ข้อมูลสามารถประเมินความมั่นคงทางการเงิน สภาพคล่องและความสามารถในการชำระหนี้ของกิจการ รวมทั้งสามารถประเมินผลการดำเนินงานประจำงวดได้อีกด้วย

2) ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานและผลกำไรนั้น ทำให้สามารถประเมินผลการดำเนินงานของกิจการในอนาคต โดยที่การวัดผลกำไรและส่วนประกอบของกำไรตามเกณฑ์คงค้าง ซึ่งทำให้ผู้ใช้ข้อมูลสามารถประเมินผลการดำเนินงานของผู้บริหาร ประเมินความสามารถในการทำกำไรในระยะยาว พยากรณ์ผลกำไรในอนาคตและสามารถประเมินความเสี่ยงในการร่วมลงทุนและในการให้กู้ยืม เป็นต้น

3) ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพคล่องและความสามารถในการชำระหนี้ ซึ่งเป็นข้อมูลเกี่ยวกับการได้มาและใช้ไปของเงินสด ข้อมูล การกู้ยืมเงินและการชำระเงิน ข้อมูลเกี่ยวกับทุนและการจัดสรรผลกำไร ข้อมูลปัจจัยอื่น ๆ ที่มีผลกระทบต่อสภาพคล่องและความสามารถในการชำระหนี้ของกิจการ ทำให้ผู้ใช้สามารถนำมาประกอบในการประเมินสภาพคล่อง และความสามารถในการชำระหนี้เช่นกัน

4) ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการของฝ่ายบริหารคือผลกำไรประจำงวดนั้นทำให้ผู้ใช้สามารถประเมินความสามารถ และประสิทธิภาพของผู้บริหารในการหากำไรจากการใช้ทรัพยากรของกิจการ แต่ก็ยังมีปัจจัยแวดล้อมอื่น ๆ ที่ต้องนำมาพิจารณาประกอบด้วย เนื่องจากมีผลกระทบต่อกำไรประจำงวด อาทิ ภาวะเศรษฐกิจโดยรวม อุปสงค์ของสินค้า การดำเนินงานของผู้บริหารในอดีต ดังนั้น ข้อมูลผลกำไร/งวดเพียงงวดเดียวนั้นไม่พอสำหรับการประเมินความสามารถของผู้บริหาร

2. ความสำคัญของการบัญชีต่อบุคคลภายใน บุคคลภายในในที่นี้ ได้แก่ ผู้บริหาร กิจการ ซึ่งผู้บริหารกิจการนั้นอาจแบ่งได้หลายระดับ ได้แก่ ผู้บริหารระดับสูง ระดับกลาง และระดับต้น ซึ่งอาจเปรียบเทียบกับผู้บริหารภายในสหกรณ์ ได้แก่ คณะกรรมการดำเนินการ (คคก.) ผู้จัดการและหัวหน้าฝ่ายต่าง ๆ ประโยชน์ของการบัญชีต่อผู้ใช้ภายในสหกรณ์นั้นก็เพื่อให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการวางแผน การตัดสินใจ และการควบคุมกิจการ ซึ่งข้อมูลของผู้บริหารแต่ละระดับต้องการใช้อาจจะแตกต่างกันไปตามความแตกต่างของหน้าที่และความรับผิดชอบของผู้บริหารในแต่ละระดับ แต่โดยสรุปแล้ว ประโยชน์ของการบัญชีต่อผู้ใช้ภายในอาจเป็นดังนี้ คือ

2.1 ใช้ประโยชน์ในการวางแผน โดยที่การบัญชีทำให้ทราบตัวเลขในอดีต เหตุการณ์เศรษฐกิจของกิจการ ตัวเลขคาดคะเนที่มีประโยชน์ (Key figures) ข้อมูลต้นทุน/ผลกำไร ทำให้สามารถนำมาตีความผลกระทบของแผนต่อองค์การ สามารถพัฒนาระบบการวางแผน การปรับเปลี่ยนแผนระยะสั้น ระยะยาว การกำหนดเป้าหมาย และการตัดสินใจเลือกวิธีการที่จะนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายที่ได้ตั้งไว้นั้น นอกจากนี้ข้อมูลด้านต้นทุนนั้นทำให้สามารถนำมาใช้ประโยชน์ในการวางแผนกำไรและการตัดสินใจ เช่น การวิเคราะห์หาจุดคุ้มทุน หรือรายได้คุ้มทุน การตัดสินใจระยะสั้นในกรณีต่าง ๆ เช่น การหยุดกิจกรรมสี่ข้าวชั่วคราว การยกเลิกธุรกิจการผลิต เมล็ดพันธุ์ เหล่านี้ เป็นต้น

2.2 ใช้ประโยชน์ในการประเมินผลของกิจการ ข้อมูลทางบัญชีทำให้ผู้ใช้สามารถพิจารณาผลการดำเนินงานในอดีต เมื่อนำมาพิจารณาร่วมกับสภาวะแวดล้อมภายนอกที่เปลี่ยนแปลงไป ก็จะสามารถตัดสินใจปรับแผนการดำเนินงานและเลือกแนวทางปฏิบัติที่ดีที่สุดสำหรับอนาคตขององค์กร

2.3 ประโยชน์ในการควบคุมงาน ข้อมูลทางบัญชีทำให้ผู้ใช้สามารถเปรียบเทียบ ผลการดำเนินงานจริงกับแผนงาน และวัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดไว้ล่วงหน้า ซึ่งอาจจะกำหนดไว้ในรูปแบบงบประมาณหรือต้นทุนมาตรฐาน หรือชั่วโมงการทำงานมาตรฐาน หากการเปรียบเทียบแผนงานและผลงานไม่เป็นที่น่าพอใจ ผู้ใช้ข้อมูลการบัญชีก็สามารถจะวิเคราะห์หาสาเหตุของปัญหา และสามารถเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหาเพื่อให้การดำเนินงานต่อไปในอนาคตประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้

2.4 ใช้ประโยชน์ในการจัดทำงบประมาณของกิจการ ข้อมูลการบัญชีที่แสดงผลงานในอดีตและการประมาณการในอนาคต ทำให้ผู้ใช้สามารถจัดทำแผนงบประมาณของกิจการ ซึ่งประกอบด้วย งบประมาณการผลิต งบประมาณลงทุน งบประมาณดำเนินการ งบประมาณกำไร/ขาดทุน และงบดุล และงบประมาณเงินสด ซึ่งแผนงบประมาณนี้มีความสำคัญต่อการดำเนินงานของกิจการ เพราะใช้เป็นแนวทางหรือกรอบการดำเนินงานของกิจการให้สามารถบรรลุ

ถึงเป้าหมายที่ตั้งไว้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ สุตท้ายก็ยังนำมาใช้เปรียบเทียบกับผลงานเพื่อการประเมินผลอีกด้วย

2.5 ใช้ประโยชน์ในการเพิ่มประสิทธิภาพของกิจการ ข้อมูลทางบัญชีสามารถทำให้ผู้ใช้สามารถดำเนินการเพิ่มประสิทธิภาพของแต่ละแผนงานได้ โดยใช้ข้อมูลการบัญชีตามความรับผิดชอบ (Responsibility Accounting) การบัญชีต้นทุนกิจกรรม (Activity – based Costing) หรือการบริหารคุณภาพ (Total Quality Management : TQM) เป็นต้น

สรุปได้ว่าการบัญชีนั้นมีประโยชน์ต่อผู้ใช้ทั้งที่เป็นบุคคลภายนอก และบุคคลภายในของกิจการ โดยที่ลักษณะและรูปแบบของการบัญชีนั้นอาจแตกต่างกันไปตามความต้องการของผู้ใช้ ข้อมูลการบัญชี ซึ่งอาจจะมีความต้องการในรายละเอียดที่แตกต่างกันไปตามลักษณะการใช้ประโยชน์ ในบางกรณีก็อาจไม่ต้องการรายละเอียดเป็นตัวเงินมากนัก แต่ต้องการความถูกต้องรวดเร็วเพื่อให้สามารถใช้ข้อมูลทางบัญชีได้ทันต่อการตัดสินใจของผู้บริหารกิจการ เป็นต้น

โอภาวดี เข้มทอง (2548:1-10) ได้รวบรวมเกี่ยวกับความสำคัญของการเงินไว้ดังนี้
ความสำคัญของการเงิน

การเงินซึ่งเป็นศาสตร์ที่เกี่ยวกับการจัดการการเงินนั้น มีความสำคัญต่อธุรกิจทุกประเภทอย่างมาก เพราะการดำเนินกิจกรรมทางธุรกิจจะต้องเริ่มต้นจากการเงินก่อนเสมอ เพราะเมื่อจะเริ่มดำเนินธุรกิจก็ต้องมีการจัดการการเงินในขั้นตอนของการแสวงหาแหล่งทุนที่ดีที่สุด โดยการเปรียบเทียบทางเลือกจากแหล่งทุนต่าง ๆ ทั้งนี้เพื่อให้ธุรกิจได้มีโอกาสตัดสินใจเลือกใช้ทุนจากแหล่งทุนที่มีต้นทุนต่ำที่สุด

เมื่อได้ดำเนินกิจการทางธุรกิจไปแล้ว การจัดการเงินทุนหมุนเวียนก็ยังเป็นสิ่งสำคัญ เพราะเงินจะเป็นสิ่งที่หล่อเลี้ยงและหล่อเลี้ยงกิจการไปตราบเท่าที่กิจการยังดำรงอยู่ การหมุนเวียนของเงินในกิจการเปรียบเสมือนการหมุนเวียนของกระแสเลือดในร่างกายมนุษย์ เมื่อใดที่ไม่มี การหมุนเวียนของเลือดที่จะนำออกซิเจนไปหล่อเลี้ยงร่างกาย อวัยวะต่าง ๆ ก็จะหยุดทำงาน มนุษย์ก็จะไม่สามารถดำรงชีวิตต่อไปได้ฉันใดก็ฉันนั้น หากธุรกิจใดขาดเงินหมุนเวียน ธุรกิจนั้นก็ จะหยุดชะงักไม่สามารถดำเนินธุรกิจต่อไปได้ และหากผู้บริหารไม่สามารถแก้ปัญหา ขาดแคลนเงินหมุนเวียนนี้ได้ ธุรกิจนั้นก็สิ้นสุดลง ดังนั้น การเงินหรือการจัดการการเงินจึงมีความสำคัญอย่างมากต่อธุรกิจในทุกบาทนี้

นอกจากนี้แล้วในกระแสโลกาภิวัตน์ที่ธุรกิจต้องเผชิญกับความเปลี่ยนแปลงอย่างมากในปัจจุบันไม่ว่าจะเป็นกระแสเศรษฐกิจที่ผันผวนอย่างรุนแรง ภาวะการแข่งขันที่รุนแรงทั้งภายในและภายนอกประเทศ ในภาวะของการแข่งขันทางการค้าแบบไร้พรมแดน (Non – Trade barrier) การเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมและการพัฒนาอย่างรวดเร็วของเทคโนโลยีต่าง ๆ

ความเปลี่ยนแปลงและความก้าวหน้าเหล่านี้ทำให้การเงินหรือการจัดการการเงินทวีความสำคัญมากยิ่งขึ้นกว่าในอดีต เพราะหากผู้บริหารกิจการไม่สามารถติดตาม ความเปลี่ยนแปลงของสถานะแวดล้อมทางธุรกิจได้ทันทีก็จะไม่สามารถปรับกิจการให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงเหล่านี้ได้ และการไม่สามารถปรับตัวได้ทันต่อความเปลี่ยนแปลงนี้อาจส่งผลให้กิจการต้องหยุดชะงัก ล้มละลาย หรือเลิกกิจการได้ แต่ถ้าผู้บริหารสามารถติดตามความเปลี่ยนแปลงได้ทัน ก็จะสามารถปรับการจัดการการเงินให้เกิดผลดีกับธุรกิจ ทำให้ธุรกิจเติบโต ประสบความสำเร็จ เป็นผลดีกับเจ้าของกิจการ สังคม และเศรษฐกิจโดยรวม ของประเทศ

4.3 องค์ประกอบของข้อมูลทางการบัญชี/รายงานทางการเงิน ประกอบด้วย งบทดลอง งบดุล และงบกำไรขาดทุน

4.3.1 งบทดลอง (<http://www.bcat.ac.th> ค้นคืนวันที่ 29 มีนาคม 2557)

งบทดลอง หมายถึง งบที่สร้างขึ้นเพื่อพิสูจน์ความถูกต้องของการบันทึกบัญชีตามหลักบัญชีคู่ งบทดลองประกอบด้วยรายชื่อบัญชีแยกประเภททั้งหมด พร้อมทั้งยอดคงเหลือของบัญชีเหล่านั้น โดยแยกเป็นเดบิตและเครดิต ซึ่งถ้าหากกิจการบันทึกบัญชีถูกต้องตามหลักบัญชีคู่ ยอดรวมช่องจำนวนเงินของงบทดลองด้านเดบิตและเครดิตต้องเท่ากันตามหลักบัญชีคู่ งบทดลองจะเรียงโดยเริ่มจากบัญชีแยกประเภทสินทรัพย์ หนี้สินการจัดทำงบทดลองสามส่วนของเจ้าของ รายได้ ค่าใช้จ่าย ที่มียอดคงเหลือบัญชีแยกประเภทดังกล่าวเมื่อนำมาใส่ในงบทดลองแล้วรวม ยอดทางด้านเดบิตและเครดิตจะต้องเท่ากันเสมอการจัดทำงบทดลองสามารถทำได้ทุกสิ้นเดือน 3 เดือน 6 เดือน หรือ 1 ปีก็ได้ โดยปกติ แล้วเพื่อให้ง่ายต่อการแก้ไขผิดพลาดที่อาจจะเกิดขึ้น ควรจะจัดทำ งบทดลองทุกๆ สิ้นเดือน

4.3.2 ความหมายของงบทดลอง

งบทดลอง คือ รายงานทางการเงินที่จัดทำขึ้นเพื่อแสดงยอดคงเหลือของบัญชีต่างๆ ทุกบัญชีในสมุดบัญชีแยกประเภททั่วไป ณ วันใดวันหนึ่ง เพื่อพิสูจน์ความถูกต้องของการบันทึกบัญชีตามหลักการบัญชีคู่ ซึ่งจำนวนเงินรวมของบัญชีที่มียอดคงเหลือด้านเดบิตจะต้องเท่ากับจำนวนเงินรวมของบัญชีที่มียอดคงเหลือด้านเครดิต (<http://www.cad.go.th> ค้นคืนวันที่ 29 มีนาคม 2557)

โดยทั่วไปสหกรณ์จะจัดทำงบทดลองประจำเดือนนำเสนอต่อที่ประชุม คณะกรรมการดำเนินการ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ทราบถึงความเคลื่อนไหวทางการเงินของสหกรณ์ เพื่อนำข้อมูลในงบทดลองไปใช้ในการวางแผน และติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานต่อไป อย่างไรก็ตาม งบทดลองแสดงผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของสหกรณ์อย่างคร่าวๆ เท่านั้น

4.3.3 ปัญหา หិรัญรัศมี และส่งเสริม หอมกลิ่น (2548:2-15) ได้รวบรวมเกี่ยวกับ ส่วนประกอบของงบการเงินของสหกรณ์ไว้ดังนี้

1) *งบบดุล (Balance Sheet)* หมายถึง รายงานการเงินที่กิจการหรือสหกรณ์ จัดทำขึ้นตามหลักการบัญชีรับรองทั่วไป เพื่อแสดงฐานะการเงินของกิจการหรือสหกรณ์ ณ วันใด วันหนึ่ง เพื่อทราบว่า กิจการหรือสหกรณ์มีฐานะทางการเงินเป็นอย่างไร ณ วันนั้น งบบดุลเป็นงบบที่ แสดงสินทรัพย์ หนี้สิน และส่วนของเจ้าของ รายการต่าง ๆ ที่ปรากฏในงบบดุล เป็นยอดรวมที่สะสม มาตั้งแต่เริ่มกิจการจนถึงวันที่ระบุในงบบดุลนั้น สินทรัพย์รวมที่ปรากฏในงบบดุล ณ วันใดวันหนึ่งจะมีจำนวนเท่ากับผลรวมของจำนวนหนี้สินทั้งหมดรวมกับส่วนของเจ้าของ

ซึ่งองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับฐานะการเงินในงบบดุล ได้แก่

(1) **สินทรัพย์ (Asset)** หมายถึง ทรัพยากรที่อยู่ในความควบคุมของกิจการ หรือสหกรณ์ ทรัพยากรดังกล่าวเป็นผลของเหตุการณ์ในอดีตซึ่งกิจการคาดว่าจะได้รับประโยชน์เชิงเศรษฐกิจจากทรัพยากรนั้นในอนาคต

สินทรัพย์อาจแบ่งประเภทใหญ่ได้ 2 ประเภท คือ สินทรัพย์หมุนเวียน (Current Asset) และ สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน (Non Current Asset) การจำแนกสินทรัพย์เป็นสินทรัพย์หมุนเวียนและไม่หมุนเวียนพิจารณาได้จากเวลาที่สินทรัพย์นั้นจะเปลี่ยนเป็นเงินสดภายในอนาคตอันใกล้หรือภายในรอบระยะเวลาบัญชีหรือรอบระยะเวลาการดำเนินงานแล้วแต่ระยะเวลา ไหนจะนานกว่ากัน หรือพิจารณาจากการใช้สินทรัพย์ที่เกี่ยวข้องเนื่องกับกิจกรรมที่ก่อให้เกิดรายได้ ภายในรอบระยะเวลาดำเนินงาน

(2) **หนี้สิน (Liabilities)** หมายถึง ภาระผูกพันในปัจจุบันของกิจการ ภาระผูกพันดังกล่าวเป็นผลของเหตุการณ์ในอดีต ซึ่งการชำระภาระผูกพันนั้นคาดว่าจะส่งผลให้ กิจการสูญเสียทรัพยากรที่มีประโยชน์เชิงเศรษฐกิจอาจจำแนกหนี้สินตามกำหนดระยะเวลาชำระหนี้ได้ 2 ประเภท โดยแยกแสดงจำนวนที่คาดว่าจะชำระคืนภายใน 12 เดือน เป็นหนี้สินหมุนเวียน (Current Liabilities) ส่วนหนี้สินที่คาดว่าจะชำระคืนเกินกว่า 12 เดือน นับจากวันในงบบดุล เป็นหนี้สินระยะยาว (Long – Term Liabilities) หรือหนี้สินไม่หมุนเวียน (Non Current Liabilities)

(3) **ส่วนของเจ้าของ (Equity)** หมายถึง ส่วนได้เสียคงเหลือในสินทรัพย์ของกิจการหลังจากหักหนี้สินหมดแล้ว ส่วนของเจ้าของมีลักษณะที่แตกต่างจากองค์ประกอบอื่นของงบการเงิน เนื่องจากองค์ประกอบอื่นสามารถกำหนดมูลค่าได้ค่อนข้างแน่นอน ในขณะที่ ส่วนของเจ้าของไม่อาจวัดได้จากสินทรัพย์หรือหนี้สินรายการใดรายการหนึ่ง เพราะส่วนของเจ้าของถือเป็นส่วนได้เสียคงเหลือ ในสินทรัพย์หลังจากหักหนี้สินทั้งสิ้นออกแล้ว และไม่อาจ กำหนดได้ว่าราคาตลาดของส่วนเจ้าของเป็นเท่าใด โดยทั่วไปจึงเป็นการยากที่ส่วนของเจ้าของจะ

เท่ากับราคาตลาดรวมของหุ้นที่ออกหรือเท่ากับจำนวนเงินรวมที่จะได้จากการขายสินทรัพย์สุทธิ เป็นส่วน ๆ หรือจากการขายกิจการทั้งหมด ขณะที่กิจการยังคงดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง ดังนั้น ในการกำหนดมูลค่าส่วนเจ้าของกิจการจะต้องหาผลรวมของส่วนของผู้ถือหุ้น หรือผลรวมสิทธิของผู้ถือหุ้น หรือข้อจำกัดต่าง ๆ

2) งบกำไรขาดทุน (*Income Statement*) หมายถึง รายงานทางการเงินที่จัดทำขึ้นเพื่อแสดงผลการดำเนินงานของกิจการหรือสหกรณ์สำหรับงวดเวลาหนึ่งซึ่งอาจเป็นรายเดือน รายสามเดือนหรือหกเดือน แต่โดยปกติจะเป็นหนึ่งปี เป็นรายงานที่แสดงถึงผลการดำเนินงาน กำไรหรือขาดทุนของสหกรณ์ในรอบระยะเวลาหนึ่ง ในรายงานนี้จะประกอบด้วยข้อมูลทางการเงินที่เป็นรายได้และค่าใช้จ่าย ถ้าในรอบระยะเวลาใดเวลาหนึ่ง รายได้สูงกว่าค่าใช้จ่าย แสดงว่ามีกำไร หมายถึงมีผลสำเร็จในการดำเนินงาน เนื่องจากได้รับกำไร แต่ถ้ารายได้ต่ำกว่าค่าใช้จ่ายแสดงผลขาดทุนหมายถึงไม่มีผลสำเร็จในการดำเนินงาน เนื่องจากได้รับผลขาดทุน การจัดทำงบกำไรขาดทุนจะเสนอข้อมูลรายได้หักด้วยข้อมูลค่าใช้จ่าย ผลต่างจะเป็นกำไรสุทธิ หรือขาดทุนสุทธิ แล้วแต่กรณี

ซึ่งองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับผลการดำเนินงาน ได้แก่ รายได้ และค่าใช้จ่าย มีรายละเอียดดังนี้

(1) รายได้ (*Revenues*) รายได้แม่บทการบัญชีให้คำนิยามไว้ดังนี้ รายได้ หมายถึง การเพิ่มขึ้นของประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในรอบระยะเวลาบัญชีในรูปกระแสเข้าหรือการเพิ่มค่าของสินทรัพย์หรือการลดลงของหนี้สินอันส่งผลให้ส่วนของผู้ถือหุ้นเพิ่มขึ้น ทั้งนี้ ไม่รวมเงินทุนที่ได้รับจากผู้มีส่วนร่วมในส่วนของผู้ถือหุ้น

รายได้ตามคำนิยามรวมถึง รายการกำไรและรายได้ที่เกิดจากการดำเนินกิจกรรมตามปกติของกิจการ รายได้ดังกล่าวได้แก่รายได้จากการขาย รายได้ค่าธรรมเนียม รายได้ดอกเบี้ย รายได้เงินปันผล รายได้ค่าเช่า ฯลฯ

(2) ค่าใช้จ่าย (*Expenses*) ค่าใช้จ่ายแม่บทการบัญชีให้คำนิยามไว้ดังนี้ ค่าใช้จ่าย หมายถึง การลดลงของประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในรอบระยะเวลาบัญชีในรูปกระแสออกหรือการลดค่าของสินทรัพย์หรือการเพิ่มขึ้นของหนี้สินอันส่งผลให้ส่วนของผู้ถือหุ้นลดลง ทั้งนี้ ไม่รวมถึงการแบ่งปันส่วนของทุนให้กับผู้มีส่วนร่วมในส่วนของผู้ถือหุ้น

ค่าใช้จ่ายตามคำนิยามหมายถึง รายการขาดทุนและค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจากการดำเนินกิจกรรมตามปกติของกิจการ ค่าใช้จ่ายดังกล่าวได้แก่ ต้นทุนขาย ค่าแรง ค่าเสื่อมราคา ฯลฯ ค่าใช้จ่ายมักอยู่ในรูปกระแสออกหรือการเสื่อมค่าของสินทรัพย์ เช่น เงินสดและรายการเทียบเท่า เงินสด สินค้าคงเหลือ ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์

4.4 การใช้ประโยชน์จากการบัญชี การเงินและการบัญชีบริหารของสหกรณ์

4.4.1 ปัญหา ทัศนคติ และส่งเสริม หอมกลิ่น (2548:2-4) ได้รวบรวมไว้ ดังนี้

การนำงบการเงินไปใช้ประโยชน์ เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้ใช้งบการเงินกลุ่มต่าง ๆ นั้น งบการเงินควรมีลักษณะเชิงคุณภาพ 4 ประการ ได้แก่ ความเข้าใจได้ ความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ ความเชื่อถือได้ และการเปรียบเทียบได้

1) ความเข้าใจได้ (Understandability) ข้อมูลทางการบัญชี ต้องช่วยให้ผู้ใช้งบการเงินเข้าใจในข้อมูลที่น่าเสนองบการเงินจะเป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจของผู้ใช้ที่มีความรู้พื้นฐานอย่างเพียงพอ

2) ความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ (Relevance) ข้อมูลทางการบัญชีต้องเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจของผู้ใช้ ข้อมูลจะเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจต่อเมื่อข้อมูลนั้นช่วยให้ผู้ใช้สามารถประเมินเหตุการณ์ในอดีต ปัจจุบัน และอนาคตได้ โดยมีความมีนัยสำคัญเป็นคุณลักษณะรอง

3) ความเชื่อถือได้ (Reliability) ข้อมูลที่มีความเชื่อถือได้ หมายถึง ข้อมูลที่ไม่มีความผิดพลาดที่มีนัยสำคัญหรือไม่มีความลำเอียงและผู้ใช้ข้อมูลสามารถเชื่อได้ว่าข้อมูลดังกล่าวแสดงสภาพเศรษฐกิจหรือเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่ข้อมูลนั้นแสดง ต้องเชื่อถือได้จึงจะเป็นประโยชน์ต่อผู้ใช้งบการเงิน

ความเชื่อถือได้ประกอบด้วยคุณลักษณะรอง 5 ประการ ได้แก่

(1) การเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรม หมายถึง การแสดงรายการและเหตุการณ์ ทางบัญชีอย่างเที่ยงธรรมตามที่ต้องการให้แสดงหรือควรจะแสดง

(2) เนื้อหาสำคัญกว่ารูปแบบ โดยปกติเนื้อหาทางเศรษฐกิจของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นมักสอดคล้องกับรูปแบบทางกฎหมาย อย่างไรก็ตามในบางครั้งเนื้อหาทางเศรษฐกิจกับรูปแบบทางกฎหมายอาจแตกต่างกัน

(3) ความเป็นกลาง หมายถึง การเสนอข้อมูลที่มีความน่าเชื่อถือและปราศจากความลำเอียง ข้อมูลทางการบัญชีจะมีความน่าเชื่อถือเมื่อมีความเป็นกลาง หรือปราศจากความลำเอียง

(4) ความระมัดระวัง หมายถึง ในกรณีที่อาจเลือกวิธีปฏิบัติทางการบัญชีได้มากกว่าหนึ่งวิธีหรือในกรณีที่มีข้อสงสัยผู้จัดทำงบการเงินควรใช้ดุลพินิจที่จำเป็นในการประมาณการภายใต้ความไม่แน่นอนเพื่อไม่ให้สินทรัพย์หรือรายได้แสดงจำนวนสูงเกินไปและหนี้สินหรือค่าใช้จ่ายแสดงต่ำเกินไป

(5) ความครบถ้วน ข้อมูลที่เชื่อถือได้ต้องครบถ้วนภายใต้ข้อจำกัดของความมีนัยสำคัญและต้นทุนในการจัดทำ

4) การเปรียบเทียบได้ (Comparability) หมายถึง การเปรียบเทียบงบการเงินในรอบระยะเวลาต่างกันหรือการเปรียบเทียบงบการเงินของธุรกิจต่าง ๆ การเปรียบเทียบกันได้ทำให้ผู้ใช้สามารถประเมินฐานะการเงิน ผลการดำเนินงาน การเปลี่ยนแปลงฐานะการเงินและสามารถคาดคะเนแนวโน้มของฐานะการเงินและผลการดำเนินงานของกิจการที่เปรียบเทียบได้

การวิเคราะห์งบการเงินเป็นกระบวนการค้นหาข้อเท็จจริงเกี่ยวกับฐานะการเงินของกิจการและผลการดำเนินงานของกิจการหนึ่งจาก งบการเงินของกิจการพร้อมทั้งนำข้อเท็จจริงดังกล่าวมาประกอบการวางแผน การควบคุมและ การตัดสินใจต่อไป ซึ่งมีความสำคัญต่อทั้งผู้บริหาร ผู้ลงทุน ผู้ให้สินเชื่อหรือเจ้าหนี้ หน่วยงานรัฐบาล และผู้สอบบัญชีรับอนุญาต

ความสำคัญของการวิเคราะห์งบการเงิน มีความสำคัญต่อบุคคลหลายส่วนด้วยกัน และมีความสำคัญต่อกิจการ ดังนี้

- 1) ใช้เป็นเครื่องมือในการประเมินผลการดำเนินงานของฝ่ายบริหาร พยากรณ์ฐานะทางการเงินและผลการดำเนินงานของกิจการในอนาคต
- 2) ใช้ในการพิจารณาวางแผนงานโดยใช้ข้อดีและข้อด้อยของเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นแล้วมาพิจารณาแนวทางที่จะทำให้การดำเนินงานของกิจการมีประสิทธิภาพมากขึ้นกว่าในอนาคต
- 3) ใช้เป็นแนวทางในการวิเคราะห์ปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินงานของกิจการและปัญหาอื่น ๆ ที่เกิดขึ้นเพื่อจะได้นำไปพิจารณาหาแนวทางปรับปรุงแก้ไขต่อไป และใช้พิจารณาแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญ ๆ ของกิจการ
- 4) ใช้เป็นเครื่องมือในการควบคุมการดำเนินงานของกิจการว่าเป็นไปตามเป้าหมายที่วางไว้หรือไม่
- 5) ใช้เป็นข้อมูลเบื้องต้นในการตัดสินใจเกี่ยวกับการลงทุนของกิจการในอนาคต เช่น การลงทุนในสินทรัพย์ถาวร การตัดสินใจก่อหนี้ของกิจการ การตัดสินใจจ่ายเงินปันผล เป็นต้น

การวิเคราะห์งบการเงินกับการบริหารสหกรณ์ การวิเคราะห์งบการเงินมีวัตถุประสงค์สำคัญ เพื่อการวางแผน การควบคุมและตัดสินใจในการบริหารกิจการรวมถึงสหกรณ์ด้วย ซึ่งการวิเคราะห์งบการเงินจะให้ข้อมูลที่เป็ประโยชน์ช่วยให้เข้าใจเกี่ยวกับฐานะทางการเงินและประสิทธิภาพในการดำเนินงานของสหกรณ์ได้ลึกซึ้งยิ่งขึ้น

การใช้ประโยชน์จากการวิเคราะห์การเงิน เป็นการประยุกต์การวิเคราะห์งบการเงินโดยวิธีต่าง ๆ คือ การวิเคราะห์งบการเงินของสหกรณ์แต่ละประเภทจะใช้วิธีการวิเคราะห์ที่

ต่างกันออกไป ทั้งสหกรณ์การเกษตร สหกรณ์ออมทรัพย์ สหกรณ์ร้านค้า สหกรณ์บริการ รวมทั้งชุมนุมสหกรณ์ต่าง ๆ ด้วย

4.4.2 สมรรถนะเอื้อจรรยาบรรณ ได้รวบรวมเทคนิคการใช้ข้อมูลทางบัญชีเพื่อการตัดสินใจเชิงบริหาร ดังนี้ การแก้ไขปัญหาในเชิงธุรกิจได้ดีเพียงไรนั้น ย่อมขึ้นอยู่กับเทคนิคที่นำมาใช้ในการวิเคราะห์ปัญหาและข้อมูลที่นำมาใช้ในการวิเคราะห์ ดังนั้น ผู้บริหารที่มีความสามารถในการแก้ไขปัญหาอย่างมีประสิทธิภาพจึงต้องมีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการตัดสินใจในการแก้ไขปัญหาเชิงธุรกิจ รวมทั้งมีความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้ข้อมูลทางด้านต้นทุนเพื่อประโยชน์ในการตัดสินใจเป็นอย่างดี

นอกจากผู้บริหารจะต้องมีความรู้ในเรื่องของการวางแผน ควบคุมและสั่งการแล้ว ทักษะและความชำนาญในเรื่องของการตัดสินใจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการตัดสินใจที่ต้องอาศัยข้อมูลทางการเงินเป็นหลักในการพิจารณาเพื่อการตัดสินใจก็นับว่าเป็นสิ่งที่มีความสำคัญและมีความจำเป็นที่ผู้บริหารยุคใหม่ต้องมี ทั้งนี้เพราะการบริหารธุรกิจในยุคที่ต้องมีการแข่งขันอย่างรุนแรงภายใต้ตลาดการค้าเสรี การกำหนดกลยุทธ์เพื่อการแข่งขันและการตัดสินใจเพื่อความอยู่รอดของธุรกิจจึงหลีกเลี่ยงไม่ได้ที่จะต้องใช้อุปกรณ์ทางการเงินของกิจการประกอบการตัดสินใจ ดังนั้น ผู้บริหารที่จะนำพาธุรกิจให้ประสบผลสำเร็จภายใต้สถานการณ์ยุคใหม่ จึงต้องมีทักษะในเรื่องกระบวนการตัดสินใจ และความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความหมาย ตลอดจนความสำคัญของข้อมูลทางบัญชี และการเงินที่จะมีบทบาทต่อการตัดสินใจ

4.5 ข้อจำกัดของการบัญชี การเงิน และการบัญชีบริหารของสหกรณ์

4.5.1 ข้อจำกัดของงบทดลอง (<http://www.beat.ac.th> ค้นคืนวันที่ 29 มีนาคม 2557)

ถึงแม้ว่าการจัดทำงบทดลองจะเป็นการพิสูจน์ความถูกต้องของการบันทึกบัญชีก็ตาม แต่ก็สามารถพิสูจน์ได้เฉพาะความถูกต้องในการหาตัวเลขด้านเดบิตและเครดิต ตามหลักการบัญชีคู่เท่านั้น ทั้งนี้เพราะความผิดพลาดบางอย่างไม่สามารถที่จะพบได้จากการทำงบทดลอง ถึงแม้ว่างบทดลองจะลงตัวก็ตาม

1) ความผิดพลาดที่เกิดจากการบันทึกผิดบัญชี เช่น การจ่ายค่าซ่อมแซมรถยนต์ตามหลักการบันทึกบัญชีแล้วจะต้องเดบิต ค่าซ่อมแซม เครดิต เงินสด แต่กลับบันทึกบัญชีเป็น เดบิตรถยนต์ เครดิต เงินสด ซึ่งความผิดพลาดแบบนี้ไม่มีผลต่อจำนวนเงิน เดบิตและเครดิตเมื่อทำงบทดลองออกมาก็จะได้ งบทดลองที่ลงตัวเหมือนกัน

2) ความผิดพลาดที่อาจจะชดเชยกันได้ เช่น ได้ทำการขายออกคงเหลือในบัญชีต่าง ๆ ปรากฏว่า บัญชีเจ้าหนี้มียอดคงเหลือ 12,500 บาท แต่กลับหาออกมาได้ 12,600 บาท ซึ่ง สูง

ไป 100 บาท ในขณะที่เดียวกันก็ได้หายออกคงเหลือของบัญชีเงินสด 27,800 บาท ออกมาเป็น 27,900 บาท ซึ่งสูงไป 100 บาทเช่นกัน ดังนั้นยอดรวมในงบทดลองก็ยังคงลงตัวได้เหมือนเดิม

3) ความผิดพลาดที่เกิดจากการลืมนับที่รายการทั้งด้านเดบิตและเครดิต ซึ่งการลืมนับที่รายการนี้ก็ทำให้ยอดรวมในงบทดลองลงตัวได้เช่นกัน

4.5.2 ข้อจำกัดของงบการเงิน (<http://www.accounting.crru.ac.th> ค้นคืนวันที่ 29 มีนาคม 2557)

การนำเสนองบการเงินที่เป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจของผู้ใช้งบการเงินภายนอกกิจการ ผู้จัดทำงบการเงินต้องใช้เวลา และค่าใช้จ่ายเพื่อให้ได้มาซึ่งงบการเงินที่มีลักษณะเชิงคุณภาพครบถ้วนมากที่สุด ดังนั้นกิจการ และผู้ใช้งบการเงินจึงควรพิจารณาข้อจำกัดบางประการของการจัดทำงบการเงิน นั่นคือ งบการเงินต้องทันต่อเวลา มีความสมดุลระหว่างประโยชน์ที่ใคร่กับต้นทุนที่เสียไป และมีความสมดุลของลักษณะเชิงคุณภาพ

4.5.3 ข้อจำกัดของระบบการบัญชีบริหารแบบดั้งเดิม จูทามน สิทธิพลวิชกุล ได้รวบรวมไว้ดังนี้

การบัญชีบริหารแบบดั้งเดิมยังถูกวิจารณ์ว่านำไปสู่การตัดสินใจผิดพลาด และมีหลายประเด็นเกี่ยวข้องกับคุณภาพของข้อมูล ความน่าเชื่อถือ วิธีการบริหารสินค้าคงเหลือ ความยืดหยุ่นในการปฏิบัติงาน และส่งผลต่อความพึงพอใจของลูกค้า ซึ่งปัจจัยต่างๆ เหล่านี้เป็นปัจจัยสำคัญต่อเป้าหมายเชิงกลยุทธ์หลักของกิจการ การบัญชีบริหารแบบดั้งเดิมให้ความสนใจในการแสดงต้นทุนและสนับสนุนข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับงบการเงินเท่านั้น ดังนั้นผู้บริหารจึงไม่ค่อยเห็นความสำคัญกับการบัญชีบริหารมาใช้ในการวางแผน เพราะข้อมูลไม่สามารถนำไปใช้ในการตัดสินใจได้ตามต้องการเนื่องจากปัจจุบันค่าใช้จ่ายทางอ้อมหรือค่าสูญหามีมูลค่าเพิ่มมากขึ้น และเป็นส่วนประกอบที่สำคัญในกระบวนการผลิตซึ่งแตกต่างจากกระบวนการผลิตเดิมดังนั้นเมื่อใช้ค่าแรงทางตรงในการปันส่วนค่าใช้จ่ายอาจทำให้ค่าใช้จ่ายผิดไปจากความเป็นจริง ส่งผลให้ต้นทุนเกิดความไม่น่าเชื่อถือ Drury (1996) กล่าวว่างานวิจัยหลายชิ้นแนะนำให้ผู้บริหารตัดสินใจโดยคำนึงถึง วิธีต้นทุนส่วนเพิ่ม (Incremental Cost) หรือ วิธีต้นทุนที่สามารถหลีกเลี่ยงได้ (Avoidable Cost Approach) แทนวิธีดั้งเดิมกิจการใดที่ยังสามารถใช้องบบการบัญชีบริหารแบบดั้งเดิมได้อยู่การบัญชีบริหารแบบดั้งเดิมยังคงมีความสำคัญสำหรับธุรกิจการผลิต โดยเฉพาะกับกิจการที่มีผลิตภัณฑ์ไม่มากมีต้นทุนค่าแรงงาน และวัตถุดิบ ในอัตราส่วนที่สูงเมื่อเทียบกับต้นทุนการผลิตทั้งหมด ในขณะที่ค่าใช้จ่ายทางอ้อมไม่เป็นสาระสำคัญต่อต้นทุนทั้งหมด ดังนั้นในปัจจุบันกิจการหรือโรงงานต่างๆ จึงยังคงใช้ต้นทุนมาตรฐานอยู่ เนื่องจากเมื่อกิจการเปรียบเทียบต้นทุนในการปันส่วนค่าใช้จ่ายทางอ้อมให้แม่นยำนั้น ไม่คุ้มกับประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับแม้ว่าจะมีการวิจารณ์อย่างมาก

ในเชิงวิชาการ แต่ระบบบัญชีต้นทุนมาตรฐาน ยังคงใช้งานกันอย่างแพร่หลายเพราะข้อมูลต้นทุนยังมีประโยชน์ในการตั้งงบประมาณ

5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

อนุตรา ทองหาร (2553:บทคัดย่อ) การใช้ข้อมูลทางบัญชีเพื่อการบริหารงานของคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์การเกษตรในจังหวัดอุดรดิตถ์ ผลการวิจัยพบว่า (1) คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์การเกษตรในจังหวัดอุดรดิตถ์มีการใช้ข้อมูลทางบัญชีในการบริหารงานอยู่ในระดับมาก โดยใช้รายงานการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีในการบริหารงานมากที่สุด (2) เมื่อเปรียบเทียบการใช้ข้อมูลทางบัญชีในการบริหารงานบุคคล การบริหารการเงิน และการบริหารธุรกิจด้านต่าง ๆ ของคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์การเกษตรในจังหวัดอุดรดิตถ์ที่มีลักษณะส่วนบุคคลแตกต่างกัน พบว่า มีการใช้ข้อมูลทางบัญชีในการบริหารงานไม่แตกต่างกัน (3) ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการใช้ข้อมูลทางบัญชีในการบริหารงานของคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์การเกษตรในจังหวัดอุดรดิตถ์มากที่สุด ได้แก่ การไม่เข้าใจเกี่ยวกับการบัญชี ไม่มีความรู้ในการนำงบการเงินไปใช้ในการบริหารงานรายการและข้อมูลทางบัญชีที่ปรากฏยังไม่ชัดเจน และไม่สามารถนำมาใช้ในการบริหารงานได้

วิมลพรรณ เลหาเจริญยศ (2553:บทคัดย่อ) ความต้องการในการใช้ข้อมูลทางบัญชีของผู้บริหารของธุรกิจเกษตรสวนอุตสาหกรรมศรีสพพัฒน์ ลำพูน ผลการศึกษาพบว่า ผู้บริหารมีความต้องการในการใช้ข้อมูลทางบัญชีเพื่อการบริหารงาน ความต้องการในการใช้ข้อมูลทางบัญชีจากงบการเงินโดยตรง และความต้องการในการใช้ข้อมูลทางบัญชีแบบแยกส่วนเฉพาะเรื่องอยู่ในระดับมาก ส่วนความต้องการในการใช้ข้อมูลทางบัญชีในรูปแบบการวิเคราะห์ทางการเงินอยู่ในระดับปานกลาง สรุปผลได้ว่า ผู้บริหารมีความต้องการในการใช้ข้อมูลทางบัญชีโดยรวมอยู่ในระดับมาก

หากแบ่งความต้องการในการใช้ข้อมูลทางบัญชีของผู้บริหารออกเป็น 4 ด้านตามหน้าที่ทางการบริหารนั้น ด้านการวางแผนและด้านการควบคุม ผู้บริหารมีความต้องการในการใช้ข้อมูลอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านการสั่งการและด้านการตัดสินใจ ผู้บริหารมีความต้องการในการใช้ข้อมูลอยู่ในระดับปานกลาง

สุวารินทร์ จอมคำ (2553:บทคัดย่อ) ความต้องการใช้ข้อมูลทางบัญชีในการบริหารงบประมาณของเทศบาลตำบลในจังหวัดเชียงใหม่ ผลการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความต้องการนำข้อมูลทางบัญชีไปใช้ในขั้นตอนการบริหารงบประมาณมากกว่าขั้นตอนการจัดเตรียม

งบประมาณ โดยความต้องการใช้ข้อมูลทางบัญชีในการบริหารงบประมาณ อยู่ในระดับมาก นอกจากนั้น ความต้องการใช้ข้อมูลทางบัญชีในการบริหารงบประมาณแต่ละแผนงาน แต่ละหมวด รายจ่ายและแต่ละชั้นตอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ตำแหน่งที่ให้ความสำคัญในการบริหาร งบประมาณสูงสุด คือ ตำแหน่งนายกเทศมนตรี

ส่วนความเหมาะสมของข้อมูลทางบัญชีที่ได้รับในปัจจุบันมีความเหมาะสม อยู่ใน ระดับมาก และพบว่า ผู้ใช้ข้อมูลมีความต้องการใช้ข้อมูลทางบัญชีอื่น ๆ เพื่อใช้ในการบริหาร งบประมาณเพิ่มเติม มากเช่นเดียวกับข้อมูลทางบัญชีที่จัดทำตามระเบียบของกรมส่งเสริมการ ปกครองท้องถิ่น

ปาริชาติ โพธิ์บาง (2551:บทคัดย่อ) การใช้รายงานทางการเงินในการบริหารของ บริษัทสนับสุนนอุตสาหกรรมรองเท้าในกลุ่มแพน ผลการวิจัย พบว่า 1) ผู้ใช้รายงานทางการเงิน ส่วนใหญ่ มีความเห็นในด้านความจำเป็น ความเพียงพอ ความเข้าใจได้ ความถี่ ความเกี่ยวข้องกับ การตัดสินใจ ความเชื่อถือได้ ความทันเวลา และความมีประโยชน์ ต่อการใช้รายงานทางการเงินใน การบริหารระดับมาก 2) เมื่อเปรียบเทียบลักษณะส่วนบุคคลของผู้ใช้รายงานทางการเงิน ส่วนใหญ่ มีความเห็นต่อการใช้รายงานทางการเงิน ไม่แตกต่างกัน 3) ปัญหาจากการใช้รายงานทางการเงิน คือ ผู้ใช้รายงานทางการเงินส่วนใหญ่ไม่เข้าใจบทบาทและความสำคัญของรายงานทางการเงิน และไม่มี พื้นฐานความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับรายงานทางการเงิน ดังนั้น จึงควรมีการพัฒนาความรู้และความ เข้าใจในรายงานทางการเงินให้กับผู้บริหาร นอกจากนี้ฝ่ายบัญชีขององค์กรควรปรับปรุงรายงาน ทางการเงินให้ง่ายต่อการนำไปใช้ในการบริหารงานและเหมาะสมกับผู้บริหารแต่ละระดับ เพื่อนำ รายงานทางการเงิน ไปใช้ในการวางแผน การควบคุม และการประเมินผล เพื่อให้บรรลุ วัตถุประสงค์ขององค์กร

เพ็ญญา อินทเสน (2550:บทคัดย่อ) ความต้องการใช้ข้อมูลทางบัญชีในการตัดสินใจ ด้านกิจกรรมทางการตลาด ของธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ ในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ผลการศึกษา พบว่า ข้อมูลที่ผู้บริหารต้องการใช้ในการตัดสินใจด้านกิจกรรมทางการตลาด มีดังนี้ การตัดสินใจ รับคำสั่งซื้อพิเศษ (สั่งสร้างตามแบบลูกค้า) ผู้บริหารต้องการใช้ข้อมูลรายได้เพิ่มขึ้น ค่าวัสดุก่อสร้าง ที่เพิ่มขึ้น กำลังการผลิตของงานก่อสร้างที่เพียงพอที่จะสร้างตามคำสั่งซื้อพิเศษ ค่าแรงงานและ ค่าควบคุมงานที่เพิ่มขึ้น กำไรจากการรับคำสั่งซื้อพิเศษในกรณีลูกค้าซื้อหลายหน่วยพร้อมกันใน ครั้งเดียว ค่าระบบไฟฟ้า ประปา โทรศัพท์ที่เพิ่มขึ้น ต้นทุนการออกแบบสิ่งปลูกสร้างที่เพิ่มขึ้นและ ค่าระบบระบายน้ำ การบำบัดน้ำเสียที่เพิ่มขึ้น

การตัดสินใจสร้างสิ่งปลูกสร้างเองหรือจ้างบุคคลภายนอกก่อสร้าง ผู้บริหารต้องการใช้ ข้อมูลต้นทุนในการจ้างบุคคลภายนอกก่อสร้างที่ประหยัดได้ กำไรจากการสร้างสิ่งปลูกสร้างเอง

ค่าวัสดุก่อสร้างที่ก่อสร้างเอง ค่าแรงงานและค่าควบคุมงานที่ก่อสร้างเอง กำลังการผลิตของงานก่อสร้างเหลืออยู่หากไม่มีการก่อสร้างจะทำให้เกิดการสูญเปล่า และต้นทุนการออกแบบสิ่งปลูกสร้างที่ก่อสร้างเอง

การตัดสินใจขายสิ่งปลูกสร้างเปล่าหรือตกแต่งต่อแล้วขาย ผู้บริหารต้องการใช้ข้อมูลกำไรจากการขายสิ่งปลูกสร้างพร้อมตกแต่ง กำไรจากการขายสิ่งปลูกสร้างเปล่า ค่าวัสดุก่อสร้างที่เพิ่มขึ้นจากการตกแต่ง รายได้จากการขายสิ่งปลูกสร้างพร้อมตกแต่ง รายได้จากการขายสิ่งปลูกสร้างเปล่าค่าแรงงานและค่าควบคุมงานที่เพิ่มขึ้นจากการตกแต่ง ค่าพื้นที่ทำด้วยวัสดุอย่างดีที่เพิ่มขึ้นจากการตกแต่ง ค่าเครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์ไฟฟ้าที่เพิ่มขึ้นจากการตกแต่ง ค่าเฟอร์นิเจอร์ Built-in ที่เพิ่มขึ้น จากการตกแต่ง ค่าชุดเครื่องครัวที่เพิ่มขึ้นจากการตกแต่งและค่าวอล์ปเปอร์และผ้าปูที่เพิ่มขึ้นจากการตกแต่ง และค่าชุดรับแขกที่เพิ่มขึ้นจากการตกแต่ง

การตัดสินใจยกเลิกสิ่งปลูกสร้าง ผู้บริหารต้องการใช้ข้อมูลรายได้ที่ลดลงและค่าวัสดุก่อสร้างที่ลดลง

คุณลักษณะข้อมูลทางบัญชีในการจัดทำบัญชี ผู้บริหารต้องการใช้ข้อมูลความเชื่อถือได้ ความครบถ้วน ทันต่อเวลา ความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ ความเข้าใจได้ ความเป็นกลาง ความระมัดระวัง การเปรียบเทียบกันได้ ความมีนัยสำคัญ ความสมดุลระหว่างประโยชน์ที่ได้รับกับต้นทุนที่เสียไป การแสดงข้อมูลที่ถูกต้องตามควร การเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรม และเนื้อหาสำคัญกว่ารูปแบบ

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษา

การศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง ความรู้และความเข้าใจของคณะกรรมการในการนำรายงานทางการบัญชีและการเงินไปใช้ประโยชน์ในการบริหารสหกรณ์การเกษตรในจังหวัดสุราษฎร์ธานี เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ มีวิธีการดำเนินการ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาได้แก่ คณะกรรมการดำเนินการ ซึ่งดำรงตำแหน่ง ประธานกรรมการ 1 ราย รองประธานกรรมการ 1 ราย เลขานุการ 1 ราย และเหรัญญิกหรือกรรมการอื่น 1 รายของสหกรณ์การเกษตร ในจังหวัดสุราษฎร์ธานีทั้งหมด จำนวน 26 สหกรณ์ๆละ 4 ราย รวม 104 ราย ดังนี้

1. สหกรณ์การเกษตรเกาะพะงัน จำกัด
2. สหกรณ์การเกษตรเกาะสมุย จำกัด
3. สหกรณ์การเกษตรเขานาใน จำกัด
4. สหกรณ์การเกษตรคีรีรัฐนิคม จำกัด
5. สหกรณ์การเกษตรเคียนซา จำกัด
6. สหกรณ์การเกษตรชัยบุรี จำกัด
7. สหกรณ์การเกษตรไชยา จำกัด
8. สหกรณ์การเกษตรตะกุกใต้ จำกัด
9. สหกรณ์การเกษตรท่าชนะ จำกัด
10. สหกรณ์การเกษตรนิคมสร้างตนเองพระแสง จำกัด

11. สหกรณ์การเกษตรบ้านเขี้ยวหลาน จำกัด
12. สหกรณ์การเกษตรบ้านตาขุน จำกัด
13. สหกรณ์การเกษตรบ้านนาเดิม จำกัด
14. สหกรณ์การเกษตรบ้านนาสาร จำกัด
15. สหกรณ์การเกษตรปฏิรูปที่ดินท่าแซะ จำกัด
16. สหกรณ์การเกษตรปฏิรูปที่ดินบ้านต้นมะพร้าว จำกัด
17. สหกรณ์การเกษตรปฏิรูปที่ดินเพื่อคนจนสุราษฎร์ธานี จำกัด
18. สหกรณ์การเกษตรปาล์มน้ำมันวัฒนา จำกัด
19. สหกรณ์การเกษตรพระแสง จำกัด
20. สหกรณ์การเกษตรพุนพิน จำกัด
21. สหกรณ์การเกษตรเพื่อการตลาดลูกค้า ธ.ก.ส.สุราษฎร์ธานี จำกัด
22. สหกรณ์การเกษตรเมืองกาญจนดิษฐ์ จำกัด
23. สหกรณ์การเกษตรเมืองคอนสัก จำกัด
24. สหกรณ์การเกษตรเมืองสุราษฎร์ธานี จำกัด
25. สหกรณ์การเกษตรศุภนิมิตกาญจนดิษฐ์ จำกัด
26. สหกรณ์ผู้ผลิตยางพาราสุราษฎร์ธานี จำกัด

2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

2.1 แบบสอบถาม มีทั้งหมด 3 ส่วน รายละเอียดดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ ประกอบด้วย เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ ตำแหน่ง และประสบการณ์การทำงาน

ส่วนที่ 2 การทดสอบ ความรู้และความเข้าใจในรายงานทางการเงินและบัญชีและการเงิน จำนวน 20 ข้อ โดยให้ทำเครื่องหมาย ✓ หมายถึง ถูกต้อง และ เครื่องหมาย ✗ หมายถึง ไม่ถูกต้อง

ส่วนที่ 3 ข้อมูลทางบัญชีที่คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ใช้ในการบริหารงานเป็นคำถามสำหรับประเมินว่า คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ใช้ข้อมูลทางบัญชีในการบริหารงานมากน้อยเพียงใด จำนวน 20 ข้อ ซึ่งเป็นคำถามแบบมาตราประมาณค่า มีคำตอบให้เลือก 5 ระดับ ได้แก่ ใช้ทุกเดือน ใช้ทุก 3 เดือน ใช้ทุก 6 เดือน ใช้ทุกปี และไม่ใช้เลย

การตอบจะให้ผู้ตอบตอบทุกข้อ โดยแต่ละข้อเลือกระดับที่ตรงกับความรู้สึกที่แท้จริงมากที่สุด ผู้ตอบได้คะแนนตามระดับที่เลือกตอบแต่ละข้อแล้วนำมาหาค่าเฉลี่ยได้เป็นคะแนนเจตคติของผู้นั้น

ส่วนที่ 4 ข้อเสนอแนะในการใช้รายงานทางการบัญชีและการเงินของสหกรณ์ ในการบริหารสหกรณ์ เป็นคำถามแบบปลายเปิด จำนวน 3 ข้อ

2.2 ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือในการเก็บข้อมูลได้ดำเนินการตามกระบวนการ และมีขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือดังนี้

1) ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาปรับใช้ให้เหมาะสมกับการศึกษาวิจัยในครั้งนี้

2) ศึกษาหลักเกณฑ์และวิธีการสร้างแบบสอบถาม จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องนำแบบสอบถามที่จัดทำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ เพื่อพิจารณาให้คำแนะนำ และมาปรับปรุงแก้ไขแบบถามให้มีความเที่ยงตรง สามารถรวบรวมข้อมูลได้ตรงกับสิ่งที่ผู้วิจัยที่ต้องการวัด

3) นำแบบสอบถาม ไปสอบถามกับสมาชิก ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 ราย เพื่อทดสอบแบบสอบถาม (pretest) หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability Analysis) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ผลการวิเคราะห์ความเชื่อถือได้ของแบบสอบถามได้ค่าความเชื่อถือได้เท่ากับ 0.907 ดังนั้น แบบสอบถามฉบับนี้จึงนำไปใช้ได้

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ข้อมูลและแหล่งข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา เป็นข้อมูลปฐมภูมิได้จากการตอบแบบทดสอบและแบบสอบถามของคณะกรรมการสหกรณ์การเกษตรในจังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยมีขั้นตอนในการเก็บรวบรวมข้อมูล 2 ขั้นตอน ดังต่อไปนี้

3.1 ส่งหนังสือเพื่อขอความร่วมมือตอบแบบสอบถาม โดยจัดส่งแบบทดสอบและแบบสอบถามทางไปรษณีย์พร้อมซองจดหมายตอบกลับ ถึงสหกรณ์การเกษตรในจังหวัดสุราษฎร์ธานี ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 26 สหกรณ์ เพื่อขอความร่วมมือให้คณะกรรมการ ตอบแบบทดสอบและแบบสอบถามแล้วส่งกลับถึงผู้วิจัย

3.2 รวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามที่จัดส่งให้สหกรณ์การเกษตร จำนวน 26 สหกรณ์ สหกรณ์ละ 4 ราย คณะกรรมการดำเนินการผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 104 ราย

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล โดยการนำข้อมูลที่รวบรวมได้จากแบบทดสอบและแบบสอบถาม แยกวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป ข้อมูลทางบัญชีที่คณะกรรมการใช้ในการบริหารงาน และปัญหาที่เกิดขึ้นกับการใช้ข้อมูลทางบัญชีในการบริหารงาน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสถิติสำเร็จรูป รวมทั้งใช้สถิติพรรณนา คือ การอธิบายลักษณะทั่วไปของข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้ และนำเสนอในรูปแบบของตารางแจกแจงความถี่ประกอบการบรรยาย การวิเคราะห์ข้อมูล แยกรายละเอียดดังนี้

4.1 ลักษณะส่วนบุคคลของคณะกรรมการ ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ ตำแหน่ง และประสบการณ์การทำงาน สถิติที่ใช้ได้แก่ ค่าความถี่ และร้อยละ เพื่ออธิบายให้เห็นถึงลักษณะพื้นฐานทั่วไปของสมาชิก

4.2 ความรู้และความเข้าใจในรายงานทางการเงินและการเงินของสหกรณ์ สถิติที่ใช้ได้แก่ ค่าความถี่ และร้อยละ ผู้ศึกษากำหนดเกณฑ์การแปลความหมาย ดังนี้

ช่วงระดับความถูกต้อง	การแปลความหมาย
ร้อยละ 90.00 – 100.00	มีความรู้และความเข้าใจของรายงานทางการเงินในระดับดีมาก
ร้อยละ 80.00 – 89.99	มีความรู้และความเข้าใจของรายงานทางการเงินในระดับดี
ร้อยละ 70.00 – 79.99	มีความรู้และความเข้าใจของรายงานทางการเงินในระดับปานกลาง
ร้อยละ 60.00 – 69.99	มีความรู้และความเข้าใจของรายงานทางการเงินในระดับน้อย
ต่ำกว่าร้อยละ 60.00	มีความรู้และความเข้าใจของรายงานทางการเงินในระดับควรปรับปรุง

4.3 การใช้ประโยชน์จากรายงานทางการบัญชีและการเงินของสหกรณ์เพื่อการบริหารสหกรณ์ สถิติที่ใช้ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) โดยมีหลักเกณฑ์การให้คะแนนระดับการใช้ประโยชน์จากรายงานทางการเงิน ดังนี้

เดือนละครั้ง	เท่ากับ	5	คะแนน
3 เดือน/ครั้ง	เท่ากับ	4	คะแนน
6 เดือน/ครั้ง	เท่ากับ	3	คะแนน
ปีละครั้ง	เท่ากับ	2	คะแนน
ไม่ใช้เลย	เท่ากับ	1	คะแนน

ผู้ศึกษากำหนดเกณฑ์การแปลความหมายคะแนนเฉลี่ยตามเกณฑ์สัมบูรณ์ (Absolute Criteria) คือ $(5-1) / 5 = 0.8$ แบ่งอัตรภาคชั้น (Class Interval) เป็น 5 ชั้น ทุกอัตรภาคชั้นมีความเท่ากัน คือ ชั้นละ 0.8 ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	การแปลความหมาย
4.21 – 5.00	ใช้ประโยชน์จากรายงานทางการเงินมากที่สุด
3.41 – 4.20	ใช้ประโยชน์จากรายงานทางการเงินมาก
2.61 – 3.40	ใช้ประโยชน์จากรายงานทางการเงินปานกลาง
1.81 – 2.60	ใช้ประโยชน์จากรายงานทางการเงินน้อย
1.00 – 1.80	ใช้ประโยชน์จากรายงานทางการเงินน้อยที่สุด

4.4 การเปรียบเทียบลักษณะส่วนบุคคลของคณะกรรมการกับความรู้และความเข้าใจในรายงานทางการบัญชีและการเงินของสหกรณ์ สถิติที่ใช้ ร้อยละของของคณะกรรมการตามระดับช่วงคะแนนที่ถูกต้อง

4.5 การเปรียบเทียบลักษณะส่วนบุคคลของคณะกรรมการกับระดับการใช้ประโยชน์จากรายงานทางการบัญชีและการเงินของสหกรณ์ในการบริหารสหกรณ์ สถิติที่ใช้ ค่าเฉลี่ย

4.6 ข้อเสนอแนะในการใช้รายงานทางการบัญชีและการเงินในการบริหารสหกรณ์ เป็นการรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม

บทที่ 4

ผลการศึกษา

การศึกษาความรู้ความเข้าใจของคณะกรรมการในการนำรายงานทางการเงินไปใช้ประโยชน์ในการบริหารสหกรณ์การเกษตรในจังหวัดสุราษฎร์ธานี ผู้ศึกษาได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากการเก็บแบบสอบถามจำนวน 104 ชุด มาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ โดยคำนวณค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) ซึ่งนำเสนอข้อมูลในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. ลักษณะส่วนบุคคลของคณะกรรมการสหกรณ์การเกษตรในจังหวัดสุราษฎร์ธานี
2. ความรู้และความเข้าใจในรายงานทางการเงินของสหกรณ์
3. การใช้ประโยชน์จากรายงานทางการเงินของสหกรณ์เพื่อการบริหารสหกรณ์
4. การเปรียบเทียบลักษณะส่วนบุคคลของคณะกรรมการกับความรู้และความเข้าใจในรายงานทางการเงินของสหกรณ์
5. การเปรียบเทียบลักษณะส่วนบุคคลของคณะกรรมการกับระดับการใช้ประโยชน์จากรายงานทางการเงินของสหกรณ์เพื่อการบริหารสหกรณ์
6. ข้อเสนอแนะในการใช้รายงานทางการเงินของสหกรณ์ในการบริหารสหกรณ์

ตอนที่ 1 ลักษณะส่วนบุคคลของคณะกรรมการ

1.1 ลักษณะส่วนบุคคลของคณะกรรมการ ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา สูงสุด อาชีพ ตำแหน่งในสหกรณ์ และประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่ง ปรากฏผลการวิเคราะห์ ข้อมูล ดังตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละของลักษณะส่วนบุคคลของคณะกรรมการ

n = 104		
ลักษณะส่วนบุคคลของคณะกรรมการ	จำนวน	ร้อยละ
1.เพศ		
ชาย	77	74.0
หญิง	27	26.0
2.อายุ		
น้อยกว่า/เท่ากับ 30 ปี	3	2.9
31 – 40 ปี	6	5.8
41 – 50 ปี	43	41.3
51 – 60 ปี	31	29.8
61 ปี ขึ้นไป	21	20.2
3.ระดับการศึกษาสูงสุด		
ประถมศึกษา	18	17.3
มัธยมศึกษา	55	52.9
ปวส.	15	14.4
ปริญญาตรี	15	14.4
ปริญญาโท	1	1.0
4.อาชีพ		
ทำสวน	86	82.7
ค้าขาย	7	6.7
ธุรกิจส่วนตัว	11	10.6

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

	n = 104	
ลักษณะส่วนบุคคลของคณะกรรมการ	จำนวน	ร้อยละ
5.ตำแหน่งในสหกรณ์		
ประธานกรรมการ	18	17.3
รองประธานกรรมการ	23	22.1
เลขานุการ	21	20.2
เหรัญญิก	16	15.4
กรรมการ	26	25.0
6.ประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่ง		
น้อยกว่า 1 ปี	7	6.7
1 – 2 ปี	17	16.3
3 – 4 ปี	23	22.1
5 – 6 ปี	11	10.6
6 ปีขึ้นไป	46	44.2

จากตารางที่ 4.1 พบว่าคณะกรรมการส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 74.0 และส่วนที่เหลือเป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 26.0 มีอายุระหว่าง 41 – 50 ปี คิดเป็นร้อยละ 41.3 รองลงมาคืออายุระหว่าง 51 – 60 ปี คิดเป็นร้อยละ 29.8 อายุระหว่าง 61 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 20.2 อายุระหว่าง 31 – 40 ปี คิดเป็นร้อยละ 5.8 อายุต่ำกว่าหรือเท่ากับ 30 ปี คิดเป็นร้อยละ 2.9 ตามลำดับ จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 52.9 รองลงมาคือจบการศึกษาระดับประถมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 17.3 จบการศึกษาระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 14.4 จบการศึกษาระดับอื่น ๆ (ปวส.) คิดเป็นร้อยละ 14.4 และจบการศึกษาระดับปริญญาโท คิดเป็นร้อยละ 1.0 ตามลำดับ ประกอบอาชีพทำสวน คิดเป็นร้อยละ 82.7 รองลงมาคือประกอบอาชีพอื่น ๆ (ธุรกิจส่วนตัว) คิดเป็นร้อยละ 10.6 และประกอบอาชีพค้าขาย คิดเป็นร้อยละ 6.7 ตามลำดับ มีตำแหน่งอื่น ๆ (กรรมการ) คิดเป็นร้อยละ 25.0 รองลงมาคือตำแหน่งรองประธานกรรมการ คิดเป็นร้อยละ 22.1 ตำแหน่งเลขานุการ คิดเป็นร้อยละ 20.2 ตำแหน่งประธานกรรมการ คิดเป็นร้อยละ 17.3 และตำแหน่งเหรัญญิก คิดเป็นร้อยละ 15.4 ตามลำดับ มีประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่งในสหกรณ์ 6 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 44.2 รองลงมาคือมีประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่งในสหกรณ์ 3 – 4 ปี คิดเป็นร้อยละ 22.1 มีประสบการณ์

ในการดำรงตำแหน่งในสหกรณ์ 1 – 2 ปี คิดเป็นร้อยละ 16.3 มีประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่งในสหกรณ์ 5 – 6 ปี คิดเป็นร้อยละ 10.6 และมีประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่งในสหกรณ์น้อยกว่า 1 ปี คิดเป็นร้อยละ 6.7 ตามลำดับ

ตอนที่ 2 ความรู้และความเข้าใจในรายงานทางทางการเงินของสหกรณ์ ปรากฏผลการวิเคราะห์ดังตารางที่ 4.2 – 4.3

ตารางที่ 4.2 จำนวนและร้อยละของความถูกต้องจากการทดสอบความรู้และความเข้าใจในรายงานทางการเงินของสหกรณ์

ความรู้และความเข้าใจในรายงานทางการเงินของสหกรณ์	ถูกต้อง		ไม่ถูกต้อง		การแปลความหมาย
	ราย	ร้อยละ	ราย	ร้อยละ	
1. บคูลของสหกรณ์เป็นงบที่แสดงรายงานทางการเงินของสหกรณ์ ณ วันใดวันหนึ่ง	88	84.62	16	15.38	ดี
2. สินทรัพย์ของสหกรณ์หมายถึง สิ่งที่มีตัวตนหรือไม่มีตัวตนที่เป็นกรรมสิทธิ์ของสหกรณ์	86	82.69	18	17.31	ดี
3. หนี้สินสหกรณ์ หมายถึง ภาระผูกพันของสหกรณ์ที่ต้องชำระคืน	103	99.04	1	0.96	ดีมาก
4. งบกำไรขาดทุนของสหกรณ์เป็นรายงานทางการเงินที่แสดงผลการดำเนินงานของสหกรณ์ในแต่ละรอบระยะเวลาบัญชี เช่น รอบ 1 เดือน 3 เดือน 6 เดือน	89	85.58	15	14.42	ดี
5. หมายเหตุประกอบงบการเงินของสหกรณ์ เป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินจะมีหรือไม่ก็ได้	68	65.38	36	34.62	น้อย

n = 104

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

n = 104

ความรู้และความเข้าใจในรายงานทางการ บัญชีและการเงินของสหกรณ์	ถูกต้อง		ไม่ถูกต้อง		การแปล ความหมาย
	ราย	ร้อยละ	ราย	ร้อยละ	
6.บททดลองของสหกรณ์ คือ รายงานทาง การเงินที่จัดทำขึ้นเพื่อแสดงยอด คงเหลือของบัญชีต่างๆ ทุกบัญชีใน สมุดบัญชีแยกประเภททั่วไป ณ วันใด วันหนึ่ง	92	88.46	12	11.54	ดี
7.บททดลองของสหกรณ์จัดทำขึ้นเพื่อ พิสูจน์ความถูกต้องของการบันทึก บัญชีตามหลักการบัญชีคู่	90	86.54	14	13.46	ดี
8.การจัดทำบททดลองของสหกรณ์ จำนวนเงินรวมของบัญชีที่มียอด คงเหลือด้านเดบิตไม่จำเป็นต้องเท่ากับ จำนวนเงินรวมของบัญชีที่มียอด คงเหลือด้านเครดิต	73	70.19	31	29.81	ปานกลาง
9.สหกรณ์จำเป็นต้องจัดทำบททดลอง เพื่อเสนอต่อที่ประชุมคณะกรรมการ ดำเนินการทุกเดือน	99	95.19	5	4.81	ดีมาก
10.สหกรณ์จำเป็นต้องจัดทำงบดุล งบกำไรขาดทุนเพื่อเสนอต่อที่ประชุม คณะกรรมการดำเนินการทุกเดือน	49	47.12	55	52.88	ควร ปรับปรุง
11.สหกรณ์จำเป็นต้องนำรายงานทางการ เงินมาวิเคราะห์หรือสังเคราะห์เพื่อ นำไปใช้ประโยชน์ในการบริหารงาน	100	96.15	4	3.85	ดีมาก

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

n = 104

ความรู้และความเข้าใจในรายงานทางการเงิน บัญชีและการเงินของสหกรณ์	ถูกต้อง		ไม่ถูกต้อง		การแปล ความหมาย
	ราย	ร้อยละ	ราย	ร้อยละ	
12.คณะกรรมการดำเนินการสามารถใช้ข้อมูลจากรายงานทางการเงินของสหกรณ์เพื่อประเมินประสิทธิภาพในการดำเนินงานของฝ่ายจัดการได้ เช่น การเลื่อนขึ้นเงินเดือน การยกย่อง เป็นต้น	98	94.23	6	5.77	ดีมาก
13.คณะกรรมการดำเนินการสามารถใช้ข้อมูลจากรายงานทางการเงินของสหกรณ์เพื่อการวางแผนของสหกรณ์ได้เช่น การกำหนดนโยบายงบประมาณการรายจ่าย เป็นต้น	103	99.04	1	0.96	ดีมาก
14.คณะกรรมการดำเนินการใช้ข้อมูลจากรายงานทางการเงินเพื่อการควบคุมติดตามผลการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามผลการปฏิบัติงานที่กำหนดได้ เช่น รายงานผลการดำเนินงานเทียบกับแผนงานรายจ่ายจริงกับงบประมาณ เป็นต้น	101	97.12	3	2.88	ดีมาก
15.คณะกรรมการดำเนินการไม่สามารถนำข้อมูลจากรายงานทางการเงินของสหกรณ์มาใช้ประกอบการตัดสินใจเกี่ยวกับการบริหารสหกรณ์ เช่น การลงทุนหรือฝากเงินสหกรณ์/สถาบันการเงินอื่น เป็นต้น	89	85.58	15	14.42	ดี

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

n = 104

ความรู้และความเข้าใจในรายงานทางการเงิน บัญชีและการเงินของสหกรณ์	ถูกต้อง		ไม่ถูกต้อง		การแปล ความหมาย
	ราย	ร้อยละ	ราย	ร้อยละ	
16.คณะกรรมการดำเนินการสามารถนำ ข้อมูลจากรายงานทางการเงินของ สหกรณ์มาใช้ประกอบการตัดสินใจกู้ เงินจากสถาบันการเงินได้ เช่น ธนาคาร หรือสถาบันการเงิน เป็นต้น	99	95.19	5	4.81	ดีมาก
17.สหกรณ์ไม่จำเป็นต้องจัดหาเงินทุน ของสหกรณ์ให้สอดคล้องกับแผน ทางการเงินหรืองบประมาณของ สหกรณ์	81	77.88	23	22.12	ปานกลาง
18.สหกรณ์ควรจัดหาเงินทุนให้ สอดคล้องกับการจัดสรรเงินทุนหรือใช้ เงินทุนของสหกรณ์	93	89.42	11	10.58	ดี
19.คณะกรรมการดำเนินการสามารถ ติดตามผลการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ เป็นประจำทุกเดือนจากรายงานทาง การเงินของสหกรณ์ได้	102	98.08	2	1.92	ดีมาก
20.ข้อมูลในรายงานทางการเงินของ สหกรณ์จะมีประโยชน์/คุณค่ามากก็ ต่อเมื่อผู้ใช้ข้อมูลหรือคณะกรรมการมี ความรู้ ความเข้าใจและสามารถแปล ความหมายและสรุปผลได้อย่างถูกต้อง	104	100	0	0	ดีมาก
โดยรวม		86.87		13.13	ดี

จากตารางที่ 4.2 พบว่า คณะกรรมการดำเนินการมีความรู้และความเข้าใจในรายงานทางการเงินบัญชีและการเงิน โดยรวมอยู่ในระดับดี คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 86.87 คณะกรรมการดำเนินการทราบว่าข้อมูลในรายงานทางการเงินของสหกรณ์จะมีประโยชน์/คุณค่ามากก็ต่อเมื่อผู้ใช้ข้อมูลหรือคณะกรรมการมีความรู้ ความเข้าใจ และสามารถแปลความหมาย และสรุปผลได้อย่างถูกต้อง โดยสามารถตอบได้ถูกต้องมากเป็นลำดับแรก ร้อยละ 100 รองลงมาคือหนี้สินของสหกรณ์ หมายถึง ภาระผูกพันของสหกรณ์ที่ต้องชำระคืน และคณะกรรมการดำเนินการสามารถใช้ข้อมูล จากรายงานทางการเงินของสหกรณ์เพื่อการวางแผนของสหกรณ์ได้ เช่น การกำหนดนโยบายงบประมาณการรายจ่าย เป็นต้น ร้อยละ 99.04

ในส่วนที่ควรปรับปรุง คือ สหกรณ์จำเป็นต้องจัดทำงบดุล งบกำไรขาดทุนเพื่อเสนอต่อที่ประชุมคณะกรรมการดำเนินการทุกเดือน ร้อยละของความถูกต้อง เท่ากับร้อยละ 47.12

ตารางที่ 4.3 จำนวนและร้อยละของระดับคะแนนจากการทดสอบความรู้และความเข้าใจในรายงานทางการเงิน

ระดับคะแนน		ถูกต้อง (ราย)	ร้อยละ	การแปล ความหมาย
1.ร้อยละ	90.00 – 100.00	53	50.96	ดีมาก
2.ร้อยละ	80.00 – 89.99	34	32.69	ดี
3.ร้อยละ	70.00 – 79.99	17	16.35	ปานกลาง

n=104

จากตารางที่ 4.3 พบว่า คณะกรรมการสามารถตอบการทดสอบได้ถูกต้องมากที่สุด คะแนนอยู่ในระดับดีมาก (ร้อยละ 90.00 – 100.00) จำนวน 53 ราย คิดเป็นร้อยละ 50.96 รองลงมาตอบการทดสอบได้ถูกต้องมาก คะแนนอยู่ในระดับดี (ร้อยละ 80.00 – 89.99) จำนวน 34 ราย คิดเป็นร้อยละ 32.69 และตอบการทดสอบได้ถูกต้องปานกลาง คะแนนอยู่ในระดับปานกลาง (ร้อยละ 70.00 – 79.99) จำนวน 17 ราย คิดเป็นร้อยละ 16.35

ตอนที่ 3 การใช้ประโยชน์จากรายงานทางการเงินในการบริหารสหกรณ์

การใช้ประโยชน์จากรายงานทางการเงินในการบริหารสหกรณ์เป็นข้อมูลทางบัญชีที่คณะกรรมการดำเนินการนำไปใช้ประโยชน์ในการบริหารงาน โดยแบ่งเป็นระดับความถี่ได้แก่ เดือนละครั้ง 3 เดือน/ครั้ง 6 เดือน/ครั้ง ปีละครั้งและไม่ใช้เลย ปรากฏผลการวิเคราะห์ดังตารางที่ 4.4 – 4.6

ตารางที่ 4.4 ระดับการใช้ประโยชน์จากรายงานทางการเงินของสหกรณ์ในการบริหารสหกรณ์: การวางแผน

n=104			
การวางแผน	\bar{x}	S.D.	ระดับการใช้ประโยชน์
1.การใช้ข้อมูลจากงบดุลประกอบการกำหนดแผนทางการเงินหรืองบประมาณของสหกรณ์	3.22	1.238	ปานกลาง
2.การใช้ข้อมูลจากงบดุลประกอบการวางแผนการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์	3.43	1.298	มาก
3.การใช้ข้อมูลจากงบดุลในการพิจารณาจัดหาเงินทุนมาใช้ในการดำเนินงานของสหกรณ์	3.03	1.083	ปานกลาง
4.การใช้ข้อมูลจากงบดุลประกอบการพิจารณาจัดสรรเงินทุนของสหกรณ์	2.78	1.052	ปานกลาง
5.การใช้ข้อมูลจากงบกำไรขาดทุนไปใช้ในการกำหนดแผนงาน/งบประมาณของสหกรณ์	2.74	1.043	ปานกลาง
6.การใช้ข้อมูลจากงบกำไรขาดทุนในการพยากรณ์ประมาณการยอดขาย/บริการของสหกรณ์ในแต่ละปี	2.77	1.090	ปานกลาง
โดยรวม	2.99	0.785	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.4 พบว่า การใช้ประโยชน์จากรายงานทางการเงินของสหกรณ์ด้านการวางแผน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 2.99 โดยการใช้ข้อมูลจากงบดุลประกอบการวางแผนการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ ใช้ประโยชน์มากเป็นลำดับแรก

มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.43 ระดับการใช้ประโยชน์มาก รองลงมาคือ การใช้ข้อมูลจากงบบุคลากร กำหนดแผนทางการเงินหรืองบประมาณของสหกรณ์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.22 ระดับการใช้ประโยชน์ปานกลาง การใช้ข้อมูลจากงบบุคลากรในการพิจารณาจัดหาเงินทุนมาใช้ในการดำเนินงานของสหกรณ์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.03 ระดับการใช้ประโยชน์ปานกลาง การใช้ข้อมูลจากงบบุคลากรพิจารณาจัดสรรเงินทุนของสหกรณ์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.78 ระดับการใช้ประโยชน์ปานกลาง การใช้ข้อมูลจากงบกำไรขาดทุนในการพยากรณ์ประมาณการยอดขาย/บริการของสหกรณ์ในแต่ละปี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.77 ระดับการใช้ประโยชน์ปานกลาง และการใช้ข้อมูลจากงบกำไรขาดทุนไปใช้ในการกำหนดแผนงาน/งบประมาณของสหกรณ์มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.74 ระดับการใช้ประโยชน์ปานกลาง

ตารางที่ 4.5 ระดับการใช้ประโยชน์จากรายงานทางการเงินและการบัญชีและการเงินของสหกรณ์ในการบริหารสหกรณ์: การควบคุม

			n=104
การควบคุม	\bar{x}	S.D.	ระดับการใช้ประโยชน์
1.การใช้ข้อมูลจาก งบกำไรขาดทุนในปีปัจจุบันเปรียบเทียบกับปีที่ผ่านมา เพื่อควบคุมการดำเนินงานของสหกรณ์	2.69	1.089	ปานกลาง
2.การใช้ข้อมูลจากงบดุลงบกำไรขาดทุนเปรียบเทียบกับสหกรณ์อื่นที่อยู่ในประเภท เดียวกัน	2.41	1.011	น้อย
โดยรวม	2.55	0.929	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.5 พบว่า การใช้ประโยชน์จากรายงานทางการเงินและการบัญชีและการเงินของสหกรณ์ด้านการควบคุมงาน โดยรวมอยู่ในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 2.55 โดยการใช้ข้อมูลจากงบกำไรขาดทุนในปีปัจจุบันเปรียบเทียบกับปีที่ผ่านมาเพื่อควบคุมการดำเนินงานของสหกรณ์ ใช้ประโยชน์มากเป็นลำดับแรก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.69 ระดับการใช้ประโยชน์ปานกลาง และการใช้ข้อมูลจากงบดุล งบกำไรขาดทุนเปรียบเทียบกับสหกรณ์อื่นที่อยู่ในประเภทเดียวกันมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.41 ระดับการใช้ประโยชน์น้อย

ตารางที่ 4.6 ระดับการใช้ประโยชน์จากรายงานทางการเงินการบัญชีและการเงินของสหกรณ์ในการบริหารสหกรณ์: การตัดสินใจ

				n=104
การตัดสินใจ	\bar{x}	S.D.	ระดับการใช้ประโยชน์	
1.การใช้ข้อมูลจากงบดุล งบกำไรขาดทุนมีส่วนในการตัดสินใจเพื่อการบริหารจัดการสหกรณ์	3.13	1.077	ปานกลาง	
2.การใช้ข้อมูลจากงบดุลนำมาประกอบการตัดสินใจในการลงทุน	2.78	1.024	ปานกลาง	
3.การใช้ข้อมูลจากรายงานทางการเงินประกอบการขออนุมัติวงเงินกู้ยืมของสหกรณ์	2.74	1.215	ปานกลาง	
4.การใช้ข้อมูลจากงบกำไรขาดทุนในการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานของสหกรณ์	3.16	1.191	ปานกลาง	
5.การใช้งบการเงินเพื่อประเมินประสิทธิภาพและวัดผลการปฏิบัติงานของฝ่ายจัดการ	3.02	1.174	ปานกลาง	
6.การใช้ข้อมูลจากงบกำไรขาดทุนประกอบการกำหนดนโยบายการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์	2.85	1.003	ปานกลาง	
7.การเปรียบเทียบข้อมูลจากรายงานทางการเงินเปรียบเทียบกับแผนงานที่กำหนด	3.06	1.060	ปานกลาง	
8.การใช้ข้อมูลจากรายงานทางการเงินเพื่อวิเคราะห์ความสามารถในการทำกำไรของสหกรณ์	3.07	1.045	ปานกลาง	
9.การใช้ข้อมูลจากรายงานทางการเงินเพื่อวิเคราะห์ประสิทธิภาพในการใช้สินทรัพย์	2.84	1.089	ปานกลาง	
10.การใช้ข้อมูลจากรายงานทางการเงินในการวิเคราะห์การเติบโตของธุรกิจสหกรณ์	2.85	1.041	ปานกลาง	
11.การใช้ข้อมูลจากรายงานทางการเงินในการวิเคราะห์ความมั่นคงของสหกรณ์	2.65	0.973	ปานกลาง	
12.การใช้ข้อมูลจากงบการเงินมาประกอบการพิจารณาแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น	3.45	1.156	มาก	
โดยรวม	2.96	0.702	ปานกลาง	

จากตารางที่ 4.6 พบว่า การใช้ประโยชน์จากรายงานทางการเงินทางการบัญชีและการเงินของ สหกรณ์ด้านการตัดสินใจ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 2.96 โดยการใช้ข้อมูลจากงบการเงินมาประกอบการพิจารณาแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น ใช้ประโยชน์มากเป็น ลำดับแรก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.45 ระดับการใช้ประโยชน์มาก รองลงมาคือ การใช้ข้อมูลจากงบ กำไรขาดทุนในการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานของสหกรณ์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.16 ระดับการใช้ ประโยชน์ปานกลาง การใช้ข้อมูลจากงบดุล งบกำไรขาดทุนมีส่วนในการตัดสินใจเพื่อการบริหาร จัดการสหกรณ์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.13 ระดับการใช้ประโยชน์ปานกลาง และน้อยที่สุดคือ การใช้ ข้อมูลจากรายงานทางการเงินในการวิเคราะห์ความมั่นคงของสหกรณ์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.65 ระดับ การใช้ประโยชน์ปานกลาง

ตอนที่ 4 การเปรียบเทียบลักษณะส่วนบุคคลของคณะกรรมการกับความรู้และความ เข้าใจในรายงานทางการเงินทางการบัญชีและการเงินของสหกรณ์

การเปรียบเทียบลักษณะส่วนบุคคลของคณะกรรมการ จำแนกตามเพศ อายุ ระดับ การศึกษา อาชีพ ตำแหน่งในสหกรณ์ ประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่งในสหกรณ์ กับความรู้และ ความเข้าใจในรายงานทางการเงินทางการบัญชีและการเงินของสหกรณ์ ปรากฏผลการวิเคราะห์ดังตารางที่ 4.7 – 4.12

ตารางที่ 4.7 การเปรียบเทียบลักษณะส่วนบุคคลของคณะกรรมการกับความรู้และความเข้าใจใน รายงานทางการเงินทางการบัญชีและการเงินของสหกรณ์จำแนกตามเพศ

เพศ	ร้อยละของคะแนนที่ตอบถูกต้อง					
	ปานกลาง		ดี		ดีมาก	
	ราย	ร้อยละ	ราย	ร้อยละ	ราย	ร้อยละ
ชาย (77)	12	15.58	30	38.96	35	45.46
หญิง (27)	5	18.52	4	14.81	18	66.67

n=104

จากตารางที่ 4.7 พบว่า คณะกรรมการที่มีความรู้และความเข้าใจในรายงานทางการเงิน บัญชีและการเงินของสหกรณ์จำแนกตามเพศในระดับคะแนนดีมาก (คะแนนร้อยละ 90.00-100.00) โดยเพศหญิงสูงกว่าเพศชาย เพศหญิงคิดเป็นร้อยละ 66.67 และเพศชายคิดเป็นร้อยละ 45.46

ตารางที่ 4.8 การเปรียบเทียบลักษณะส่วนบุคคลของคณะกรรมการกับความรูู้และความเข้าใจใน รายงานทางการเงินของสหกรณ์จำแนกตามอายุ

n=104

อายุ		ร้อยละของคะแนนที่ตอบถูกต้อง					
		ปานกลาง		ดี		ดีมาก	
		70.00 - 79.99	80.00 - 89.99	90.00 - 100.00			
		ราย	ร้อยละ	ราย	ร้อยละ	ราย	ร้อยละ
น้อยกว่าเท่ากับ 30 ปี	(3)	1	33.33	2	66.67	0	0.00
31 - 40 ปี	(6)	2	33.33	1	16.67	3	50.00
41 - 50 ปี	(43)	6	13.95	11	25.58	26	60.47
51 - 60 ปี	(31)	5	16.13	11	35.48	15	48.39
61 ปีขึ้นไป	(21)	3	14.28	9	42.86	9	42.86

จากตารางที่ 4.8 พบว่า คณะกรรมการที่มีความรู้และความเข้าใจในรายงานทางการเงิน บัญชีและการเงินของสหกรณ์จำแนกตามอายุในระดับคะแนนดีมาก (ร้อยละ 90.00 - 100.00) อายุ ระหว่าง 41 -50 ปี คิดเป็นร้อยละ 60.47 รองลงมา อายุระหว่าง 31-40 ปี คิดเป็นร้อยละ 50.00 อายุ 51-60 ปี คิดเป็นร้อยละ 48.39 อายุ 61 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 42.86 และน้อยที่สุด คือ อายุต่ำกว่า หรือเท่ากับ 30 ปี ไม่มีความรู้และความเข้าใจในรายงานทางการเงินของสหกรณ์อยู่ใน ระดับระดับคะแนนดีมาก (ร้อยละ 90.00 - 100.00) คิดเป็นร้อยละ 0.00

ตารางที่ 4.9 การเปรียบเทียบลักษณะส่วนบุคคลของคณะกรรมการกับความรู้และความเข้าใจใน
รายงานทางการเงินบัญชีและการเงินของสหกรณ์จำแนกตามระดับการศึกษา

n=104

ระดับการศึกษา		ร้อยละของคะแนนที่ตอบถูกต้อง					
		ปานกลาง		ดี		ดีมาก	
		70.00 - 79.99		80.00 - 89.99		90.00 - 100.00	
		ราย	ร้อยละ	ราย	ร้อยละ	ราย	ร้อยละ
ประถมศึกษา	(18)	2	11.12	8	44.44	8	44.44
มัธยมศึกษา	(55)	7	12.73	15	27.27	33	60.00
ปวส.	(15)	5	33.33	4	26.67	6	40.00
ปริญญาตรี	(15)	3	20.00	7	46.67	5	33.33
ปริญญาโท	(1)	0	0.00	0	0.00	1	100.00

จากตารางที่ 4.9 พบว่า คณะกรรมการที่มีความรู้และความเข้าใจในรายงานทางการเงินบัญชีและการเงินของสหกรณ์จำแนกตามระดับการศึกษาในระดับคะแนนดีมาก (ร้อยละ 90.00 – 100.00) ระดับการศึกษามากที่สุดคือปริญญาโท คิดเป็นร้อยละ 100.00 รองลงมาระดับมัธยมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 60.00 ประถมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 44.44 ปวส. คิดเป็น ร้อยละ 40.00 และน้อยที่สุดคือ ปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 33.33

ตารางที่ 4.10 การเปรียบเทียบลักษณะส่วนบุคคลของคณะกรรมการกับความรู้และความเข้าใจใน
รายงานทางการเงินบัญชีและการเงินของสหกรณ์จำแนกตามอาชีพ

n=104

อาชีพ		ร้อยละของคะแนนที่ตอบถูกต้อง					
		ปานกลาง		ดี		ดีมาก	
		70.00 - 79.99		80.00 - 89.99		90.00 - 100.00	
		ราย	ร้อยละ	ราย	ร้อยละ	ราย	ร้อยละ
ทำสวน	(86)	10	11.63	30	34.88	46	53.49
ค้าขาย	(7)	2	28.57	1	14.29	4	57.14
ธุรกิจส่วนตัว	(11)	5	45.46	3	27.27	3	27.27

จากตารางที่ 4.10 พบว่า คณะกรรมการที่มีความรู้และความเข้าใจในรายงานทางการเงิน บัญชีและการเงินของสหกรณ์จำแนกตามอาชีพในระดับคะแนนดีมาก (ร้อยละ 90.00 – 100.00) มากที่สุด คือ ค้าขาย คิดเป็นร้อยละ 57.14 รองลงมาทำสวน คิดเป็นร้อยละ 53.49 และน้อยที่สุด คือ ธุรกิจส่วนตัว คิดเป็นร้อยละ 27.27

ตารางที่ 4.11 การเปรียบเทียบลักษณะส่วนบุคคลของคณะกรรมการกับความรูู้และความเข้าใจใน รายงานทางการเงินบัญชีและการเงินของสหกรณ์จำแนกตามตำแหน่งในสหกรณ์

n=104

ตำแหน่งในสหกรณ์		ร้อยละของคะแนนที่ตอบถูกต้อง					
		ปานกลาง		ดี		ดีมาก	
		70.00 - 79.99	80.00 - 89.99	90.00 - 100.00	ราย	ร้อยละ	ราย
ประธานกรรมการ	(18)	4	22.22	5	27.78	9	50.00
รองประธานกรรมการ	(23)	6	26.09	6	26.09	11	47.82
เลขานุการ	(21)	3	14.29	6	28.57	12	57.14
เหรัญญิก	(16)	1	6.25	3	18.75	12	75.00
กรรมการ	(26)	3	11.54	14	53.85	9	34.61

จากตารางที่ 4.11 พบว่า คณะกรรมการที่มีความรู้และความเข้าใจในรายงานทางการเงิน บัญชีและการเงินของสหกรณ์จำแนกตามตำแหน่งในสหกรณ์ในระดับคะแนนดีมาก (ร้อยละ 90.00 – 100.00) ตำแหน่งมากที่สุด คือ เหรัญญิก คิดเป็นร้อยละ 75.00 รองลงมาเลขานุการ คิดเป็นร้อยละ 57.14 ประธานกรรมการ คิดเป็นร้อยละ 50.00 รองประธานกรรมการ คิดเป็นร้อยละ 47.82 และ น้อยที่สุด คือ กรรมการ คิดเป็นร้อยละ 34.61

ตารางที่ 4.12 การเปรียบเทียบลักษณะส่วนบุคคลของคณะกรรมการกับความรู้และความเข้าใจใน รายงานทางการบัญชีและการเงินของสหกรณ์จำแนกตามประสบการณ์ในการดำรง ตำแหน่งในสหกรณ์

n=104

ประสบการณ์ในการดำรง ตำแหน่งในสหกรณ์		ร้อยละของคะแนนที่ตอบถูกต้อง					
		ปานกลาง		ดี		ดีมาก	
		70.00 - 79.99	80.00 - 89.99	90.00 - 100.00			
		ราย	ร้อยละ	ราย	ร้อยละ	ราย	ร้อยละ
น้อยกว่า 1 ปี	(7)	5	71.43	2	28.57	0	0.00
1 - 2 ปี	(17)	2	11.76	4	23.53	11	64.71
3 - 4 ปี	(23)	3	13.04	11	47.83	9	39.13
5 - 6 ปี	(11)	2	18.18	3	27.27	6	54.55
6 ปีขึ้นไป	(46)	5	10.87	14	30.43	27	58.70

จากตารางที่ 4.12 พบว่า คณะกรรมการที่มีความรู้และความเข้าใจในรายงานทางการบัญชีและการเงินของสหกรณ์จำแนกตามประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่งในสหกรณ์ในระดับคะแนนดีมาก (ร้อยละ 90.00 - 100.00) ประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่งในสหกรณ์ มากที่สุด คือ 1 - 2 ปี คิดเป็นร้อยละ 64.71 รองลงมา 6 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 58.70 5 - 6 ปี คิดเป็นร้อยละ 54.55 3 - 4 ปี คิดเป็นร้อยละ 39.13 และน้อยที่สุด คือ น้อยกว่า 1 ปี คิดเป็นร้อยละ 0.00

**ตอนที่ 5 การเปรียบเทียบลักษณะส่วนบุคคลของคณะกรรมการกับระดับการใช้
ประโยชน์จากรายงานทางการบัญชีและการเงินของสหกรณ์ในการบริหาร
สหกรณ์**

การเปรียบเทียบลักษณะส่วนบุคคลของคณะกรรมการ จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ ตำแหน่งในสหกรณ์ ประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่งในสหกรณ์ กับระดับการใช้ประโยชน์จากรายงานทางการบัญชีและการเงินของสหกรณ์ในการบริหารสหกรณ์ ปรากฏผลการวิเคราะห์ดังตารางที่ 4.13 – 4.18

ตารางที่ 4.13 การเปรียบเทียบลักษณะส่วนบุคคลของคณะกรรมการกับระดับการใช้ประโยชน์จากรายงานทางการบัญชีและการเงินของสหกรณ์ในการบริหารสหกรณ์ จำแนกตามเพศ

n=104

เพศ	ระดับการใช้ประโยชน์จากรายงานทางการบัญชีและการเงิน ของสหกรณ์ในการบริหารสหกรณ์		
	การวางแผน	การควบคุม	การตัดสินใจ
	\bar{x}	\bar{x}	\bar{x}
ชาย	3.01	2.53	3.00
หญิง	2.95	2.63	2.86

จากตารางที่ 4.13 พบว่า คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์มีการใช้ประโยชน์จากรายงานทางการบัญชีและการเงินของสหกรณ์ในการบริหารสหกรณ์จำแนกตามเพศ ดังนี้

1. ด้านการวางแผน เพศชาย มีการใช้ประโยชน์จากรายงานทางการบัญชีและการเงินของสหกรณ์ในการบริหารสหกรณ์ มากกว่าเพศหญิง โดยมีค่าเฉลี่ย 3.01 และ 2.95
2. ด้านการควบคุม เพศหญิง มีการใช้ประโยชน์จากรายงานทางการบัญชีและการเงินของสหกรณ์ในการบริหารสหกรณ์ มากกว่าเพศชาย โดยมีค่าเฉลี่ย 2.63 และ 2.53
3. ด้านการตัดสินใจ เพศชาย มีการใช้ประโยชน์จากรายงานทางการบัญชีและการเงินของสหกรณ์ในการบริหารสหกรณ์ มากกว่าเพศหญิง โดยมีค่าเฉลี่ย 3.00 และ 2.86

ตารางที่ 4.14 การเปรียบเทียบลักษณะส่วนบุคคลของคณะกรรมการกับระดับการใช้ประโยชน์จากรายงานทางการเงินและการเงินของสหกรณ์ในการบริหารสหกรณ์ จำแนกตามอายุ

n=104

อายุ	ระดับการใช้ประโยชน์จากรายงานทางการเงินและการเงิน ของสหกรณ์ในการบริหารสหกรณ์		
	การวางแผน	การควบคุม	การตัดสินใจ
	\bar{x}	\bar{x}	\bar{x}
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 30 ปี	3.33	3.00	3.47
31 – 40 ปี	3.64	2.67	3.32
41 – 50 ปี	2.85	2.48	2.83
51 – 60 ปี	3.11	2.66	3.12
61 ปีขึ้นไป	2.89	2.45	2.84

จากตารางที่ 4.14 พบว่า คณะกรรมการมีการใช้ประโยชน์จากรายงานทางการเงินและการเงินของสหกรณ์ในการบริหารสหกรณ์จำแนกตามอายุ ดังนี้

1. ด้านการวางแผน คณะกรรมการที่มีอายุ 31-40 ปี มีระดับการใช้ประโยชน์จากรายงานทางการเงินและการเงินของสหกรณ์ในการบริหารสหกรณ์มากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 3.64 รองลงมา อายุ น้อยกว่าหรือเท่ากับ 30 ปี มีค่าเฉลี่ย 3.33 อายุ 51 – 60 ปี มีค่าเฉลี่ย 3.11 อายุ 61 ปีขึ้นไป มีค่าเฉลี่ย 2.89 และน้อยที่สุด อายุ 41 – 50 ปี มีค่าเฉลี่ย 2.85

2. ด้านการควบคุม คณะกรรมการที่มีอายุน้อยกว่าหรือเท่ากับ 30 ปี มีระดับการใช้ประโยชน์จากรายงานทางการเงินและการเงินของสหกรณ์ในการบริหารสหกรณ์มากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 3.00 รองลงมา อายุ 31 – 40 ปี มีค่าเฉลี่ย 2.67 อายุ 51 -60 ปี มีค่าเฉลี่ย 2.66 อายุ 41 -50 ปี มีค่าเฉลี่ย 2.48 และน้อยที่สุด อายุ 61ปีขึ้นไป มีค่าเฉลี่ย 2.45

3. ด้านการตัดสินใจ คณะกรรมการที่มีอายุน้อยกว่าหรือเท่ากับ 30 ปี มีระดับการใช้ประโยชน์จากรายงานทางการเงินและการเงินของสหกรณ์ในการบริหารสหกรณ์มากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 3.47 รองลงมา 31 -40 ปี มีค่าเฉลี่ย 3.32 อายุ 51 – 60 ปี มีค่าเฉลี่ย 3.12 อายุ 61 ปีขึ้นไป มีค่าเฉลี่ย 2.84 และน้อยที่สุด 41 – 50 ปี มีค่าเฉลี่ย 2.83

ตารางที่ 4.15 การเปรียบเทียบลักษณะส่วนบุคคลของคณะกรรมการกับระดับการใช้ประโยชน์จากรายงานทางการเงินของสหกรณ์ในการบริหารสหกรณ์ จำแนกตามระดับการศึกษา

n=104

ระดับการศึกษา	ระดับการใช้ประโยชน์จากรายงานทางการเงินของสหกรณ์ในการบริหารสหกรณ์		
	การวางแผน	การควบคุม	การตัดสินใจ
	\bar{x}	\bar{x}	\bar{x}
ประถมศึกษา	3.03	2.53	3.13
มัธยมศึกษา	2.80	2.53	2.74
ปวส.	3.12	2.33	3.14
ปริญญาตรี	3.54	2.93	3.44
ปริญญาโท	3.00	2.00	2.67

จากตารางที่ 4.15 พบว่า คณะกรรมการมีการใช้ประโยชน์จากรายงานทางการเงินของสหกรณ์ในการบริหารสหกรณ์จำแนกตามระดับการศึกษา ดังนี้

1. ด้านการวางแผน คณะกรรมการที่จบปริญญาตรี มีระดับการใช้ประโยชน์จากรายงานทางการเงินของสหกรณ์ในการบริหารสหกรณ์มากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 3.54 รองลงมา ปวส. มีค่าเฉลี่ย 3.12 ประถมศึกษา มีค่าเฉลี่ย 3.03 ปริญญาโท มีค่าเฉลี่ย 3.00 และน้อยที่สุด มัธยมศึกษา มีค่าเฉลี่ย 2.80

2. ด้านการควบคุม คณะกรรมการที่จบปริญญาตรี มีระดับการใช้ประโยชน์จากรายงานทางการเงินของสหกรณ์ในการบริหารสหกรณ์มากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 2.93 รองลงมา ประถมศึกษา และมัธยมศึกษา มีค่าเฉลี่ย 2.53 ปวส. มีค่าเฉลี่ย 2.33 และน้อยที่สุด ปริญญาโท มีค่าเฉลี่ย 2.00

3. ด้านการตัดสินใจ คณะกรรมการที่จบปริญญาตรี มีระดับการใช้ประโยชน์จากรายงานทางการเงินของสหกรณ์ในการบริหารสหกรณ์มากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 3.44 รองลงมา ปวส. มีค่าเฉลี่ย 3.14 ประถมศึกษา มีค่าเฉลี่ย 3.13 มัธยมศึกษา มีค่าเฉลี่ย 2.74 และน้อยที่สุด ปริญญาโท มีค่าเฉลี่ย 2.67

ตารางที่ 4.16 การเปรียบเทียบลักษณะส่วนบุคคลของคณะกรรมการกับระดับการใช้ประโยชน์จากรายงานทางการเงินของสหกรณ์ในการบริหารสหกรณ์ จำแนกตามอาชีพ

n=104

อาชีพ	ระดับการใช้ประโยชน์จากรายงานทางการเงินของสหกรณ์ในการบริหารสหกรณ์		
	การวางแผน	การควบคุม	การตัดสินใจ
	\bar{x}	\bar{x}	\bar{x}
ทำสวน	2.93	2.55	2.93
ค้าขาย	3.40	2.57	3.15
ธุรกิจส่วนตัว	3.24	2.59	3.14

จากตารางที่ 4.16 พบว่า คณะกรรมการมีการใช้ประโยชน์จากรายงานทางการเงินของสหกรณ์ในการบริหารสหกรณ์จำแนกตามอาชีพ ดังนี้

1. ด้านการวางแผน คณะกรรมการที่มีอาชีพค้าขาย มีระดับการใช้ประโยชน์จากรายงานทางการเงินของสหกรณ์ในการบริหารสหกรณ์มากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 3.40 รองลงมา ธุรกิจส่วนตัว มีค่าเฉลี่ย 3.24 และน้อยที่สุด ทำสวน มีค่าเฉลี่ย 2.93

2. ด้านการควบคุม คณะกรรมการที่มีอาชีพธุรกิจส่วนตัว มีระดับการใช้ประโยชน์จากรายงานทางการเงินของสหกรณ์ในการบริหารสหกรณ์มากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 2.59 รองลงมา ค้าขาย มีค่าเฉลี่ย 2.57 และน้อยที่สุดทำสวน มีค่าเฉลี่ย 2.55

3. ด้านการตัดสินใจ คณะกรรมการที่มีอาชีพค้าขาย มีระดับการใช้ประโยชน์จากรายงานทางการเงินของสหกรณ์ในการบริหารสหกรณ์มากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 3.15 รองลงมาธุรกิจส่วนตัว มีค่าเฉลี่ย 3.14 และน้อยที่สุด ทำสวน มีค่าเฉลี่ย 2.93

ตารางที่ 4.17 การเปรียบเทียบลักษณะส่วนบุคคลของคณะกรรมการกับระดับการใช้ประโยชน์จากรายงานทางการเงินของสหกรณ์ในการบริหารสหกรณ์ จำแนกตามตำแหน่งในสหกรณ์

n=104

ตำแหน่งในสหกรณ์	ระดับการใช้ประโยชน์จากรายงานทางการเงินของสหกรณ์ในการบริหารสหกรณ์		
	การวางแผน	การควบคุม	การตัดสินใจ
	\bar{x}	\bar{x}	\bar{x}
ประธานกรรมการ	3.16	2.67	3.08
รองประธานกรรมการ	3.03	2.46	3.09
เลขานุการ	3.15	2.52	3.00
เหรัญญิก	2.72	2.25	2.60
กรรมการ	2.90	2.77	2.97

จากตารางที่ 4.17 พบว่า คณะกรรมการมีการใช้ประโยชน์จากรายงานทางการเงินของสหกรณ์ในการบริหารสหกรณ์จำแนกตามตำแหน่งในสหกรณ์ ดังนี้

1. ด้านการวางแผน คณะกรรมการที่มีตำแหน่งประธานกรรมการ มีระดับการใช้ประโยชน์จากรายงานทางการเงินของสหกรณ์ในการบริหารสหกรณ์มากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 3.16 รองลงมา เลขานุการ มีค่าเฉลี่ย 3.15 รองประธานกรรมการ มีค่าเฉลี่ย 3.03 กรรมการ มีค่าเฉลี่ย 2.90 และน้อยที่สุด เหรัญญิก มีค่าเฉลี่ย 2.72

2. ด้านการควบคุม คณะกรรมการที่มีตำแหน่งกรรมการ มีระดับการใช้ประโยชน์จากรายงานทางการเงินของสหกรณ์ในการบริหารสหกรณ์มากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 2.77 รองลงมา ประธานกรรมการ มีค่าเฉลี่ย 2.67 เลขานุการ มีค่าเฉลี่ย 2.52 รองประธานกรรมการ มีค่าเฉลี่ย 2.46 และน้อยที่สุด เหรัญญิก มีค่าเฉลี่ย 2.25

3. ด้านการตัดสินใจ คณะกรรมการที่มีตำแหน่งรองประธานกรรมการ มีระดับการใช้ประโยชน์จากรายงานทางการเงินของสหกรณ์ในการบริหารสหกรณ์มากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 3.09 รองลงมาประธานกรรมการ มีค่าเฉลี่ย 3.08 เลขานุการ มีค่าเฉลี่ย 3.00 กรรมการ มีค่าเฉลี่ย 2.97 และน้อยที่สุด เหรัญญิก มีค่าเฉลี่ย 2.60

ตารางที่ 4.18 การเปรียบเทียบลักษณะส่วนบุคคลของคณะกรรมการกับระดับการใช้ประโยชน์จากรายงานทางการเงินของสหกรณ์ในการบริหารสหกรณ์ จำแนกตามประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่งในสหกรณ์

n=104

ประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่งในสหกรณ์	ระดับการใช้ประโยชน์จากรายงานทางการเงินของสหกรณ์ในการบริหารสหกรณ์		
	การวางแผน	การควบคุม	การตัดสินใจ
	\bar{x}	\bar{x}	\bar{x}
น้อยกว่า 1 ปี	3.57	3.14	3.55
1 – 2 ปี	2.88	2.35	2.83
3 – 4 ปี	2.99	2.83	3.01
5 – 6 ปี	2.86	2.73	3.05
6 ปีขึ้นไป	2.98	2.36	2.89

จากตารางที่ 4.18 พบว่า คณะกรรมการมีการใช้ประโยชน์จากรายงานทางการเงินของสหกรณ์ในการบริหารสหกรณ์จำแนกตามประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่งในสหกรณ์ ดังนี้

1. ด้านการวางแผน คณะกรรมการที่มีประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่งในสหกรณ์น้อยกว่า 1 ปี มีระดับการใช้ประโยชน์จากรายงานทางการเงินของสหกรณ์ในการบริหารสหกรณ์มากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 3.57 รองลงมา 3 – 4 ปี มีค่าเฉลี่ย 2.99 6 ปีขึ้นไป มีค่าเฉลี่ย 2.98 1 – 2 ปี มีค่าเฉลี่ย 2.88 และน้อยที่สุด 5 – 6 ปี มีค่าเฉลี่ย 2.86
2. ด้านการควบคุม คณะกรรมการที่มีประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่งในสหกรณ์น้อยกว่า 1 ปี มีระดับการใช้ประโยชน์จากรายงานทางการเงินของสหกรณ์ในการบริหารสหกรณ์มากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 3.14 รองลงมา 3 – 4 ปี มีค่าเฉลี่ย 2.83 5 – 6 ปี มีค่าเฉลี่ย 2.73 6 ปีขึ้นไป มีค่าเฉลี่ย 2.36 และน้อยที่สุด 1 – 2 ปี มีค่าเฉลี่ย 2.35
3. ด้านการตัดสินใจ คณะกรรมการที่มีประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่งในสหกรณ์น้อยกว่า 1 ปี มีระดับการใช้ประโยชน์จากรายงานทางการเงินของสหกรณ์ในการบริหารสหกรณ์มากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 3.55 รองลงมา 5 – 6 ปี มีค่าเฉลี่ย 3.05 3 – 4 ปี มีค่าเฉลี่ย 3.01 6 ปีขึ้นไป มีค่าเฉลี่ย 2.89 และน้อยที่สุด 1 – 2 ปี มีค่าเฉลี่ย 2.83

ตอนที่ 6 ข้อเสนอแนะในการใช้รายงานทางการเงินบัญชีและการเงินของสหกรณ์ในการ
บริหารสหกรณ์ ดังนี้

1. ข้อมูลทางการเงินต้องเป็นปัจจุบันให้มาก เพื่อได้แก้ปัญหาได้ทันเวลาที่
2. คณะกรรมการควรได้รับการศึกษาอบรมเพิ่มเติม
3. คณะกรรมการควรเพิ่มประสบการณ์ในการวิเคราะห์ข้อมูล

บทที่ 5

สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่อง “ความรู้และความเข้าใจของคณะกรรมการในการนำรายงานทางการเงินไปใช้ประโยชน์ในการบริหารสหกรณ์การเกษตรในจังหวัดสุราษฎร์ธานี” โดยมีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาลักษณะส่วนบุคคลของคณะกรรมการสหกรณ์การเกษตรในจังหวัดสุราษฎร์ธานี 2) เพื่อศึกษาความรู้และความเข้าใจของคณะกรรมการในรายงานทางการเงินและการเงินของสหกรณ์การเกษตรในจังหวัดสุราษฎร์ธานี 3) เพื่อศึกษาการใช้รายงานทางการเงินในการบริหารงานของคณะกรรมการสหกรณ์การเกษตรในจังหวัดสุราษฎร์ธานี ประชากรที่ใช้ในการศึกษาได้แก่ คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ ซึ่งดำรงตำแหน่ง ประธานกรรมการ รองประธานกรรมการ เลขานุการ และเหรัญญิกหรือกรรมการอื่น ของสหกรณ์การเกษตรในจังหวัดสุราษฎร์ธานี จำนวน 26 สหกรณ์ๆละ 4 ราย รวม 104 ราย สามารถสรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะดังนี้

1. สรุปผลการวิจัย

ผลการศึกษาความรู้และความเข้าใจของคณะกรรมการในการนำรายงานทางการเงินและการเงินไปใช้ประโยชน์ในการบริหารสหกรณ์การเกษตรในจังหวัดสุราษฎร์ธานี สรุปผลได้ดังนี้

1.1 ข้อมูลสถานภาพทั่วไปของคณะกรรมการ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 74.0 มีอายุระหว่าง 41 – 50 ปี คิดเป็นร้อยละ 41.3 จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 52.9 ประกอบอาชีพทำสวน คิดเป็นร้อยละ 82.7 มีตำแหน่งกรรมการ คิดเป็นร้อยละ 25.0 และมีประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่งในสหกรณ์ 6 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 44.2

1.2 ความรู้และความเข้าใจในรายงานทางการเงินและการเงิน พบว่า

1.2.1 คณะกรรมการดำเนินการมีความรู้และความเข้าใจในรายงานทางการเงินและการเงิน อยู่ในระดับดี คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ทราบถึงประโยชน์ในการนำรายงานทางการเงินไปใช้ประโยชน์ในการบริหารสหกรณ์

1.2.2 คณะกรรมการสามารถตอบการทดสอบได้ถูกต้องมากที่สุด คะแนนอยู่ในระดับร้อยละ 90.00 – 100.00 จำนวน 53 ราย คิดเป็นร้อยละ 50.96 รองลงมาตอบการทดสอบได้ถูกต้องมาก คะแนนอยู่ในระดับร้อยละ 80.00 – 89.99 จำนวน 34 ราย คิดเป็นร้อยละ 32.69 และตอบการทดสอบได้ถูกต้องปานกลาง คะแนนอยู่ในระดับร้อยละ 70.00 – 79.99 จำนวน 17 ราย คิดเป็นร้อยละ 16.35

1.3 การใช้ประโยชน์จากรายงานทางการบัญชีและการเงินของสหกรณ์ในการบริหารสหกรณ์ พบว่า

คณะกรรมการมีการใช้ประโยชน์จากรายงานทางการบัญชีและการเงินของสหกรณ์ในการบริหารสหกรณ์

ด้านการวางแผน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 2.99 โดยการใช้ข้อมูลจากงบดุลประกอบการวางแผนการดำเนินงานของสหกรณ์ ใช้ประโยชน์มากเป็นลำดับแรก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.43

ด้านการควบคุม โดยรวมอยู่ในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 2.55 โดยการใช้ข้อมูลจากงบกำไรขาดทุนในปีปัจจุบันเปรียบเทียบกับปีที่ผ่านมาเพื่อควบคุมการดำเนินงานของสหกรณ์ ใช้ประโยชน์มากเป็นลำดับแรก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.69

ด้านการตัดสินใจ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 2.96 โดยการใช้ข้อมูลจากงบการเงินมาประกอบการพิจารณาแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น ใช้ประโยชน์มากเป็นลำดับแรก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.45

1.4 การเปรียบเทียบลักษณะส่วนบุคคลของคณะกรรมการกับความรู้และความเข้าใจในรายงานทางการบัญชีและการเงินของสหกรณ์ พบว่า

คณะกรรมการเพศหญิงมีความรู้และความเข้าใจในรายงานทางการบัญชีและการเงินของสหกรณ์ ในระดับคะแนนดีมาก (คะแนนร้อยละ 90.00 – 100.00) สูงกว่าเพศชาย โดยเพศหญิงคิดเป็นร้อยละ 66.67 และเพศชายคิดเป็นร้อยละ 45.46

คณะกรรมการที่มีอายุ 41 -50 ปี มีความรู้และความเข้าใจในรายงานทางการบัญชีและการเงินของสหกรณ์ ในระดับคะแนนดีมาก (คะแนนร้อยละ 90.00 – 100.00) มากที่สุด รองลงมาอายุ 31-40 ปี อายุ 51-60 ปี อายุ 61 ปีขึ้นไป และอายุน้อยกว่าหรือเท่ากับ 30 ปี

คณะกรรมการที่มีระดับการศึกษาปริญญาโท มีความรู้และความเข้าใจในรายงานทางการบัญชีและการเงินของสหกรณ์ ในระดับคะแนนดีมาก (ร้อยละ 90.00 – 100.00) มากที่สุด รองลงมาอีกระดับการศึกษามัธยมศึกษา ประถมศึกษา ปวส. และปริญญาตรี

คณะกรรมการมีอาชีพค้าขาย มีความรู้และความเข้าใจในรายงานทางการบัญชีและการเงินของสหกรณ์ที่อยู่ในระดับคะแนนดีมาก (ร้อยละ 90.00 – 100.00) มากที่สุด รองลงมา มีอาชีพทำสวน และธุรกิจส่วนตัว

คณะกรรมการที่ดำรงตำแหน่งเหรัญญิก มีความรู้และความเข้าใจในรายงานทางการบัญชีและการเงินของสหกรณ์ในระดับคะแนนดีมาก (ร้อยละ 90.00 – 100.00) มากที่สุด รองลงมาดำรงตำแหน่งเลขานุการ ประธานกรรมการ รองประธานกรรมการ และกรรมการ

คณะกรรมการที่มีประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่งในสหกรณ์ 1 – 2 ปี มีความรู้และความเข้าใจในรายงานทางการบัญชีและการเงินของสหกรณ์ ในระดับคะแนนดีมาก (ร้อยละ 90.00 – 100.00) มากที่สุด รองลงมา มีประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่งในสหกรณ์ 6 ปีขึ้นไป มีประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่งในสหกรณ์ 5 - 6 ปี มีประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่งในสหกรณ์ 3 - 4 ปี และ มีประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่งในสหกรณ์น้อยกว่า 1 ปี

1.5 การเปรียบเทียบลักษณะส่วนบุคคลของคณะกรรมการกับระดับการใช้ประโยชน์จากรายงานทางการบัญชีและการเงินของสหกรณ์เพื่อการบริหารสหกรณ์ พบว่า

1.5.1 ด้านการวางแผน

คณะกรรมการที่เป็นเพศชาย มีระดับการใช้ประโยชน์จากรายงานทางการบัญชีและการเงินของสหกรณ์เพื่อการบริหารสหกรณ์ มากที่สุด

คณะกรรมการที่มีอายุ 31 – 40 ปี มีระดับการใช้ประโยชน์จากรายงานทางการบัญชีและการเงินของสหกรณ์เพื่อการบริหารสหกรณ์ มากที่สุด

คณะกรรมการที่จบปริญญาตรี มีระดับการใช้ประโยชน์จากรายงานทางการบัญชีและการเงินของสหกรณ์เพื่อการบริหารสหกรณ์ มากที่สุด

คณะกรรมการที่มีอาชีพค้าขาย มีระดับการใช้ประโยชน์จากรายงานทางการบัญชีและการเงินของสหกรณ์เพื่อการบริหารสหกรณ์ มากที่สุด

คณะกรรมการที่มีตำแหน่งประธานกรรมการ มีระดับการใช้ประโยชน์จากรายงานทางการบัญชีและการเงินของสหกรณ์เพื่อการบริหารสหกรณ์ มากที่สุด

คณะกรรมการที่มีประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่งในสหกรณ์น้อยกว่า 1 ปี มีระดับการใช้ประโยชน์จากรายงานทางการบัญชีและการเงินของสหกรณ์เพื่อการบริหารสหกรณ์ มากที่สุด

1.5.2 ด้านการควบคุม

คณะกรรมการที่เป็นเพศหญิง มีระดับการใช้ประโยชน์จากรายงานทางการบัญชีและการเงินของสหกรณ์เพื่อการบริหารสหกรณ์ มากที่สุด

คณะกรรมการที่มีอายุน้อยกว่าหรือเท่ากับ 30 ปี มีระดับการใช้ประโยชน์จากรายงานทางการเงินของสหกรณ์เพื่อการบริหารสหกรณ์ มากที่สุด

คณะกรรมการที่จบปริญญาตรี มีระดับการใช้ประโยชน์จากรายงานทางการเงินของสหกรณ์เพื่อการบริหารสหกรณ์ มากที่สุด

คณะกรรมการที่มีอาชีพธุรกิจส่วนตัว มีระดับการใช้ประโยชน์จากรายงานทางการเงินของสหกรณ์เพื่อการบริหารสหกรณ์ มากที่สุด

คณะกรรมการที่มีตำแหน่งกรรมการ มีระดับการใช้ประโยชน์จากรายงานทางการเงินของสหกรณ์เพื่อการบริหารสหกรณ์ มากที่สุด

คณะกรรมการที่มีประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่งในสหกรณ์น้อยกว่า 1 ปี มีระดับการใช้ประโยชน์จากรายงานทางการเงินของสหกรณ์เพื่อการบริหารสหกรณ์ มากที่สุด

1.5.3 ด้านการตัดสินใจ

คณะกรรมการที่เป็นเพศชาย มีระดับการใช้ประโยชน์จากรายงานทางการเงินของสหกรณ์เพื่อการบริหารสหกรณ์ มากที่สุด

คณะกรรมการที่มีอายุน้อยกว่าหรือเท่ากับ 30 ปี มีระดับการใช้ประโยชน์จากรายงานทางการเงินของสหกรณ์เพื่อการบริหารสหกรณ์ มากที่สุด

คณะกรรมการที่จบปริญญาตรี มีระดับการใช้ประโยชน์จากรายงานทางการเงินของสหกรณ์เพื่อการบริหารสหกรณ์ มากที่สุด

คณะกรรมการที่มีอาชีพค้าขาย มีระดับการใช้ประโยชน์จากรายงานทางการเงินของสหกรณ์เพื่อการบริหารสหกรณ์ มากที่สุด

คณะกรรมการที่มีตำแหน่งรองประธานกรรมการ มีระดับการใช้ประโยชน์จากรายงานทางการเงินของสหกรณ์เพื่อการบริหารสหกรณ์ มากที่สุด

คณะกรรมการที่มีประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่งในสหกรณ์น้อยกว่า 1 ปี มีระดับการใช้ประโยชน์จากรายงานทางการเงินของสหกรณ์เพื่อการบริหารสหกรณ์ มากที่สุด

2. อภิปรายผล

จากการศึกษาข้อมูลสถานภาพทั่วไปของคณะกรรมการสหกรณ์การเกษตรในจังหวัดสุราษฎร์ธานี พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุระหว่าง 41 – 50 ปี จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ประกอบอาชีพทำสวน มีตำแหน่งกรรมการ และมีประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่งในสหกรณ์ 6 ปีขึ้นไป

จากการศึกษาความรู้และความเข้าใจของคณะกรรมการในการนำรายงานทางการเงินบัญชีและการเงิน ไปใช้ประโยชน์ในการบริหารสหกรณ์การเกษตรในจังหวัดสุราษฎร์ธานี พบว่า คณะกรรมการมีความรู้และความเข้าใจในรายงานทางการเงินอยู่ในระดับดี สามารถตอบการทดสอบได้ถูกต้องมากที่สุด และมีการใช้ประโยชน์จากรายงานทางการเงินเพื่อการบริหารสหกรณ์ ด้านการวางแผน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ด้านการควบคุม โดยรวมอยู่ในระดับน้อย ด้านการตัดสินใจ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยใช้ข้อมูลจากรายงานทางการเงินมาประกอบการพิจารณาแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น ในระดับมาก การใช้ข้อมูลจากงบดุล งบกำไรขาดทุน เปรียบเทียบกับสหกรณ์อื่นที่อยู่ในประเภทเดียวกัน ในระดับน้อย ผู้ศึกษาจึงนำมาอภิปรายผลดังนี้

การใช้ประโยชน์จากรายงานทางการเงินเพื่อการบริหารสหกรณ์ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยใช้ข้อมูลจากรายงานทางการเงินมาประกอบการพิจารณาแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น ในระดับมาก สอดคล้องกับผลการศึกษาของอนุตรา ทองหาร (2553:บทคัดย่อ) การใช้ข้อมูลทางบัญชีเพื่อการบริหารงานของคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์การเกษตรในจังหวัดอุดรดิตถ์ ผลการวิจัยพบว่า คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์การเกษตรในจังหวัดอุดรดิตถ์ มีการใช้ข้อมูลทางบัญชีในการบริหารงานอยู่ในระดับมาก โดยใช้รายงานการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีในการบริหารงานมากที่สุด และสอดคล้องกับผลการศึกษาของวิมลพรรณ เลหาเจริญยศ (2553:บทคัดย่อ) ความต้องการในการใช้ข้อมูลทางบัญชีของผู้บริหารของธุรกิจเกษตรสวนอุตสาหกรรมศรีสุพรรณบุรี ผลการศึกษาพบว่า ผู้บริหารมีความต้องการในการใช้ข้อมูลทางบัญชีเพื่อการบริหารงาน ความต้องการในการใช้ข้อมูลทางบัญชีจากรายงานโดยตรง และความต้องการในการใช้ข้อมูลทางบัญชีแบบแยกส่วนเฉพาะเรื่องอยู่ในระดับมาก ส่วนความต้องการในการใช้ข้อมูลทางบัญชีในรูปแบบการวิเคราะห์ทางการเงินอยู่ในระดับปานกลาง สรุปผลได้ว่า ผู้บริหารมีความต้องการในการใช้ข้อมูลทางบัญชีโดยรวมอยู่ในระดับมาก หากแบ่งความต้องการในการใช้ข้อมูลทางบัญชีของผู้บริหารออกเป็น 4 ด้านตามหน้าที่ทางการบริหารนั้น ด้านการวางแผนและด้านการควบคุม ผู้บริหารมีความต้องการในการใช้ข้อมูลอยู่ใน

ระดับมาก ส่วนด้านการสั่งการและด้านการตัดสินใจ ผู้บริหารมีความต้องการในการใช้ข้อมูลอยู่ในระดับปานกลาง

3. ข้อเสนอแนะ

จากสรุปผลศึกษา และการวิเคราะห์ผลการศึกษาในครั้งนี้ ที่ได้เสนอไปแล้ว ผู้ศึกษามีข้อเสนอแนะดังนี้

3.1 ข้อเสนอแนะการนำผลการศึกษาไปใช้

3.1.1 การศึกษาความรู้และความเข้าใจของคณะกรรมการในการนำรายงานทางการเงินไปใช้ประโยชน์ในการบริหารสหกรณ์การเกษตรในจังหวัดสุราษฎร์ธานี พบว่าคณะกรรมการมีความรู้และความเข้าใจในรายงานทางการเงินอยู่ในระดับดี และมีการใช้ประโยชน์จากรายงานทางบัญชีและการเงินของสหกรณ์เพื่อการบริหารสหกรณ์ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยใช้ข้อมูลจากงบการเงินมาประกอบการพิจารณาแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในระดับมาก ดังนั้น เพื่อให้การใช้ประโยชน์จากรายงานทางบัญชีและการเงินของสหกรณ์เพื่อการบริหารสหกรณ์เกิดประสิทธิภาพมากขึ้น คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ควรนำรายงานทางการเงินของสหกรณ์/ข้อมูลทางบัญชีมาวิเคราะห์และแปลผล โดยอาจใช้เครื่องมือทางการเงิน (Financial Tools) คือ ระบบเตือนภัยและเฝ้าระวังทางการเงินของสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร (CFSAWSS:ss) เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องแม่นยำ สามารถพัฒนาทางการเงินของสหกรณ์สู่ความเข้มแข็งอย่างยั่งยืน

3.1.2 คณะกรรมการดำเนินการควรมีการใช้ประโยชน์จากรายงานทางบัญชีและการเงินของสหกรณ์เพื่อการบริหารสหกรณ์ให้มากขึ้น เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการบริหารงาน ไม่ว่าจะเป็นการวางแผน การควบคุมการดำเนินงานของสหกรณ์ให้เป็นไปตามนโยบายและแผนงานที่กำหนด ตลอดจนการตัดสินใจทางธุรกิจของสหกรณ์ รวมถึงแก้ไขปรับปรุงการบริหารงานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ใช้ประเมินประสิทธิภาพและวัดผลการปฏิบัติงานของฝ่ายจัดการ รวมถึงวางระบบการควบคุมภายในของสหกรณ์ ตลอดจนทราบถึงความสามารถในการให้บริการและเอื้ออำนวยประโยชน์ต่อสมาชิกในการทำธุรกิจกับสหกรณ์ตามหลักการและวิธีการสหกรณ์ และเพื่อขอเครดิตจากสถาบันการเงินต่าง ๆ นอกจากนั้น ใช้เป็นข้อมูลประเมินผลการดำเนินงานและการบริหารงานว่า ดีขึ้น หรือลดลง ทำให้ทราบข้อดี หรือข้อบกพร่องทางการเงินของสหกรณ์ และเป็นประโยชน์ในการนำมาใช้ปรับปรุงการปฏิบัติงาน หรือเป็นข้อเสนอแนะสำหรับการดำเนินงานในปีต่อ ๆ ไป

3.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

3.2.1 การศึกษาครั้งนี้ ได้ทำการศึกษาเฉพาะสหกรณ์การเกษตรในจังหวัดสุราษฎร์ธานีเท่านั้น สำหรับการศึกษาในครั้งต่อไป อาจขยายขอบเขตของกลุ่มเป้าหมายโดยให้ครอบคลุมสหกรณ์ทุกประเภท หรือขยายไปในจังหวัดอื่น เพื่อได้ทราบข้อมูลที่ครอบคลุมมากขึ้น

3.2.2 การวิจัยครั้งต่อไป อาจใช้การวิจัยเชิงคุณภาพ โดยวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์ การสังเกต เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกและชัดเจน

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- จุฑามน สิทธิผลวนิชกุล (2553) "วิวัฒนาการของการบัญชีบริหารสู่การเปลี่ยนแปลงในมุมมอง
สำหรับผู้บริหาร" วารสารวิชาชีพบัญชี 6, 17 (ธันวาคม): 90 - 97
- ปัญญา หิรัญรัศมี และส่งเสริม หอมกลิ่น (2548) “งบการเงินของสหกรณ์” ใน *ประมวลสาระ
ชุดวิชาการบัญชีและการเงินสหกรณ์เพื่อการบริหาร* หน่วยที่ 2 หน้า 2-15 นนทบุรี
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช สาขาเกษตรศาสตร์และสหกรณ์
- ปาริชาติ โพธิ์บาง (2551) “การใช้รายงานทางการเงินในการบริหารของบริษัทสนับสนุน
อุตสาหกรรมรองเท้าในกลุ่มแพน” การศึกษาค้นคว้าอิสระ บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต
แขนงวิชาบริหารธุรกิจ สาขาวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
- เพ็ญญา อินทเสน (2550) “ความต้องการใช้ข้อมูลทางบัญชีในการตัดสินใจด้านกิจกรรมทาง
การตลาด ของธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ ในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ อำเภอเมือง
จังหวัดเชียงใหม่” การศึกษาค้นคว้าอิสระ บัณฑิตมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- วิมลพรรณ เลหาเจริญยศ (2553) “ความต้องการในการใช้ข้อมูลทางบัญชีของผู้บริหารของธุรกิจ
ในเขตสวนอุตสาหกรรมศรีสุทนต์ ลำพูน จังหวัดลำพูน” การศึกษาค้นคว้าอิสระ
บัณฑิตมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- สุวารินทร์ จอมคำ (2553) “ความต้องการใช้ข้อมูลทางบัญชีในการบริหารงบประมาณของเทศบาล
ตำบลในจังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่” การศึกษาค้นคว้าอิสระ บัณฑิตมหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- อนุตรา ทองหาร (2553) “การใช้ข้อมูลทางบัญชีเพื่อการบริหารงานของคณะกรรมการดำเนินการ
สหกรณ์การเกษตรในจังหวัดอุดรดิษฐ์ จังหวัดอุดรดิษฐ์” การศึกษาค้นคว้าอิสระ
บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต แขนงวิชาบริหารธุรกิจ สาขาวิทยาการจัดการ
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
- รองศาสตราจารย์โอภาวดี เข้มทอง (2548) “แนวคิดการบัญชีและการเงินของสหกรณ์” ใน
ประมวลสาระชุดวิชาการบัญชีและการเงินสหกรณ์เพื่อการบริหาร หน่วยที่ 1 หน้า 1-5,
1-6, 1-10 นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช สาขาเกษตรศาสตร์และสหกรณ์

กรมส่งเสริมสหกรณ์ (2555) การสหกรณ์ในประเทศไทย กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ชุมนุม

สหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด สาขา 4

_____ (2557) “กรมส่งเสริมสหกรณ์” คั่นคืนวันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2557

จาก www.cpd.go.th

_____ (2557) “กรมตรวจบัญชีสหกรณ์” คั่นคืนวันที่ 29 มีนาคม 2557

จาก www.cad.go.th

ภาคผนวก

เลขที่.....

แบบสอบถามและการทดสอบความรู้

เรื่อง ความรู้และความเข้าใจของคณะกรรมการในการนำรายงานทางการเงิน ไปใช้
ประโยชน์ในการบริหารสหกรณ์การเกษตรในจังหวัดสุราษฎร์ธานี

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้ใช้เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษา ผู้ศึกษาใคร่ขอความร่วมมือจากท่านในการตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริง และตามความคิดเห็นของท่านอย่างแท้จริง ผู้ศึกษาขอความกรุณาให้ท่านตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อ เพื่อสามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด คำตอบของท่านและข้อมูลส่วนตัวของท่านทั้งหมดจะถูกเก็บเป็นความลับ

2. แบบสอบถามฉบับนี้ มีทั้งหมด 4 ตอน แบ่งเป็น

ตอนที่ 1 ข้อมูลสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ความรู้และความเข้าใจในรายงานทางการเงิน

ตอนที่ 3 การใช้ประโยชน์จากรายงานทางการเงินของสหกรณ์/ข้อมูลทางบัญชี เพื่อการบริหารสหกรณ์

ตอนที่ 4 ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการใช้ข้อมูลทางบัญชีในการบริหารสหกรณ์

ตอนที่ 1 ข้อมูลสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. เพศ

() 1. ชาย () 2. หญิง

2. อายุ

() 1. น้อยกว่า/เท่ากับ 30 ปี () 2. 31 – 40 ปี () 3. 41 – 50 ปี

() 4. 51 – 60 ปี () 5. 61 ปี ขึ้นไป

3. ระดับการศึกษาสูงสุด

() 1. ประถมศึกษา () 2. มัธยมศึกษา () 3.ปริญญาตรี

() 4. ปริญญาโท () 5. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

4. อาชีพ

- () 1. ทำสวน () 2. ค้าขาย () 3. รับจ้างทั่วไป
 () 4. ข้าราชการบำนาญ () 5. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

5. ตำแหน่งในสหกรณ์ของผู้ตอบแบบสอบถาม

- () 1. ประธานกรรมการ () 2. รองประธานกรรมการ () 3. เลขานุการ
 () 4. เภรัญญิก () 5. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

6. ท่านมีประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่งในสหกรณ์

- () 1. น้อยกว่า 1 ปี () 2. 1-2 ปี () 3. 3-4 ปี
 () 4. 5-6 ปี () 5. 6 ปีขึ้นไป

ตอนที่ 2 การทดสอบความรู้และความเข้าใจในรายงานทางการเงินของสหกรณ์

รายงานทางการเงินของสหกรณ์ หมายถึง งบทดลอง งบดุล งบกำไรขาดทุน หมายเหตุประกอบงบการเงิน และรายงานอื่นที่เกี่ยวข้องของสหกรณ์

- คำชี้แจง** โปรดทำเครื่องหมาย ✓ หรือ ✗ ลงในช่องว่างด้านหน้าในแต่ละข้อให้ตรงกับความคิดเห็นของท่าน โดย เครื่องหมาย ✓ หมายถึง ถูกต้อง และ เครื่องหมาย ✗ หมายถึง ไม่ถูกต้อง
- 1. งบดุลของสหกรณ์ เป็นรายงานทางการเงินที่แสดงฐานะการเงินของสหกรณ์ ณ วันใดวันหนึ่ง
- 2. สินทรัพย์ของสหกรณ์ หมายถึง สิ่งที่มีตัวตนหรือไม่มีตัวตนที่เป็นกรรมสิทธิ์ของสหกรณ์
- 3. หนี้สินของสหกรณ์ หมายถึง ภาระผูกพันของสหกรณ์ที่ต้องชำระคืน
- 4. งบกำไรขาดทุนของสหกรณ์ เป็นรายงานทางการเงินที่แสดงผลการดำเนินงานของสหกรณ์ในแต่ละรอบระยะเวลาบัญชี เช่น รอบ 1 เดือน 3 เดือน 6 เดือน 12 เดือน เป็นต้น
- 5. หมายเหตุประกอบงบการเงินของสหกรณ์ เป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินจะมีหรือไม่มีก็ได้
- 6. งบทดลองของสหกรณ์ คือรายงานทางการเงินที่จัดทำขึ้นเพื่อแสดงยอดคงเหลือของบัญชีต่าง ๆ ทุกบัญชีในสมุดบัญชีแยกประเภททั่วไป ณ วันใดวันหนึ่ง
- 7. งบทดลองของสหกรณ์ จัดทำขึ้นเพื่อพิสูจน์ความถูกต้องของการบันทึกบัญชีตามหลักการบัญชีคู่
- 8. การจัดทำงบทดลองของสหกรณ์ จำนวนเงินรวมของบัญชีที่มียอดคงเหลือด้านเดบิต **ไม่จำเป็นต้องเท่ากับ** จำนวนเงินรวมของบัญชีที่มียอดคงเหลือด้านเครดิต
- 9. สหกรณ์จำเป็นต้องจัดทำทดลองเพื่อเสนอต่อที่ประชุมคณะกรรมการดำเนินการทุกเดือน

- 10. สหกรณ์จำเป็นต้องจัดทำบุคลากรงบกำไรขาดทุนเพื่อเสนอต่อที่ประชุมคณะกรรมการ
ดำเนินการ ทุกเดือน
- 11. สหกรณ์จำเป็นต้องนำรายงานทางการเงินมาวิเคราะห์หรือสังเคราะห์เพื่อนำไปใช้ประโยชน์
ในการบริหารงาน
- 12. คณะกรรมการดำเนินการสามารถใช้ข้อมูลจากรายงานทางการเงินของสหกรณ์ เพื่อประเมิน
ประสิทธิภาพในการดำเนินงานของฝ่ายจัดการได้ เช่น การเลื่อนขึ้นเงินเดือน การยกย่อง เป็นต้น
- 13. คณะกรรมการดำเนินการสามารถใช้ข้อมูลจากรายงานทางการเงินของสหกรณ์เพื่อการ
วางแผน
ของสหกรณ์ได้ เช่น การกำหนดนโยบายงบประมาณการรายจ่าย เป็นต้น
- 14. คณะกรรมการดำเนินการสามารถใช้ข้อมูลจากรายงานทางการเงินเพื่อการควบคุมติดตามผลการ
ปฏิบัติงานให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดได้ เช่น รายงานผลการดำเนินงานเทียบกับแผนงาน
รายจ่ายจริงกับงบประมาณ เป็นต้น
- 15. คณะกรรมการดำเนินการ**ไม่สามารถ**นำข้อมูลจากรายงานทางการเงินของสหกรณ์มาใช้
ประกอบการตัดสินใจเกี่ยวกับการบริหารสหกรณ์ เช่น การลงทุน หรือ ฝากเงินสหกรณ์/
สถาบันการเงินอื่น เป็นต้น
- 16. คณะกรรมการดำเนินการ**สามารถ**นำข้อมูลจากรายงานทางการเงินของสหกรณ์มาใช้
ประกอบการตัดสินใจกู้เงินจากสถาบันการเงินได้ เช่น ธนาคารหรือสถาบันการเงิน เป็นต้น
- 17. สหกรณ์**ไม่จำเป็นต้อง**จัดหาเงินทุนของสหกรณ์ให้สอดคล้องกับแผนทางการเงินหรือ
งบประมาณของสหกรณ์
- 18. สหกรณ์ควรจัดหาเงินทุนให้สอดคล้องกับการจัดสรรเงินทุนหรือใช้เงินทุนของสหกรณ์
- 19. คณะกรรมการดำเนินการสามารถติดตามผลการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์เป็นประจำทุกเดือน
จากรายงานทางการเงินของสหกรณ์ได้
- 20. ข้อมูลในรายงานทางการเงินของสหกรณ์จะมีประโยชน์/คุณค่ามาก ก็ต่อเมื่อผู้ใช้ข้อมูลหรือ
คณะกรรมการมีความรู้ ความเข้าใจ และสามารถแปลความหมาย และสรุปผลได้อย่างถูกต้อง

ตอนที่ 3 การใช้ประโยชน์จากรายงานทางการเงินของสหกรณ์/ข้อมูลทางบัญชีเพื่อการบริหาร
สหกรณ์

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างให้ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

การใช้ประโยชน์จากรายงานทางการเงินของสหกรณ์/ ข้อมูลทางบัญชี เพื่อการบริหารสหกรณ์	ระดับการใช้ประโยชน์จากรายงาน ทางการเงิน				
	เดือน ละ ครั้ง (5)	3 เดือน ครั้ง (4)	6 เดือน ครั้ง (3)	ปีละ ครั้ง (2)	ไม่ใช่ เลย (1)
1.การใช้ข้อมูลจากงบดุลประกอบการกำหนดแผน ทางการเงินหรืองบประมาณของสหกรณ์					
2.การใช้ข้อมูลจากงบดุลประกอบการวางแผนการดำเนิน ธุรกิจของสหกรณ์					
3.การใช้ข้อมูลจากงบดุลในการพิจารณาจัดหาเงินทุนมา ใช้ในการดำเนินงานของสหกรณ์					
4.การใช้ข้อมูลจากงบดุลประกอบการพิจารณาจัดสรร เงินทุนของสหกรณ์					
5.การใช้ข้อมูลจากงบกำไรขาดทุนไปใช้ในการกำหนด แผนงาน/งบประมาณของสหกรณ์					
6.การใช้ข้อมูลจากงบกำไรขาดทุนในการพยากรณ์/ ประมาณการยอดขาย/บริการของสหกรณ์ในแต่ละปี					
7.การใช้ข้อมูลจากงบกำไรขาดทุนในปีปัจจุบัน เปรียบเทียบกับปีที่ผ่านมาเพื่อควบคุมการดำเนินงานของ สหกรณ์					
8.การใช้ข้อมูลจากงบดุล งบกำไรขาดทุนเปรียบเทียบกับ สหกรณ์อื่นที่อยู่ในประเภทเดียวกัน					
9.การใช้ข้อมูลจากงบดุล งบกำไรขาดทุนมีส่วนในการ ตัดสินใจเพื่อการบริหารจัดการสหกรณ์					

การใช้ประโยชน์จากรายงานทางการเงินของสหกรณ์/ข้อมูลทางบัญชี เพื่อการบริหารสหกรณ์	ระดับการใช้ประโยชน์จากรายงานทางการเงิน				
	เดือนละครั้ง (5)	3 เดือนครั้ง (4)	6 เดือนครั้ง (3)	ปีละครั้ง (2)	ไม่ใช้เลย (1)
10.การใช้ข้อมูลจากงบคุณนำมาประกอบการตัดสินใจในการลงทุน					
11.การใช้ข้อมูลจากรายงานทางการเงินประกอบการขออนุมัติวงเงินกู้ยืมของสหกรณ์					
12.การใช้ข้อมูลจากงบกำไรขาดทุนในการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานของสหกรณ์					
13.การใช้งบการเงินเพื่อประเมินประสิทธิภาพและวัดผลการปฏิบัติงานของฝ่ายจัดการ					
14.การใช้ข้อมูลจากงบกำไรขาดทุนประกอบการกำหนดนโยบายการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์					
15.การเปรียบเทียบข้อมูลจากรายงานทางการเงินเปรียบเทียบกับแผนงานที่กำหนด					
16.การใช้ข้อมูลจากรายงานทางการเงินเพื่อวิเคราะห์ความสามารถในการทำกำไรของสหกรณ์					
17.การใช้ข้อมูลจากรายงานทางการเงินเพื่อวิเคราะห์ประสิทธิภาพในการใช้สินทรัพย์					
18.การใช้ข้อมูลจากรายงานทางการเงินในการวิเคราะห์การเติบโตของธุรกิจสหกรณ์					
19.การใช้ข้อมูลจากรายงานทางการเงินในการวิเคราะห์ความมั่นคงของสหกรณ์					
20.การใช้ข้อมูลจากงบการเงินมาประกอบการพิจารณาแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น					

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะในการใช้รายงานทางการบัญชีและการเงินของสหกรณ์ในการ
บริหารสหกรณ์

1.
2.
3.

ขอขอบคุณที่กรุณาตอบแบบสอบถามนี้

ประวัติผู้ศึกษา

ชื่อ	นางสาวนิรมล เลิศพันธ์
วัน เดือน ปี	14 พฤศจิกายน 2520
สถานที่เกิด	อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี จังหวัดสุราษฎร์ธานี
ประวัติการศึกษา	ปริญญาตรี บริหารธุรกิจบัณฑิต (การบัญชี) มหาวิทยาลัยรามคำแหง ปีพุทธศักราช 2542
สถานที่ทำงาน	สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์สุราษฎร์ธานี อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี
ตำแหน่ง	นักวิชาการตรวจสอบบัญชีปฏิบัติการ

